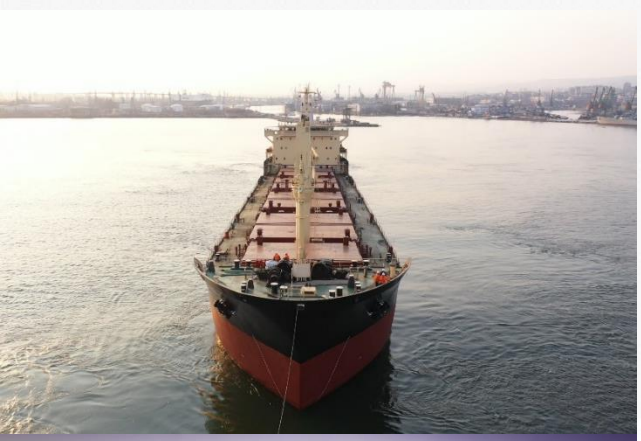
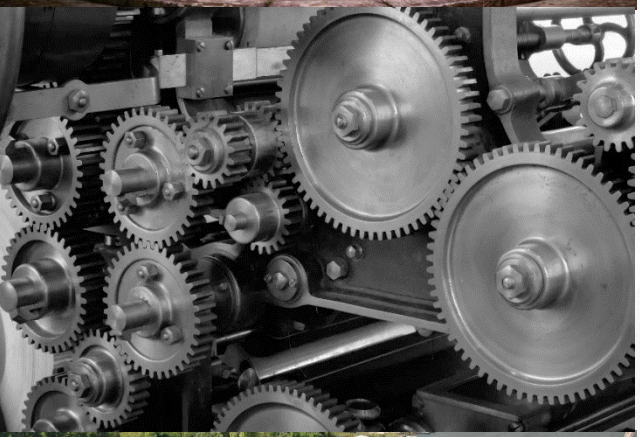
Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2024.05.17 16:39:58 +03'00'

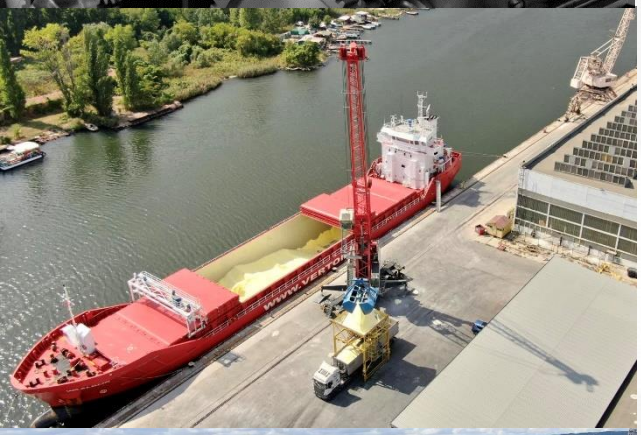
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2022

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

Съдържание

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	3
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	4
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	55
ДРУГИ	131
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	135

Обща информация

Управителен Съвет

Данета Ангелова Желева

Бойко Николов Ноев

Борислав Емилов Гаврилов

Галина Петрова Денева

Надзорен Съвет

Константин Кузмов Зографов

ДЗХ АД, представлявано от Елена Петкова Кирчева

Снежана Илиева Христова

Одитен комитет

Максим Сираков

Снежана Христова

Боряна Димова

Одитор

„АФА" ООД

ул. Оборище № 38

София 1504

България

Седалище и адрес на управление

Република България

гр. София 1606

район Красно село

ул. Дамян Груев No 42

Регистър и регистрационен номер

121631219

Консолидиран годишен доклад за дейността

1	Консолидирани финансови показатели на ИХБ	6
2	Резултати от дейността на ИХБ	8
3	Резултати от дейността на дружествата от Групата	13
4	Корпоративно управление	22
5	Управление на финансовите ресурси и на финансовия риск	40
6	Предвиждано развитие на Групата	43
7	Информация за акциите на ИХБ	47
8	Информация за членовете на Надзорния и Управителния съвет	49
9	Друга информация	53

Уважаеми Акционери,

Изминалата 2022 година беше успешна за Индустриален холдинг България и дъщерните му дружества, въпреки че премина все още под знака на последствията на пандемията от COVID-19 и започналия в началото на годината военен конфликт между Русия и Украйна. Последният породи енергийна криза в Европа, което допринесе за високата инфлация и последващото затягане на финансирането.

Реализираните общо приходи за Групата за 2022 г. на консолидирана база нарастват с 11.54 % спрямо приходите за същия период на 2021 г. Увеличението е от 136,310 хил. лв. през 2021 г. на 152,045 хил. лв. през 2022 г.

Забавянето на фрахтовия пазар, съчетано с намаляването на възможността за отлагане на плановите ремонти от корабособствениците и отпадането на COVID-19 рестрикциите, повлия положително върху Сектор Корабостроене и кораборемонт, като доведе до увеличаване на приходите със 108.07 % от 17,742 хил. лв. през 2021 г. на 36,916 хил. лв. през 2022 г. заради нарасналия обем кораборемонтни и проектантски услуги.

Нарастване на приходите е налице и в сектор Пристанищна дейност с 16.62 % - от 11,834 хил. лв. през 2021 г. на 13,801 хил. лв. през 2022 г. вследствие на нарастване на средния приход от тон обработен товар и увеличение на приходите от съхранение.

В сектор Машиностроене приходите запазват нивата си от 2021 г., като се отчита незначителен ръст от 4.19 % - от 35,901 хил. лв. през 2021 на 37,405 хил. лв. през 2022 г. в следствие на увеличения дял на по-тежките машини в продажбите.

От друга страна в сектор Морски транспорт е налице намалението на приходите от 10.18 % - от 69,673 хил. лв. лв. през 2021 г. на 62,578 хил. лв. през 2022 г. в резултат на спада на фрахтовите нива. Обратен ефект върху тях оказва увеличението на средния курс на щатския долар през 2022 г. спрямо същия период на 2021 г.

Консолидираните финансови резултати на ИХБ за 2022 г. са както следва:

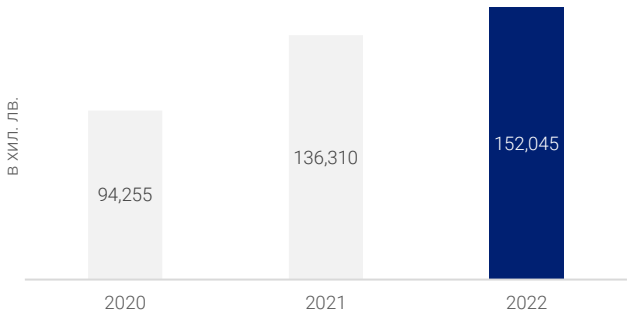
Резултат от оперативна дейност на консолидирана база е печалбата от 24,590 хил. лв., спрямо печалба от 39,776 хил. лв. за 2021 г. Намалението на печалбата за 2022 г. спрямо 2021 се дължи на начислените обезценки на дълготрайни активи (кораби) и на положителна репутация, призната при придобиването на Одесос ПБМ. Печалбата на консолидирана база, полагаща се на собствениците на компанията-майка, е 23,070 хил. лв. Активите на ИХБ на консолидирана база са нараснали с 9.89 % спрямо 2021 г. Нетните активи са нараснали с 8.88 % спрямо 2021 г.

За 2022 г. акциите на ИХБ отбелязаха понижение от 7.16 % (средно претеглена цена на акция за 29.12.2022 г. - 1.9830 лв., спрямо средно претеглена цена на акция за 30.12.2021 г. - 2.1359 лв.). Средно претеглената цена на акциите на дружеството за целия отчетен период 2022 г. е 1.9649 лв. (1.1355 лв. средно претеглена цена за 2021 г.). За сравнение основният индекс на българския капиталов пазар SOFIX през 2022 г. бележи понижение от 5.38%, както и индексът BGBX 40 от 3.06 %. BG TR30 отбеляза ръст от 7.06%. ИХБ продължава да бъде част от BGBX 40 и BG TR30 през 2022 г. До септември 2022 г. ИХБ е част и от индекса SOFIX.

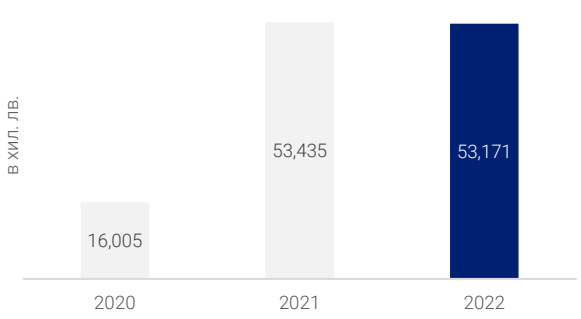
Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай", Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance IndeX) и е една от седемте компании включени в индекса за 2022 г.

1. Консолидирани финансови показатели на ИХБ

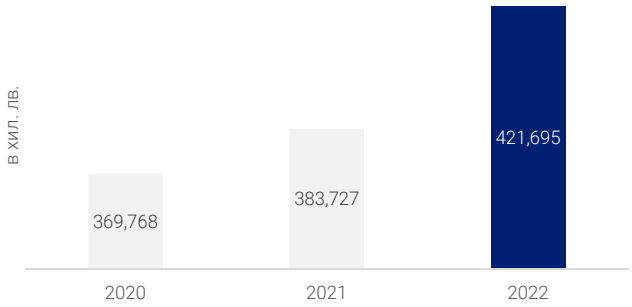
Приходи от дейността

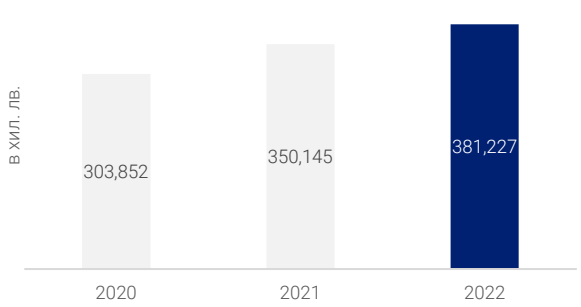
EBITDA

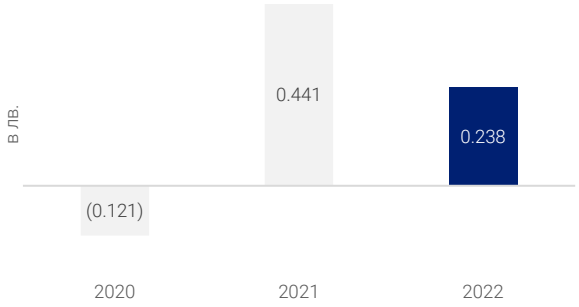
Общо активи

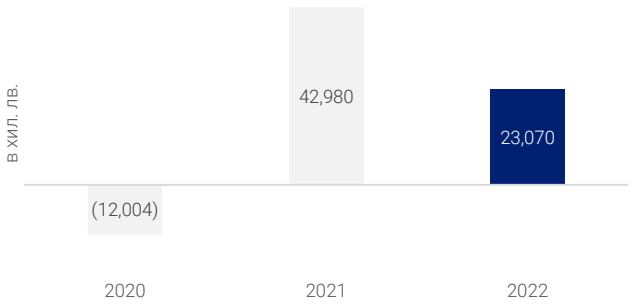
Нетни активи

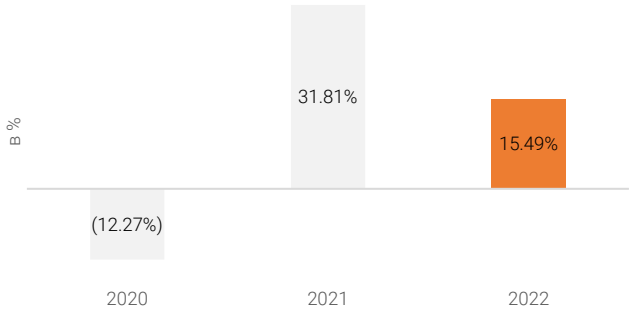
Основен доход на акция EPS

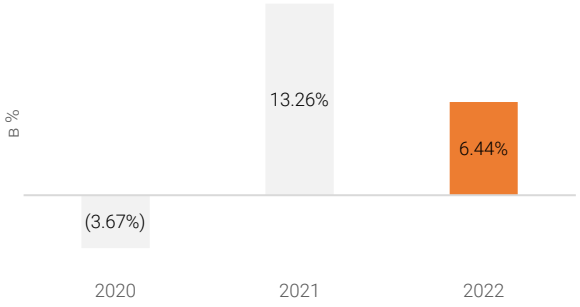
Финансов резултат след данъци за собствениците на компанията-майка

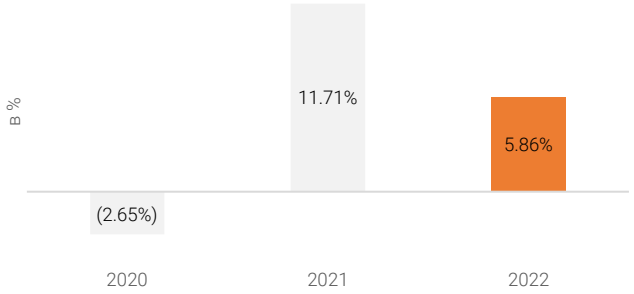
Рентабилност на приходи от дейността

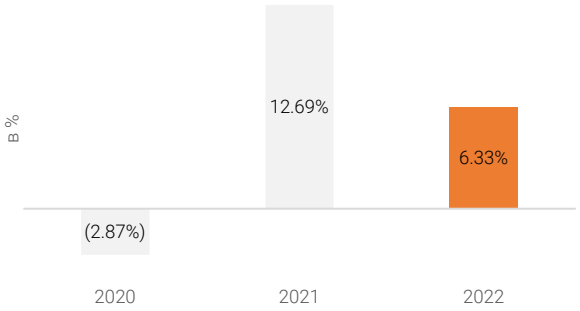
Възвръщаемост на собствения капитал ROE

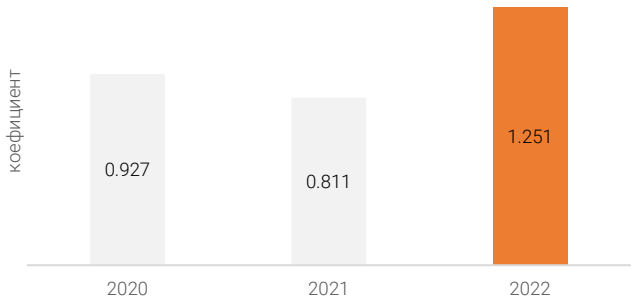
Възвръщаемост на активите ROA

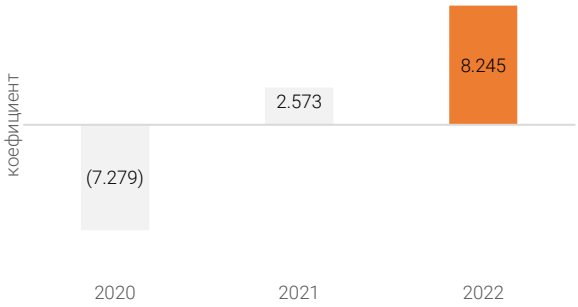
Възвръщаемост на инвестирания капитал ROIC

Цена/Продажби на акция P/S

Цена/Печалба на акция P/E

2. Резултати от дейността на ИХБ

2.1. Консолидирани финансови резултати

Реализираните общо приходи за Групата за 2022 г. на консолидирана база нарастват с 11.54 % спрямо приходите за същия период на 2021 г.

По бизнес направления общо приходите от дейността са разпределени както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Морски транспорт	62,578	69,673
Корабостроене и кораборемонт	36,916	17,742
Пристанищна дейност	13,801	11,834
Машиностроене	37,405	35,901
Други дейности /класификация и сертификация, други/	1,345	1,160
	152,045	136,310

Приходите от основна дейност за 2022 г. са 145,753 хил. лв. спрямо увеличение през 2021 г. или увеличение от 11.47 % , по сегменти както следва:

- сегмент Морски транспорт бележи намаление от 10.18 %;
- сегмент Корабостроене и кораборемонт бележи ръст от 108.07 %;
- сегмент Пристанищна дейност бележи ръст от 16.62 %.
- сегмент Машиностроене бележи ръст от 4.19 %.
- сегмент Други дейности бележи ръст от 15.95 %.

Приходите от основна дейност са разпределени както следва:

в хил. лв.	2022	Относителен дял	2021	Относителен дял
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	34,663	23.78%	32,802	25.09%
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	25,010	17.16%	41,708	31.90%
Приходи от договори за тайм-чартър	36,216	24.85%	27,649	21.14%
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	28,101	19.28%	11,345	8.68%
Приходи от производство на метални конструкции	-	-	-	-
Приходи от проектантски услуги	4,446	3.05%	2,545	1.95%
Приходи от обработка на товари	9,607	6.59%	8,690	6.65%
Приходи от съхранение на товари	2,174	1.49%	1,283	0.98%
Приходи от наем на кей	679	0.47%	679	0.52%
Приходи от наеми на имоти	2,117	1.45%	2,055	1.57%
Приходи от други услуги	2,740	1.88%	2,004	1.53%
	145,753	100.00%	130,760	100.00%

Приходите от основна дейност за 2022 г., реализирани на външни пазари възлизат на 119,957 хил. лв., а на вътрешни - в размер на 25,796 хил. лв. хил. лв. За 2021 г. приходите от външни пазари са съответно 112,050 хил. лв., а от вътрешни – 18,710 хил. лв..

Други приходи от дейността на консолидирана база възлизат на 6,292 хил. лв. (4.14 % от общите приходи) спрямо 5,550 хил. лв. през 2021 г. (4.07 % от общите приходи). Основен дял в тях заемат приходите от финансиране в размер на 2,984 хил. лв., от които 2,402 хил. лв. (2021 г.: 281 хил. лв.) са приходи по Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия и 475 хил. лв. (2021 г.: 3,334 хил. лв.) по Програма за запазване на заетостта към Агенция по заетостта за подпомагане на бизнеса и редуциране на негативните последици от разпространението на COVID-19.

Консолидираният резултат от оперативна дейност за 2022 г. е печалба от 24,590 хил. лв., спрямо печалба от 39,776 хил. лв. за 2021 г.

Консолидираните разходи на ИХБ за 2022 г. са в размер на 127,455 хил. лв. и бележат увеличение от 32.03 % спрямо тези през 2021 година (96,534 хил. лв.). Финансовите разходи за 2022 г. са 215 хил. лв. спрямо 983 хил. лв. финансови разходи за 2021 г.

Консолидираният финансов резултат преди данъчно облагане е 25,036 хил. лв. печалба спрямо 44,147 хил. лв. печалба за 2021 г. Консолидираният резултат след данъчно облагане за мажоритарните собственици за 2022 е 23,070 хил. лв. печалба спрямо 42,980 хил. лв. печалба за 2021 г.

През 2022 г. основните доставчици на материали на Групата бяха фирми, търгуващи с черни и цветни метали, лагери, електрически материали. Съществен разход за Групата е и доставката на горива и резервни части, особено за сегмент Морски транспорт. И през 2022 година, доставката на електрическа енергия бе договорена на ниво Група на свободния пазар на електроенергия.

Групата няма единичен клиент/доставчик, приходите/разходите към който да надхвърлят 10% от общите приходи/разходи.

Управителният съвет на ИХБ не е публикувал прогнози за резултатите през 2022 г. на консолидирана основа, с оглед на което не се извършва анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози.

2.2. Основни нефинансови показатели за резултатите от дейността

Освен мониторинг на финансовите си показатели, Дружеството следи и основни нефинансови индикатори, свързани с неговата дейност и с дейността на дъщерните му Дружества.

Основите нефинансови индикатори са свързани с:

- *удовлетвореност на клиентите* – дъщерните дружества на Групата спазват разработени процедури в обхвата на системите си за управление на качеството ISO. Към ИХБ и дружествата от Групата няма заведени дела, свързани с безопасност на продуктите, които се предлагат;
- *качество на предлаганите продукти* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят за качеството на провежданата продукция на дъщерните дружества чрез индикатори като брой рекламации, % на рекламациите в броя произведени продукти и др. Измерваните показатели са на ниски стойности. Равнището на качеството е част от персоналните бизнес задачи на изпълнителните директори;
- *удовлетвореност на служителите* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят както за спазването на нормативните изисквания за безопасни и здравословни условия на труд, така и за непрестанното им подобряване. Дружествата участват в програми, финансирани от европейските фондове, инвестират собствени средства, спазват предписанията на компетентните институции. Важен фактор в удовлетвореността е и развитието и обучението на служителите – ИХБ регулярно следи за структурата на състава на служителите на дъщерните дружества (възраст, образование, брой години в дружеството) и се стреми да осигурява възможности за професионалното им развитие. Допълнително, в дъщерни дружества са създадени и центрове за професионална подготовка, поддържат се активни взаимоотношения с различни висши учебни заведения и са организирани стажантски програми.
- *екология* – ИХБ изисква дъщерните дружества ежегодно да докладват за оценка на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат, така че да не се допуска нарушаване на нормативите разпоредби. Групата няма съществени налагани административни санкции, свързани с опазване на околната среда.

Голяма част от въпросите свързани с удовлетвореността на служителите и въпроси свързани с екологията са залегнали в приетия от Етичен кодекс на ИХБ и дъщерните му дружества и утвърдената Политика на многообразие.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай", Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance IndeX) и е една от седемте компании включени в индекса за 2022 г.

Индексът стартира на 19 септември 2011 г. със стойност 100 пункта, а към 31 декември 2022 г. е 146.30 пункта.

ИХБ следи за промените в потенциала на Групата и инвестиционните й възможности, изчислявайки съотношение на пазарна към балансова стойност:

2.3. Инвестиционен портфейл

а. Структура на портфейла

към 31 декември на последните 3 години

Бизнес направление	2022	2021	2020
Морски транспорт	48.49%	47.75%	44.00%
Корабостроене и кораборемонт	34.13%	33.04%	35.41%
Пристанищна дейност	14.64%	14.80%	15.87%
Машиностроене	2.47%	4.11%	4.40%
Други	0.27%	0.30%	0.32%
Инвестиции, в хил. лв	**194,138**	**192,031**	**179,143**

б. Организационни промени в Групата

Към 31 декември 2022 г. портфейлът на ИХБ пряко и чрез свързани лица се формира от 20 дружества както следва: 9 дъщерни дружества и 11 дъщерни дружества на дъщерни дружества.

Преките инвестиции на ИХБ в корпоративни ценни книжа към края на годината възлизат на 194,138 хил. лв. от които 130 хил. лв. инвестиции в чужбина.

ИХБ няма инвестиции в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група, инвестиции в недвижими имоти и финансови инструменти. Допълнителна информация се съдържа в Бележка 12 и 13 от пояснителните бележки към индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2022 г.

През януари 2022 г. Индустриален холдинг България придоби от Международен Индустриален холдинг България АГ 100 броя акции от капитала на ЗММ България холдинг. В резултат на така сключената сделка, понастоящем ИХБ е едноличен собственик на капитала на дружеството.

През март 2022 г. Индустриален холдинг България закупи от дъщерно дружество ЗММ България Холдинг 2 442 187 броя акции от капитала на Булярд корабостроителна индустрия. В резултат на така сключената сделка, понастоящем ИХБ е едноличен собственик на капитала на дружеството.

През септември 2022 г. Приват инженеринг е участвало в учредяването на дъщерно дружество Кария ЛТД – Маршалски острови, в което е придобило 99% от капитала.

2.4. Ключови дейности

а. Управление на дъщерните дружества

Следвайки поставените в началото на годината задачи по отношение на своите дъщерни дружества и през 2022 г. ИХБ активно участваше в стратегическото планиране на дейността им. ИХБ насърчаваше и оказваше съдействие при:

- осъществяването на инвестиционни мероприятия;
- усъвършенстване на техните продукти и услуги, разработване и въвеждане в производство на нови продукти и услуги, в зависимост от изискванията на пазара;

- усъвършенстване на маркетинговата дейност, дейността свързана с управление на човешките ресурси, и други дейности свързани с управлението на дружествата;
- осигуряване на финансови средства за оперативната и инвестиционна дейност на дружествата;
- анализ и оценка на възможностите за използване на новите технологии.

През отчетния период не са извършвани промени в основните принципи на управление на дъщерните дружества от Групата на ИХБ, както и на самото Дружество.

б. Участие в процеса по бизнес планиране и контрол на постигнатите резултати

Ръководството на ИХБ поставя стратегическите цели и резултати, които всяко дъщерно дружество трябва да постигне през годината.

в. Оказване на съдействие за финансиране на дъщерните дружества

ИХБ помага за финансиране дейността на дружествата от Групата като предоставя заеми и съдейства при договаряне на банково финансиране.

2.5. Информация за сделки

През 2022 г. ИХБ няма сключени големи сделки и такива от съществено значение освен инвестициите в дъщерни дружества и договори за финансиране на дъщерни дружества.

Сделките със свързани лица през 2022 г. представляват предоставяне на заеми и получаване на депозити от ИХБ на дружества от Групата, приходи от лихви, съответно разходи за лихви, получаване и възстановяване на суми по заеми и депозити от дружествата на ИХБ, приходи от продажба на услуги и приходи от дивиденти.

При извършените през периода сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните условия.

Заемите, които ИХБ е отпуснало на/получило от своите дружества през 2022 г., основно са с фиксиран лихвен процент.

Към 31 декември 2022 г. текущите заеми, отпуснати от ИХБ в качеството на заемодател са само към дъщерни дружества (преки и непреки) и са както следва:

- Заем, предоставен на КЛВК, ЕИК 130735957, по Договор за заем от 18.04.2018 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 31.01.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 2,282 хил. лв.
- Заем предоставен на Булярд корабостроителна индустрия, ЕИК 103862587, по Договор за новация от 01.04.2018 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 18,389 хил. лв.
- Заем предоставен на Булпорт логистика, ЕИК 200421706, по Договор за заем от 14.06.2018 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 3,835 хил. лв.
- Заем предоставен на Карвуна ЛТД, ЕИК n/a, по Договор за новация от 01.01.2018 г. и допълнителни споразумения към него., лихва в размер на 2,8% и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 3,090 хил. лв.
- Заем предоставен на Одрия ЛТД, ЕИК n/a, по Договор за новация от 01.01.2018 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 01.01.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 9,527 хил. лв.
- Заем предоставен на Одесос ПБМ ЕАД, ЕИК 103930885, по Договор за заем от 25.01.2022 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на EURIBOR +1.5% и срок на погасяване 30.12.2028 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 663 хил. лв.
- Заем предоставен на Одесос ПБМ ЕАД, ЕИК 103930885, по Договор за заем от 08.03.2022 г., лихва в размер на 1.6 % и срок на погасяване 31.01.2029 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 8,349 хил. лв.
- Заем предоставен на ЗММ Сливен АД, ЕИК 119002557, по Договор за заем от 05.12.2022 г., лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 05.06.2023 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 600 хил. лв.

Към 31 декември 2022 г. текущите заеми, отпуснати от дъщерни дружества на ИХБ в качеството им на заемодатели са само в рамките на Групата на ИХБ и са както следва:

- Заем предоставен от Приват инженеринг на дъщерното му дружество Тириста ЛТД, ЕИК n/a, по Договор за заем от 25.02.2011 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 6,915 хил. лв.
- Заем предоставен от Приват инженеринг на дъщерното му дружество Карвуна ЛТД, ЕИК n/a, по Договор за новация от 31.10.2013 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2,8% и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 10,320 хил. лв.
- Заем предоставен от КЛВК на дъщерното му дружество Одрия ЛТД, ЕИК n/a, по Договор за заем от 01.01.2013 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 01.01.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 6,322 хил. лв.
- Заем предоставен от КЛВК на дъщерното му дружество Сердика ЛТД, ЕИК n/a, по Споразумение от 12.03.2018 г. и допълнителни споразумения към него, лихва в размер на 2.8 % и срок на погасяване 31.12.2025 г. Главницата по този заем към 31 декември 2022 г. е в размер на 20,555 хил. лв.

Към 31 декември 2022 г. дължимата главница от:

- ИХБ по получен заем от дружество, упражняващо контрол, е в размер на 591 хил. лв. Заемът е отпуснат при лихва 1M Euribor+1%, но не по-малко от 1% и е със срок на погасяване декември 2028 г.;
- дъщерно дружество на ИХБ по получен заем от дружество, упражняващо контрол, е в размер на 157 хил. лв. Заемът е отпуснат при лихва 2% и е със срок на погасяване декември 2023 г.

Към 31 декември 2022 г. салдото на задълженията на ИХБ и дъщерни дружества по получени банкови заеми е както следва:

в хил. лв.	Валута	Лихвен процент %	Падеж	2022	2021
Договорът за банков кредит № 22F-000155 от 24 февруари 2022 г	Евро	1.40%	2028	8,353	-
Договор за банков кредит № 16 от 27 март 2018 г. - дългосрочна част	Евро	1.90%	2023	-	3,914
Договор за банков кредит № 19F-002296 от 8 октомври 2019 г. - дългосрочна част	Евро	1.60%	2026	677	863
				9,030	4,777

Договор № 22F-000155 за банков кредит от м. февруари 2022 г. на Индустриален холдинг България е получен с цел инвестиции в проект за разширение на едно от пристанищата и е в размер на 10,000 хил. евро. Договорът е обезпечен с ипотеки върху недвижими имоти (земи и сгради) на дъщерно дружество. През януари 2023 г. Дружеството подписа анекс, с който е променен крайния срок за издължаване на кредита до м. февруари 2029 г.

Договор №19-F-002296 за кредит на ЗММ Сливен е с цел финансиране изграждането на фотоволтаична централа, със срок до октомври 2026 г. и се погасява на равни погасителни вноски. Съдлъжник по договора е ЗММ България Холдинг – дружество-майка на кредитополучателя. Договорът е обезпечен с особен залог върху машини и съоръжения.

През м. ноември 2022 г. Индустриален холдинг България сключи договор № 22F-001225 с търговска банка за предоставяне на общ лимит за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви на Холдинга и/или дружества от неговата група в размер до 12,000 хил. лв. Лимитът замества действащия лимит от 10,000 хил. лв. по договор от 2006 г., сключен с друга търговска банка. Договорът е обезпечен с ипотеки върху недвижими имоти (земи и сгради) на дружество от Групата. Поръчител по договора е дружество от Групата. По договора е издадено поръчителство за задължение на дружество от Групата - КРЗ Порт -Бургас АД в размер на 6,000 хил. лв.

През м. октомври 2022 Групата сключва договор № 22F-001137 за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания, по който са издадени банкови гаранции на дружество от Групата - ИХБ Метал Кастингс ЕАД в размер на 20 хил. лв.

Към 31 декември 2022 г. консолидираните вземания на Групата са в размер на 12,753 хил. лв. спрямо 9,773 хил. лв. лв. към 31 декември 2021 г.

Консолидираните нетни активи на ИХБ към 31 декември 2022 г. са 381,227 хил. лв. и нарастват с 8.88 %.

Общите консолидирани задължения на ИХБ Групата към 31 декември 2022 г. възлизат на 40,468 хил. лв. спрямо 33,582 хил. лв. към 31 декември 2021 г. Те представляват основно 13,244 хил. лв. търговски и други задължения, 11,063 хил. лв. отсрочени данъчни пасиви, 9,030 хил. лв. задължения по банкови заеми и 3,938 хил. лв. пасиви по договори с клиенти.

Информация относно сделките, сключени между ИХБ и свързани лица през годината има в Бележка 34 Оповестяване на свързани лица от пояснителните бележки към консолидирания финансов отчет към 31 декември 2022 г., където са посочени вида и стойността на сделките и характера на свързаност и контрол.

Не е имало други предложения за сключване на сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които ИХБ или негово дъщерно дружество е страна.

През 2022 г. няма събития и показатели с необичаен за ИХБ характер, имащи съществено влияние върху дейността му.

През 2022 г. Дружеството няма сделки, водени извънбалансово.

3. Резултати от дейността на дружествата от Групата

3.1. Морски транспорт

КЛВК АД

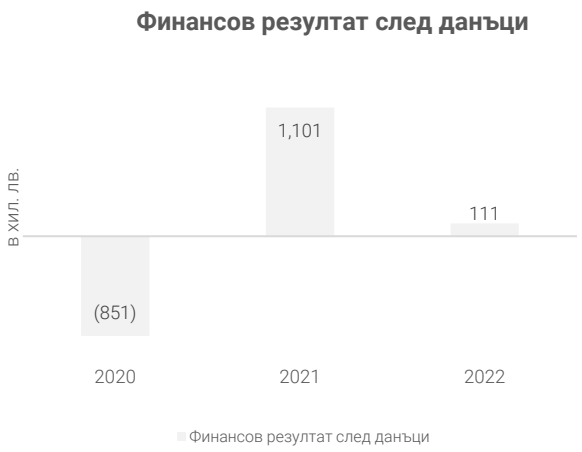
Дейността на КЛВК през 2022 г. е свързана с управление на своите дъщерни дружества.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 360 хил. лв. спрямо 1,938 хил. лв.. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 265 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,852 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 111 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,101 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 65,069 хил. лв., от които 64,970 хил. лв. са нетекущи и 99 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 62,768 хил. лв. (2021 г.: 62,657 хил. лв.).

Финансови резултати на КЛВК

Приват инженеринг ЕАД

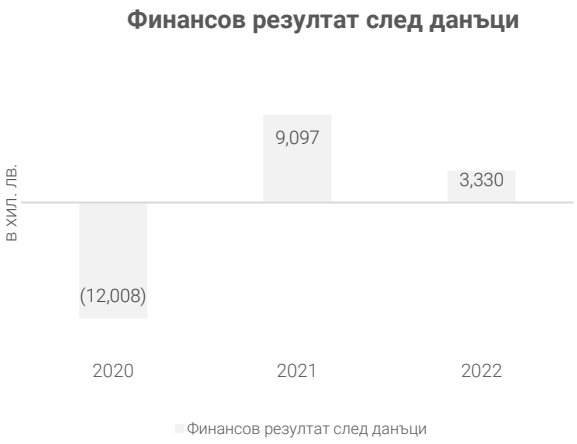
Дейността на Приват инженеринг през 2022 г. е в две направления: управление на дъщерните му дружества и застрахователно посредничество.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 3,205 хил. лв., от които 2,516 хил. лв. приходи от възстановена обезценка на нетната инвестиция на дружеството в Карвуна ЛТД, спрямо 9,638 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,715 хил. лв. печалба (2021 г.: 9,127 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 3,330 хил. лв. печалба (2021 г.: 9,097 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 36,003 хил. лв. хил. лв., от които 23,030 хил. лв. са нетекущи и 12,973 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 35,983 хил. лв. (2021 г.: 34,919 хил. лв.).

Финансови резултати на Приват инженеринг

ИХБ Шипинг Ко ЕАД

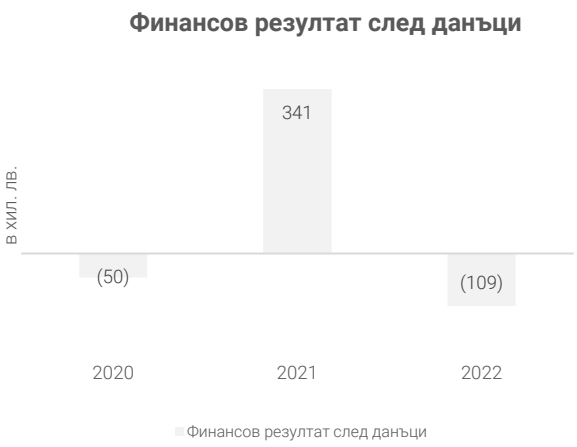
Дейността на ИХБ Шипинг Ко през 2022 г. е основно менажиране и осигуряване чартирането на кораби.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 1,548 хил. лв. спрямо 1,367 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 148 хил. лв. загуба (2021 г.: 292 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 109 хил. лв. загуба (2021 г.: 341 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 621 хил. лв., от които 145 хил. лв. са нетекущи и 476 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 252 хил. лв. (2021 г.: 562 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шипинг Ко

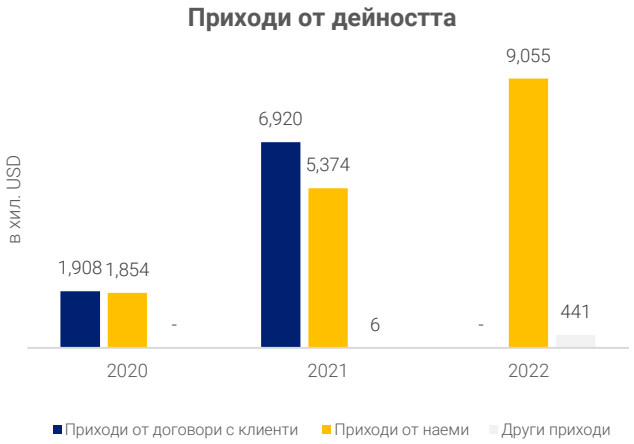
Сердика Лтд.

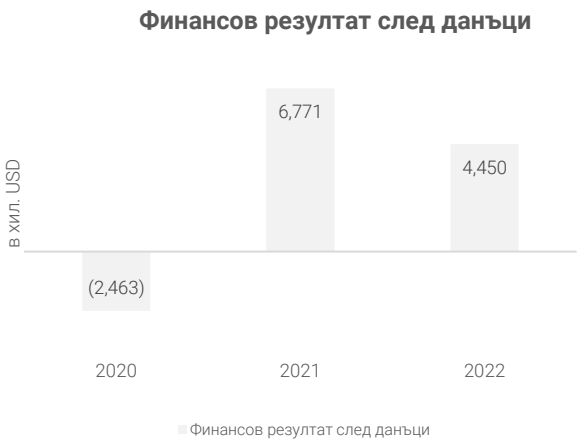
Дружеството е собственик на моторен кораб (м/к) Diamond Sea.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 9,496 хил. щ.д. спрямо 12,300 хил. щ.д. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 3,476 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 5,993 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 4,450 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 6,771 хил. щ.д.. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 24,713 хил. щ.д., от които 22,868 хил. щ.д. са нетекущи, 1,845 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 13,146 хил. щ.д. (2021 г.: 8,696 хил. щ.д.).

Финансови резултати на Сердика Лтд.

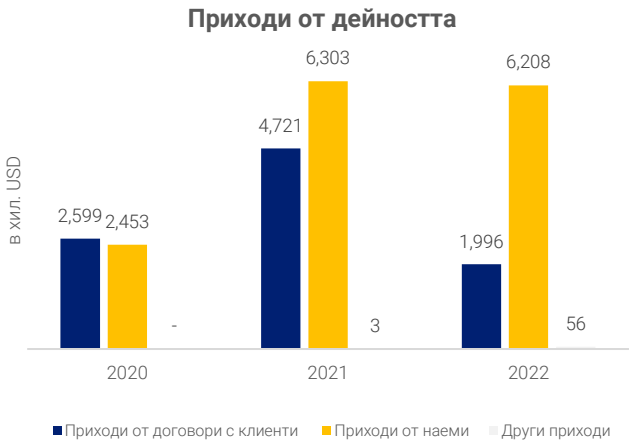
Одрия Лтд.

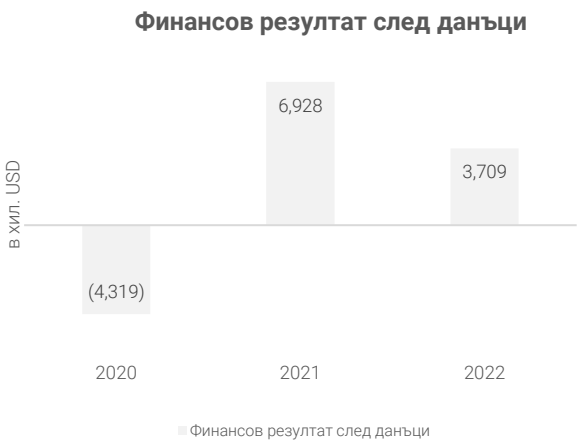
Дружеството е собственик на моторен кораб (м/к) Diamond Sky.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 8,260 хил. щ.д. спрямо 11,027 хил. щ.д. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,955 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 5,873 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 3,709 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 6,928 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 24,951 хил. щ.д., от които 23,847 хил. щ.д. са нетекущи, 1,104 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 16,084 хил. щ.д. (2021 г.: 12,375 хил. щ.д.).

Финансови резултати на Одрия Лтд.

Карвуна Лтд.

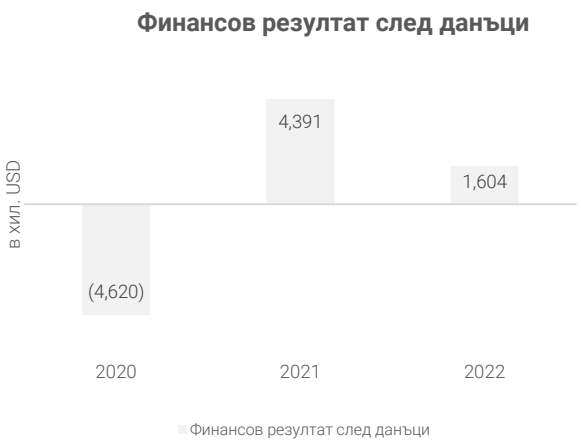
Дружеството е собственик на моторен кораб (м/к) Карвуна.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 8,641 хил. щ.д. спрямо 8,650 хил. щ.д.. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,071 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 3,404 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 1,604 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 4,391 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 10,797 хил. щ.д., от които 10,199 хил. щ.д. са нетекущи, 598 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 3,013 хил. щ.д. (2021 г.: 1,409 хил. щ.д.).

Финансови резултати на Карвуна Лтд.

Тириста Лтд.

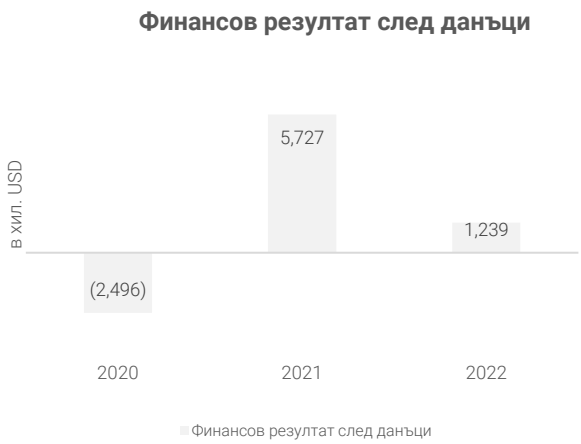
Дружеството е собственик на моторен кораб (м/к) Антея.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 7,120 хил. щ.д. спрямо 9,980 хил. щ.д. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,068 хил. щ.д.. печалба (2021 г.: 5,147 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 1,239 хил. щ.д. печалба (2021 г.: 5,727 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 11,192 хил. щ.д., от които 10,702 хил. щ.д. са нетекущи, 490 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 6,824 хил. щ.д. (2021 г.: 8,486 хил. щ.д.).

Финансови резултати на Тириста Лтд.

3.2. Корабостроене и кораборемонт

Булярд корабостроителна индустрия ЕАД

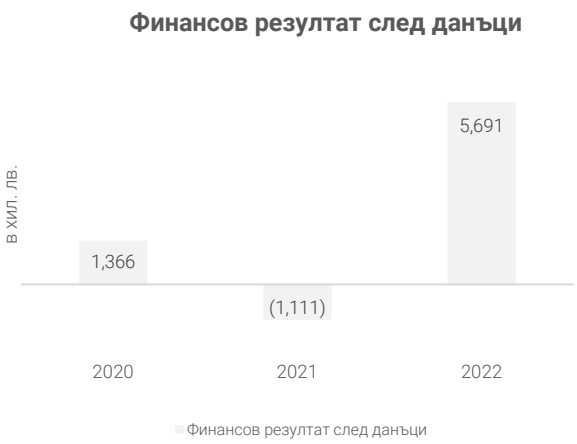
Основната дейност на Булярд корабостроителна индустрия е насочена към е кораборемонт и производство на метални конструкции.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 33,469 хил. лв. спрямо 15,155 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 6,768 хил. лв. печалба (2021 г.: 964 хил. лв. загуба). Финансовият резултат след данъци е 5,691 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,111 хил. лв. загуба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 95,236 хил. лв., от които 84,902 хил. лв. са нетекущи и 10,334 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 65,723 хил. лв. (2021 г.: 60,118 хил. лв.).

Финансови резултати на Булярд корабостроителна индустрия

ИХБ Шипдизайн АД

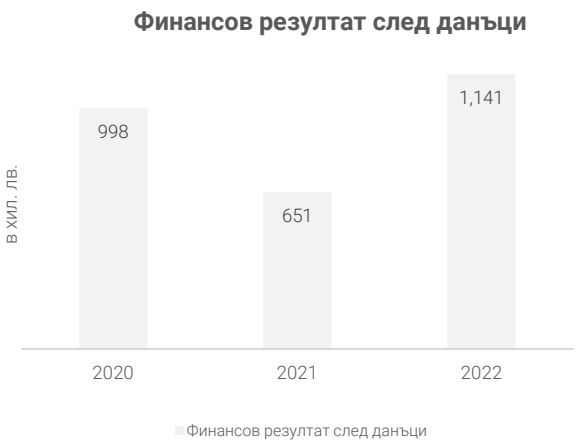
ИХБ Шипдизайн е с предмет на дейност проектантска дейност, корабен дизайн, офшорни платформи, представителство и посредничество и консултантска дейност.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 4,883 хил. лв. спрямо 3,518 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,277 хил. лв. печалба (2021 г.: 736 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,141 хил. лв. печалба (2021 г.: 651 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 1,589 хил. лв., от които 167 хил. лв. са нетекущи и 1,422 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,250 хил. лв. (2021 г.: 761 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шипдизайн

3.3. Пристанищна дейност

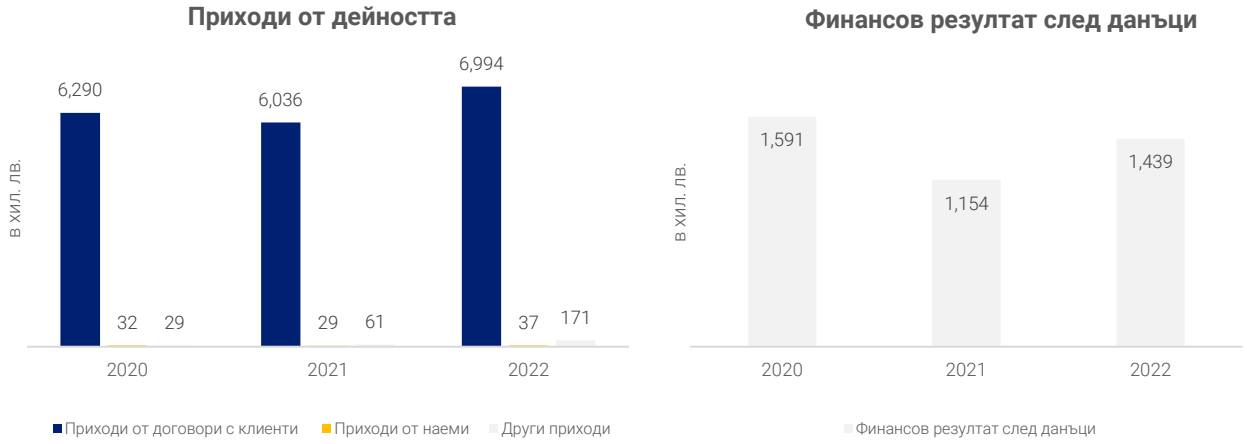
Групата на ИХБ има участия в два пристанищни терминала - КРЗ Порт Бургас към Пристанище Бургас и Одесос ПБМ към Пристанище Варна и в едно пристанище със специално предназначение - Булпорт Логистика. КРЗ Порт Бургас и Одесос ПБМ имат Удостоверение за обработка на генерални, наливни и насипни товари. Булпорт Логистика притежава Удостоверение за ремонт поддръжка и съхранение на малки плавателни съдове.

КРЗ Порт Бургас АД

През 2022 г. реализираните приходи от КРЗ Порт Бургас са 7,202 хил. лв. спрямо 6,126 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,607 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,284 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,439 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,154 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 31,401 хил. лв., от които 30,516 хил. лв. са нетекущи и 885 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 28,889 хил. лв. (2021 г.: 28,856 хил. лв.).

Финансови резултати на КРЗ Порт – Бургас

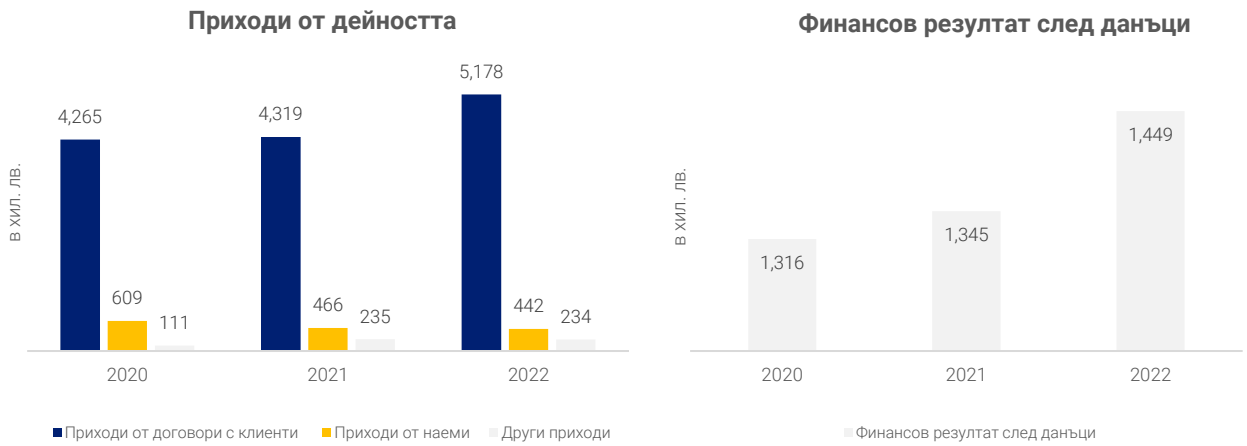

Одесос ПБМ ЕАД

През 2022 г. реализираните приходи от Одесос ПБМ са 5,854 хил. лв. спрямо 5,020 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,629 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,498 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,449 хил. лв. печалба (2021 г.: 1,345 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 45,038 хил. лв., от които 44,430 хил. лв. са нетекущи и 608 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 33,077 хил. лв. (2021 г.: 31,629 хил. лв.).

Финансови резултати на Одесос ПБМ

Булпорт Логистика АД

През 2022 г. реализираните приходи от Булпорт Логистика са 1,151 хил. лв. спрямо 1,029 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 300 хил. лв. печалба (2021 г.: 173 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 196 хил. лв. печалба (2021 г.: 85 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 26,462 хил. лв., от които 26,197 хил. лв. са нетекущи и 265 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 22,303 хил. лв. (2021 г.: 22,108 хил. лв.).

Финансови резултати на Булпорт Логистика

3.4. Машиностроене

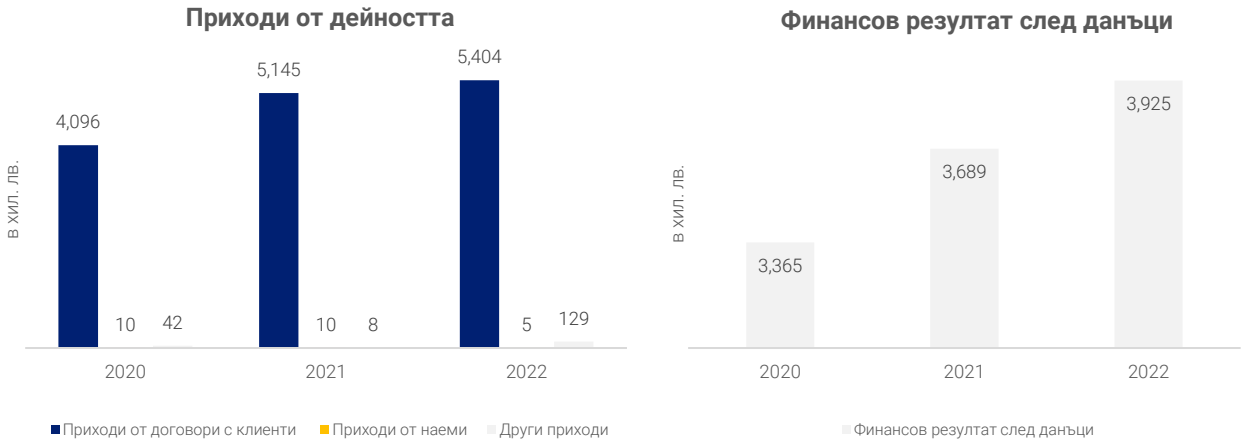
ЗММ България холдинг ЕАД

Основната дейност на ЗММ България холдинг е продажба на металорежещи машини.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 5,538 хил. лв. спрямо 5,163 хил. лв. през 2021 г. Резултатът от оперативна дейност е 3,795 хил. лв. печалба (2021 г.: 3,476 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 3,925 хил. лв. печалба (2021 г.: 3,689 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 10,941 хил. лв., от които 7,692 хил. лв. са нетекущи и 3,249 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 7,050 хил. лв. (2021 г.: 9,895 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ България холдинг /неконсолидирани/

ЗММ Сливен АД

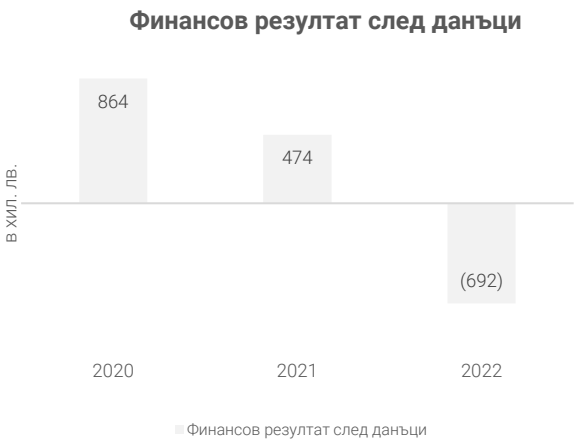
Основната дейност на ЗММ Сливен е свързана с разработването и производството на универсални стругове, стругове с CNC управление и свързаните с тях услуги както и гаранционна и следгаранционна поддръжка и ремонт.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 28,359 хил. лв. спрямо 27,329 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 721 хил. лв. загуба (2021 г.: 561 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 692 хил. лв. загуба (2021 г.: 474 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 24,803 хил. лв., от които 10,762 хил. лв. са нетекущи и 14,041 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 16,455 хил. лв. (2021 г.: 17,691 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Сливен

ЗММ Нова Загора АД

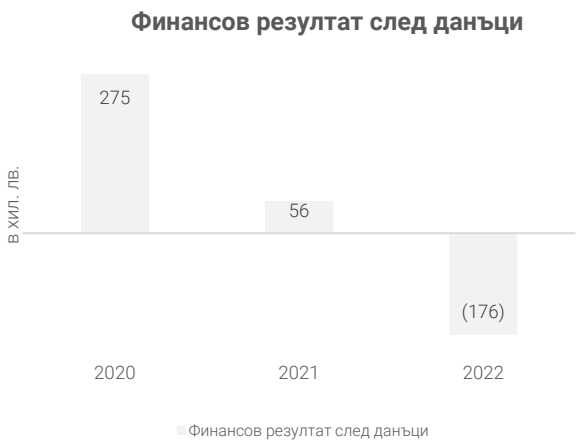
Произведената и реализирана през 2022 г. продукция от ЗММ Нова Загора включва три основни групи изделия: детайли, възли и машини.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 8,139 хил. лв. спрямо 7,145 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 166 хил. лв. загуба (2021 г.: 72 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 176 хил. лв. загуба (2021 г.: 56 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 11,108 хил. лв., от които 8,804 хил. лв. са нетекущи и 2,304 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 9,277 хил. лв. (2021 г.: 7,241 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Нова Загора

ИХБ Метал Кастингс ЕАД

ИХБ Метал Кастингс е леярна произвеждаща отливки за машиностроенето от чугун и стомана.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 5,987 хил. лв. спрямо 4,109 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 71 хил. лв. печалба (2021 г.: 162 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 63 хил. лв. печалба (2021 г.: 145 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 6,603 хил. лв., от които 5,464 хил. лв. са нетекущи и 1,139 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 5,379 хил. лв. (2021 г.: 5,458 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Метал Кастингс

3.5. Други

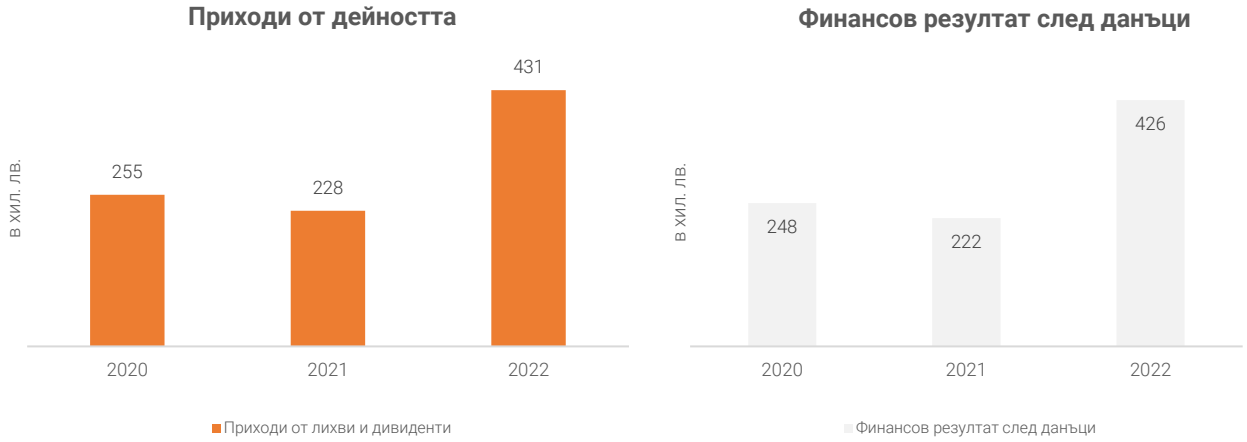
Меритайм холдинг АД

Дейността на Меритайм Холдинг и през 2022 г. е свързана с управление на инвестициите в дъщерното му дружество. Меритайм холдинг притежава 100% в Български корабен регистър, Варна.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 431 хил. лв. спрямо 228 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 426 хил. лв. печалба (2021 г.: 223 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 426 хил. лв. печалба (2021 г.: 222 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 1,167 хил. лв., от които 1,162 хил. лв. са нетекущи и 5 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,164 хил. лв. (2021 г.: 1,163 хил. лв.).

Финансови резултати на Меритайм холдинг

Български корабен регистър ЕАД

Основната дейност на БКР е технически надзор при проектиране, строеж и ремонт на кораби и плавателни съоръжения, както и техническо наблюдение по време на експлоатацията им.

През 2022 г. реализираните приходи от дружеството са 1,325 хил. лв. спрямо 1,159 хил. лв. през 2021 г., като резултатът от оперативна дейност е 470 хил. лв. печалба (2021 г.: 462 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 424 хил. лв. печалба (2021 г.: 431 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2022 г. активите на дружеството възлизат на 733 хил. лв., от които 18 хил. лв. са нетекущи и 715 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 506 хил. лв. (2021 г.: 614 хил. лв.).

Финансови резултати на Български корабен регистър

4. Корпоративно управление

4.1. Декларация за корпоративно управление

а. Национален кодекс за корпоративно управление

На 26.10.2007 г. ИХБ прие Националния кодекс за корпоративно управление да извършва дейността си в съответствие с разпоредбите му. Документът е публикуван от БФБ.

Спазването на Кодекса е на принципа „спазвай или обяснявай". Информация за това е представена допълнително в Отчета „спазвай или обяснявай" на Национален кодекс за корпоративно управление. Отчетът „спазвай или обяснявай" е публикуван с индивидуалния Годишен финансов отчет, към 31 декември 2022 г., и може да бъде намерен на интернет страницата на Дружеството (www.bulgariaholding.com).

б. Система за вътрешен контрол и управление на риска

Системата за вътрешен контрол в Индустриален холдинг България включва следните компоненти:

Контролна среда - организационна структура, възлагане на правомощия и отговорности, ангажименти на лицата, натоварени с общото управление, ангажимент за компетентност, политики и практики, свързани с човешките ресурси, философия и оперативен стил на ръководство, ценности и етично поведение.

Оценка на рисковете в дружеството - В ИХБ има система за управление на риска, която се усъвършенства в унисон с динамичните промени на икономическата и финансова среда, в която оперират дружествата от Групата. Рисковете, които произтичат от дейността на Групата, могат да бъдат разделени на несистематични и систематични рискове. Всяко едно от дъщерните дружества е подложено на специфични видове риск в зависимост от характера на дейността му и отрасъла, в който функционира.

В холдинговата структура няма специално създадено звено за управление на риска. Всеки един от специфичните рискове се установява и управлява от лицата, заети с администриране на финансовата информация в дружествата, а при необходимост и от ръководството на Индустриален холдинг България. В зависимост от вида на съответния рисков фактор и степента му на въздействие върху дадено дружество, се предприемат конкретни превантивни или последващи мерки, които се съгласуват вътре в самото дружество или при необходимост с ръководството на Холдинга.

Информационна система - Информационната система във връзка с финансовото отчитане на Индустриален холдинг България и неговите дъщерни дружества следва да се разглежда в два аспекта – като съвкупност от правила, процеси и процедури за отчитане дейността на конкретната единица и като система за отчитане дейността на дъщерните дружества, които са част от холдинговата структура.

Контролни дейности - Осъществяването на ефективен контрол върху изготвянето на индивидуални и консолидирани финансови отчети на Индустриален холдинг България, е един от приоритетите на ръководството

на дружеството. Контролът, който се упражнява върху дъщерните компании, може да се разглежда в две насоки - текущ контрол върху финансовите данни на дружествата и периодичен контрол от страна на ръководството. Автоматизиран контрол върху финансовата информация се осъществява в дружествата, в които е въведена ERP система на отчитане. В останалите дружества преобладаващ е физическият контрол от страна на отговорните лица.

Текущо наблюдение на контролите - Системата за вътрешен контрол в Групата подлежи на наблюдение, както от страна на всяко едно дружество за себе си, така и от холдинговата структура. На ниво холдинг е обособен отдел Вътрешен контрол, който осъществява прегледи на дейността и финансите в Групата на ИХБ, текущи и периодични прегледи на системата и процесите в ИХБ и във всяко дружество, част от Групата. Избраният от Общото събрание на акционерите Одитен комитет прави преглед на системата за вътрешен контрол. Проверките от страна на вътрешния одит са насочени както към установяване спазването на вътрешно – контролните правила и процедури, така и по отношение на тяхната адекватност спрямо конкретната бизнес среда, в която функционира одитираната единица.

Веднъж годишно на заседание на Надзорния съвет, Управителният съвет на дружеството представя идентифицирани пропуски в системата за вътрешен контрол, които са му докладвани от звеното за вътрешен контрол. След решение на Надзорния съвет се предприемат конкретни действия за подобряване на системата.

в. Друга корпоративна информация

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

Информация по б. в) - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

През отчетния период Дружеството е получило следните уведомления за придобити или продадени пряко или чрез посредници акции, отговарящи на границите посочени в чл. 89, пар. 1 от Директива 2001/34/ЕО, свързани с промени в притежавани права на глас:

- Уведомление от 05.01.2022 г. от БУЛЛС АД, гр. София - уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от Индустриален холдинг България АД, както следва:
  - Настоящо състояние относно пряко притежавани права на глас: 60.683 %
  - Състояние при предходно уведомление относно пряко притежавани права на глас: 58.885 %;
  - Дата, на която право на глас на лицето, упражнявано пряко, е преминало праговете: 29.12.2021г.
  - Настоящо състояние относно притежавани права на глас - пряко и по чл. 146, ал. 1 от ЗППЦК: 69.657 %.
  - Състояние при предходно уведомление относно притежавани права на глас пряко и по чл. 146, ал. 1 от ЗППЦК: 68.040 %.
- Уведомление от 11.03.2022 г. от БУЛЛС АД, гр. София. - уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от Индустриален холдинг България АД, в резултат на намаляване на капитала на Индустриален холдинг България АД:
  - Настоящо състояние – 77.49%;
  - Състояние при предходно уведомление – 69.675%;
  - Дата, на която правото на глас на лицето е преминало праговете: 09.03.2022 г.
- Уведомление от 11.03.2022 г. от ДИМИТЪР ЖЕЛЕВ - уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от Индустриален холдинг България АД, в резултат на намаляване на капитала на Индустриален холдинг България АД:
  - Настоящо състояние – 77.49%;
  - Състояние при предходно уведомление – 68.041%;
  - Дата, на която правото на глас на лицето е паднало под праговете: 09.03.2022 г.

- Уведомление от 05.04.2022 г. от БУЛЛС АД, гр. София - уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от Индустриален холдинг България АД, в резултат на прекратяване на сключено с ДЗХ АД споразумение за обща политика по управление на Индустриален холдинг България АД:
  - Настоящо състояние – 67.51 %;
  - Състояние при предходно уведомление – 77.49 %;
  - Дата, на която правото на глас на лицето е преминало праговете: 01.04.2022 г.
- Уведомление от 05.04.2022 г. от ДИМИТЪР ЖЕЛЕВ - уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от Индустриален холдинг България АД, в резултат на прекратяване на сключено от Буллс АД и ДЗХ АД споразумение за обща политика по управление на Индустриален холдинг България АД:
  - Настоящо състояние – 67.52%;
  - Състояние при предходно уведомление – 77.49%;
  - Дата, на която правото на глас на лицето е паднало под праговете: 01.04.2022 г.

Акционери, притежаващи над 10% от акциите с право на глас към 31 декември 2022 г. са както следва:

Акционери, притежаващи над 10%, включително	Брой акционери	Брой акции	% от капитала
Буллс АД	1	65,647,114	67.81%

Информация по б. г) - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Няма акционери със специални контролни права.

Информация по б. е) - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Няма ограничения върху правата на глас върху акции.

Информация по б. з) - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

- Надзорен съвет

Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и определя възнаграждението им. Мандатът на Надзорния съвет е пет години. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичането на мандата, за който са избрани. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничения. Председателят на Надзорния съвет сключва договорите за възлагане на управлението и представителството на изпълнителните директори.

- Управителен съвет

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет, който определя тяхното възнаграждение и може да ги заменя по всяко време. Членовете на Управителния съвет трябва да отговарят на изискванията на закона. Мандатът на Управителния съвет е пет години. Отношенията между Дружеството и член на Управителния съвет се уреждат с Договор за възлагане на управлението. Договорът се сключва в писмена форма от името на Дружеството чрез Председателя на Надзорния съвет или чрез упълномощен от него друг член на Надзорния съвет.

- Разпоредби относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Общото събрание на акционерите приема, изменя и допълва Устава на Дружеството. Решенията за изменения и допълнения на Устава се приемат с мнозинство 2/3 /две трети/ от представените на Общото събрание на акционерите акции с право на глас.

Информация по б. и) - правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Капиталът на Дружеството може да бъде увеличен по решение на Общото събрание на акционерите чрез издаване на нови акции или чрез превръщането на облигации, които са издадени като конвертируеми в акции. Съгласно устава на Дружеството (чл. 12а, ал. 1) в срок до 5 /пет/ години, считано от 19.02.2018 г., на основание чл.196 от Търговския закон, Управителния съвет, след одобрение на Надзорния съвет може да приема решения за увеличаване на вписания капитал на Дружеството до 150 000 000 лева чрез издаване на нови безналични поименни акции, включително и с цел осигуряване правата на притежателите на конвертируеми облигации да превърнат облигациите си в акции. Разпоредбата на чл. 12а, ал.1 е изменена в сегашната си редакция на проведено Общо събрание на акционерите на 19.02.2018 г.

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на акционерите. На проведено извънредно ОСА на 18.11.2021 г. е взето решение за прекратяване действието на действащата процедура за обратно изкупуване на собствени акции и стартиране на нова процедура за срок от пет календарни години при актуализирани параметри.

Информация по ЗППЦК, чл. 100н, ал. 8, т. 5 и т. 6

Информация за състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети, както и описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството, във връзка с аспекти като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие и начинът на приложението ѝ, са представени в т. 8 от настоящия доклад по-долу.

4.2. Нефинансова декларация

Нефинансовата декларация на ИХБ и дружествата от Групата на ИХБ има за цел да представи описание на политиките на Групата на ИХБ по отношение на дейностите, осъществявани в областта на въпросите, свързани със служителите, социални въпроси, екология и околна среда, както и борбата против корупцията и подкупите, за годината приключваща на 31 декември 2022 г. Информация по част от тези въпроси се съдържа още в т.2.2. Основни нефинансови показатели за резултатите от дейността и т. 4.1. Декларация за корпоративно управление от настоящия Годишен доклад за дейността на ИХБ (консолидиран) за 2022 г.

ИХБ разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Групата и нейното участие в обществения живот в страната и взаимоотношенията с всички заинтересовани страни, и периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики.

Корпоративната политика на ИХБ се основава на спазване на законодателната база, най-добрите практики за корпоративно управление и социално отговорно поведение, европейските норми за здравословни и безопасни условия на труд, възможности за професионално развитие и израстване, създаване на добра корпоративна култура, дух на съпричастност и лоялност.

Дейността в Групата на ИХБ се осъществява при спазване принципите на етичност, хуманност, честност, уважение към хората и природата, грижа за клиента и поддържане на добри взаимоотношения със заинтересованите лица на ИХБ и дъщерните му дружества: акционерите, служителите, контрагентите - клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло.

ИХБ осъществява своята дейност като инвестира в компании и бизнеси, които управлява и развива в дългосрочна перспектива и така допринася за устойчиво икономическо развитие. Повечето от дружествата от портфейла на ИХБ са с голяма социална значимост за регионите, в които се намират.

а. Дейност, съобразена със законодателството

Мениджърите и служителите на ИХБ и дружествата в Групата осигуряват дейността да се осъществява при спазване изискванията на всички законови нормативни актове, регулиращи съответната дейност, както и на вътрешни нормативни актове и политики.

ИХБ има Етичен кодекс, приет с решение на УС на Дружеството, одобрено от НС, който отразява всички принципи, на основата на които се осъществява дейността в Групата на ИХБ и служи за ръководство за спазване на етично бизнес поведение на всички мениджъри и служители. С решение на УС на Дружеството, одобрено от НС, е приета и Политика на многообразие. Прилагането на Политика на многообразие в ИХБ и дружествата от Групата цели

да създаде работна среда, свободна от предразсъдъци, култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек.

Мениджърите и служителите в Групата на ИХБ осъществяват своята дейност професионално, безпристрастно, достойно и почтено като избягват конфликти на интереси.

б. Служители

Разбирането на ИХБ и дружествата в Групата е, че човешкият капитал е най-ценният актив, който имат и е ключово конкурентно предимство. Бизнес успехът е отражение на качествата, уменията и отдадеността на хората в Групата на ИХБ. Широк спектър от гледни точки насърчава иновациите, прави компаниите по-креативни, гъвкави, продуктивни и конкурентоспособни, способства за намирането на новаторски и творчески решения.

В Групата на ИХБ се стимулира:

- работа в екип и участие, позволяващи представителството на всички групи и гледни точки;
- откритата комуникация;
- уважение и сътрудничество между всички мениджъри и служители;
- обучение в различни форми – квалификационни курсове, семинари, посещения на български и международни конференции, организиране на вътрешно-фирмени срещи, презентации и други.

За 2022 г. направените преки разходи за обучения от външни лектори възлизат на 23 хил. лв. (21 хил. лв. за 2021 г.) като са обучени 249 бр. работещи в Дружествата от Групата на ИХБ. За служителите се провеждат и допълнително вътрешни и опреснителни обучения и инструктажи при необходимост.

За 2022 г. заетите в Групата на ИХБ са средно 1,063 души.

Недискриминация

В Групата на ИХБ се предоставят равни права и възможности за работа, развитие и кариера, в зависимост единствено от квалификацията, личните качества и постигнатите резултати и се възнаграждават постиженията на всички мениджъри и служители и работници, като те се насърчават въз основа на техните резултати и отношение към труда и колектива. Не се допуска дискриминация на работното място по полов, етнически, религиозен, политически или друг признак. Насърчава се кариерното развитие на жени и младежи в Групата.

Към 31 декември 2022 г. заетите в Групата на ИХБ са със следната структура: 825 броя мъже (76,60%) спрямо 252 броя жени (23,40%). Преобладаващият брой мъже е свързан с особеностите на някои от професиите в сферата на Морския бизнес и Машиностроенето.

Трудови стандарти

Спазват се изискванията и добрите практики за съотношение труд и почивка и се стимулира редовното ползване на полагаемите се отпуски през годината. Възнагражденията се определят по единно утвърдени обективни критерии и се заплащат в срок, заедно с дължимите социални и здравни осигуровки за тях.

Професионално развитие

В ИХБ се оценява, че хората трябва да се усъвършенстват, за да са подготвени за бързите темпове на развитие и промяна в днешно време. От една страна, усъвършенстването е нужно на организацията, за да бъде адекватна и да може да се справя с предизвикателствата на конкуренцията, а от друга страна, да задоволи нуждата на всеки човек от развитие, квалификация и преквалификация. С оглед на това се стимулира обучението през целия живот в различните му форми. Осигурява се възможност за кариерно развитие на персонала, както в рамките на самите дъщерни дружества, така и в структурата на Групата.

В някои от дружествата се поддържат стажантски програми, като при възможност след края на стажа на стажантите се предлага да започнат работа, като по този начин се привличат хора с нови идеи и същевременно им се осигурява възможност да направят първите си стъпки в кариерното си развитие. За 2022 г. стажантските програми в дружествата от Групата на ИХБ са обхванали 44 човека (17 за 2021 г.), като общата стойност на направените преки разходи възлиза на 34 хил. лв.

Условия на труд

ИХБ се стреми да поддържа здравословни и безопасни условия на труд в дружествата си. Всички дружества се одитират за условията на труд, съгласно изискванията на българското законодателство. Извършват се замервания на работните места и оценка на риска и в случай на необходимост се правят предписания и неизправностите се отстраняват своевременно.

Във всички дружества от Групата са направени ремонти на сградите, работните и битовите помещения.

В ИХБ и дружествата от Групата са налице социални придобивки за служителите – месечни ваучери за храна, а в някои от дружествата и транспорт до работното място или покриване на част от транспортните разходи. На работещите в специална среда се осигурява безплатна и подходяща храна. Където е приложимо и необходимо, се предоставят работно облекло и лични предпазни средства. Изплащат се допълнителни средства за Великден и Коледа. Предоставят се допълнителни отпуски за работа при ненормиран работен ден.

ИХБ се стреми да създаде в служителите си чувство за съпричастност и удовлетвореност чрез развитие на корпоративната култура, различни социални мероприятия и др. За служителите в Групата на ИХБ се организира ежегоден спортен турнир – „Спортна есен" в различни дисциплини – футбол, шах, табла, тенис, тенис на маса, волейбол, дартс. За 2022 г. турнирът беше проведен в началото на ноември. Победителите във всеки спорт се награждават с медали и купа за дружеството отборен победител. Победител в комплексното класиране стана отборът на ЗММ Сливен следван от отбора на Булярд Корабостроителна индустрия и отбора на КРЗ Порт Бургас Състезанията преминаха в дух на толерантност, спортсменство и добро настроение.

В ИХБ има учредени 2 награди за стимулиране на директорите и служителите в дружествата от Групата - „Служител на годината", избиран за всяко дружество от Групата и „Директор на годината" в Групата на ИХБ. За директор на годината се избира този изпълнителен директор на дружество, който е показал най-добри комплексни резултати за съответната година.

Трудови злополуки

Като цяло нивото на трудови злополуки може да се характеризира като ниско. Специално внимание се обръща на инструктажите за безопасност и ползването на лични предпазни средства.

За 2022 г. трудовите злополуки в Групата на ИХБ са два броя, като нито една от тях не е свързана със загуба на човешки живот. През предходния отчетен период 2021 г. има регистрирани три броя трудови злополуки в Групата на ИХБ отново без загуба на човешки живот.

Грижи за здравето

Всички дружества в Групата имат договори със служби по трудова медицина. Водят се медицински досиета на работещите и се провеждат профилактични медицински прегледи.

в. Контрагенти на ИХБ и дружествата от Групата

ИХБ и дружествата поддържат коректни отношения с доставчици и клиенти, като спазват договорените условия и изпълняват стриктно задълженията си и по този начин Групата на ИХБ създава стойност извън собствения си бизнес.

За 2022 г. плащанията към доставчици възлизат на 65,315 хил. лв. (56,586 хил. лв. за 2021 г.).

г. Безопасни продукти

Дружествата от Групата на ИХБ поддържат висок стандарт по отношение на безопасност, сигурност, качество и срок на доставка на произвежданите продукти и предоставяните услуги. Относно дъщерните дружества, които работят основно в сегмент инвестиционни стоки, е от изключително значение качеството и сигурността на предлаганите от тях продукти. Що се отнася до компаниите, предлагащи услуги, те развиват дейността си изключително на международния пазар, което налага висок стандарт по отношение на безопасност, срок и качество.

Дружествата от Групата на ИХБ прилагат система за управление на качеството ISO 9001 и други стандарти в зависимост от спецификата на съответния бизнес и се сертифицират от лицензирани международни компании.

Процесът на управление на качеството в дружествата на ИХБ се разглежда като система от няколко компонента:

- Създаване и гарантиране на условия за производство на продукти и услуги с необходимото качество;
- Управление на доставките на суровини и материали;
- Следгаранционно обслужване и сервиз;
- Показатели за качество.

д. Екологични въпроси и климат

Опазване на околната среда

Ръководството на ИХБ и дружествата от Групата следят за въздействието върху околната среда, което имат производствата в Групата, като се стремят да осигуряват спазването на екологичните норми, стандарти и да намаляват въглеродния отпечатък от дейността на Групата.

В различните дружества се поставят цели и планират дейности в зависимост от отрасъла, към който принадлежат. Дъщерните дружества докладват на Ръководството на ИХБ за оценката на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат в случай на отрицателно въздействие.

При вземане на решения за нови проекти и инвестиции в Групата се оценява екологичният риск. При закупуване на машини се извършват всички проучвания за работата на машините, в т.ч. и влиянието им върху околната среда. Всички инвестиционни проекти са съобразени и с изискванията за опазване на околната среда. Те се одобряват от съответните органите – Общински служби, РЗИ, РСПБЗН, РИОСВ и др.

За дружествата от Групата на ИХБ преките екологични въздействия са свързани основно с използваните енергоизточници за съответните бизнеси и емисиите вредни газове, които попадат в атмосферата в резултат на това.

Използваните количества основни енергийни източници за 2022 г. спрямо 2021 г. са както следва:

Вид енергиен ресурс	Мерна единица	Количество за 2022 г.	Количество за 2021 г.
Промишлен газьол и дизел	тон	3,289	3,588
Мазут	тон	11,667	13,686
Електричество, закупено от свободния пазар	MW/h	11,038	9,342

От посочените енергоизточници основен дял в генерирането на вредни емисии заема използването на мазут и промишлен газьол в сектора Морски бизнес, като е възможно в зависимост от района на плаване на конкретния кораб през годината може да се потребява различен вид гориво. Контролът за изпусканите азотни оксиди в изгорелите газове се осъществява чрез следене на техническата поддръжка на корабите и влаганите в двигателите резервни части. Корабите на Групата на ИХБ изпълняват изискванията за съдържание на сяра в мазута в зависимост от района на плаване (най-често мазут със съдържание до 0,5% на сяра).

През 2021 година влязоха в сила изменения в Международната Конвенция за Защита на Морето от Замърсяване (MARPOL), с които се въвеждат още две изисквания за въглеродните емисии от съществуващите кораби.

Първото изискване е при следване на съответна методика да се определи енергийната ефективност на съществуващ кораб и на тази база да се изчисли индекс на енергийна ефективност на кораба (EEXI = Energy Efficiency Existing Ship Index).

От своя страна Международната Морска Организация (IMO) е определила изискван индекс за енергийна ефективност (Required EEXI) за всеки тип кораб. Разрешение за плаване (сертифициране) получават само кораби, чийто постигнат (Attained EEXI) е по-малък от изискваният (Required EEXI). Изискването влиза в сила от 2023 година. Първоначалните изчисления за индекса на енергийна ефективност на корабите на Групата на ИХБ вече са направени. Както за почти всички съществуващи кораби този индекс е по-висок от изисквания. Работи се по мерките, необходими за намаляването му.

Второто изискване също влиза в сила от 2023 година и въвежда оперативен годишен експлоатационен индикатор (CII = Carbon Intensity Indicator) за въглероден интензитет, който изразен в грамове въглероден диоксид за морска миля, е мярка за оперативната ефективност на кораба.

От своя страна IMO е разработила система за оценка на ефективността на постигнатия (Attained) от кораба CII и е дефинирала изискван (Required) индикатор за въглероден интензитет. При съпоставянето на двата интензитета

се определя т.нар. рейтинг на кораба (по скала от A до E, като A е корабът с по-добро представяне). Праговете на рейтинга ще стават все по-строги всяка година до 2030 г, което означава, че корабът ще трябва непрекъснато да се представя по-добре всяка година, за да поддържа предпочитания рейтинг.

В сектор Машиностроене като един от големите консуматори на ел. енергия, положителен ефект върху намаляването на вредните емисии от потреблението на електрическа енергия оказва производство и използване на енергия от възобновяеми източници чрез въведените в експлоатация в ЗММ Сливен фотоволтаична електрическа централа за собствено потребление и продажба с инсталирана мощност 1,307 kWp и в ЗММ Нова Загора фотоволтаична електрическа централа за собствено потребление с инсталирана мощност 888 kWp. Соларният парк в ЗММ Сливен покрива до 75% нуждите от електроенергия, а този в ЗММ Нова Загора - до 55% от нуждите от електроенергия на предприятието. По този начин не само се търси решение на проблемите с непредвидимите разходи за ток, но и Групата продължава дългосрочната си инвестиционна програма в изпълнение на политиката за преход към по-чиста и зелена икономика. През 2022 г. в резултат на използването на двата соларни парка са спестени 1920 тона въглеродни емисии. През 2022 г. Групата стартира проект за изграждане на нова наземна фотоволтаична централа в ЗММ Нова Загора с цел продажба на електроенергията на свободния пазар и задоволяване на собственото му потребление с проектна мощност 8,8 MWp . Очаква се централата да влезе в експлоатация след средата на 2023 г., с което ще се подобри значително ESG представянето на ИХБ.

В ИХБ Металкстингс има изградена малка локална фотоволтаична инсталация с максимална отдавана мощност 20 kWp, която дружеството използва за подгряване на вода с цел осигуряване на топла вода за нуждите на предприятието. През 2022 г. в резултат на използването на соларната инсталация са спестени 42 тона въглеродни емисии за една година.

Друго дружество от сектор Машиностроене - ЗММ Нова Загора, по повод 52 годишнината от своето основаване, се включи в залесителната кампания на Община Нова Загора. Служители на дружеството и служители на общинската администрация засадиха 51 дървета по улица „Изворна“ в гр. Нова Загора, а последното 52-ро дърво беше засадено в двора на дружеството. Опазването, възстановяването и подобряването на околната среда е един от основните приоритети на ЗММ Нова Загора.

Инициатива в рамките на Групата на ИХБ за намаляването на вредните емисии от потреблението на електрическа енергия е и използването на геотермална енергия в Бизнес сграда „БУЛПОРТ“, собственост на дъщерно дружество Булпорт логистика, в която сграда се намират офисите на повечето от дъщерните дружества на ИХБ, локирани в гр. Варна. Сградата е една от малкото в страната, в която отоплението е изцяло реализирано чрез геотермална енергия, добита от минерален извор, намиращ се на територията на дружеството, при спазване на всички съвременни изисквания за опазване на природните богатства. През 2022 г. в резултат на това са спестени около 100 тона въглеродни емисии.

Своят принос за по-екологична градска среда Булпорт логистика дава и чрез изградената в град Варна на територията бизнес сграда „БУЛПОРТ“ зарядна станция WALLBOX SMART. Тя разполага с възможност за зареждане на два електромобила едновременно, с мощност от 22 kW. През 2022 година, се реализира пускането в експлоатация на още една нова бързозарядна станция от 150 kW.

В сектор Пристанищна дейност през 2022 г. беше стартиран и проект за изграждане на покривна соларна централа за собствени нужди в Одесос ПБМ с проектна мощност 594 kWp. Предвижда се централата освен за покриване на нуждите на пристанището, да осигурява и необходимата електрическа енергия на обработваните кораби по време на престоя им в пристанището с цел намаляване на вредното им въздействие върху околната среда.

Управление на отпадъците

Дружествата от Групата на ИХБ класифицират и контролират всички видове индустриални отпадъци, които се образуват в резултат на дейността им. Отпадъците се транспортират и оползотворяват от лицензирани организации, така че да се гарантира безопасното им извеждане от употреба и правилната им преработка. Част от тях, когато е възможно, се използват повторно.

Опазване на природните ресурси

През 2022 г. в дъщерно дружество Булярд корабостроителна индустрия продължиха мероприятията по контрол на разхода на питейна вода, като беше разширена мрежата от инсталирани водомери за дистанционно отчитане, които наброяват вече 22. По този начин се локализират и отстраняват пропуски от вътрешната водопроводна мрежа на завода. Осигурява се дистанционен контрол на разхода на вода по клонове в завода, своевременно се

установяват случаи, когато разходването не е по предназначение, с оглед недопускане на преразход. При констатирано увеличение на разхода се реагира веднага за установяване на причината, като по този начин освен търсене на икономическа рентабилност, дружеството дава своя принос към опазване на водните ресурси. В следствие проведените мероприятия е постигната съществена икономия на питейна вода от 44.8 %. Предстои допълнително оптимизиране, тъй като се наблюдават аварии на разклонения, които не са преминали основен ремонт. Това може да доведе до допълнителна икономия на питейна вода в завода.

В сегмент Морски транспорт в съответствие с международните конвеции за баластните води са предприети изискуемите действия за запазване на биоравновесието чрез избягване на пренасяне на организми от различни морета. Към края на отчетния период и четирите кораба от флота на ИХБ са с инсталирана баластна система.

е. Обществена ангажираност

Насърчава се обществената ангажираност и членуването на ИХБ и дружествата от Групата, както и на мениджърите и служителите, в обществени организации в страната и чужбина, чиито цели и дейност са полезни за обществото. ИХБ е член на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Американска търговска камара и Германо – Българската търговска камара. Дъщерните дружества членуват също в различни браншови организации. Главният изпълнителен директор на ИХБ Данета Желева е член на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Председател на Асоциацията на българските частни пристанища и член на Управителния съвет на Фондация Атанас Буров. Изпълнителният директор на ИХБ Шипинг Пламен Димитров е Заместник председател на Българската асоциация на корабопритежателите и член на Управителния съвет на Българската морска камара. Изпълнителният директор на ЗММ Сливен Георги Вълков е член на Управителния съвет на Браншовата камара по машиностроене.

Поддържат се добри взаимоотношения с държавната и общинска администрация и се съдейства за благоприятното развитие на бизнес климата в страната.

С дейностите си Групата на ИХБ през 2022 г. е осигурила работа и заплащане средно за годината на 1,063 служители и голям брой подизпълнители. Коректно се изплащат задълженията към държавата и местните власти. За 2022 г. платените данъци и осигуровки за Групата възлизат на стойност 5,287 хил. лв. (5,212 хил. лв. за 2021 г.).

Подкрепят се разнообразни социално значими проекти и инициативи под формата на дарения и спонсорства, насочени в подкрепа на българската култура, спорт и образование. През 2022 г. дарения за Групата възлизат на 18 хил. лв.

С подкрепата на ИХБ във Варна, се провежда най-големият тийм билдинг в България с благотворителна кауза – IHB BUSINESS RUN VARNA. Състезанието представлява щафетно бягане за отбори от различни компании на трасе разположено на площадката на Булярд корабостроителна индустрия и Булпорт логистика. През 2022 г. включваше и състезание по бягане за деца, включващо загрявка и лекоатлетически упражнения, направени специално за деца. В маратона през 2022 г. участие взеха 53 отбора, 3 от които бяха от Групата на ИХБ. Събитието е благотворително, като 30% от стартовите такси за участие на всички компании се даряват в подкрепа на различни благотворителни каузи. През 2022 г. 30% от стартовите такси бяха дарени в подкрепа на Карин Дом - една от най-старите организации с нестопанска цел във Варна, която се грижи за деца със специални нужди и техните семейства. Организатор на събитието е Спортен клуб Бегач.

Подпомага се дейността, включително финансово, на учреждения и организации, чиято дейност е грижа за социално слаби хора и групи в неравностойно положение.

ИХБ е настоятел на Фондация Атанас Буров още от основаването ѝ, като традиционно подкрепя нейната основна цел да открива и поощрява таланти сред младото поколение в областта на икономиката. Групата на ИХБ подпомага под различна форма развитието на културата и изкуството в България и развитието на капиталовия пазар чрез партньорството си с Инвестор.бг.

С цел привличане на кадри и подпомагане на обучаващи се млади хора, в повечето дружества има приети практики за отпускане на стипендии на ученици и студенти, както и осигуряване на стажове в самите дружества.

Някои от мениджърите в Групата на Индустриален холдинг България участват активно в академични съвети на техническите университети във Варна и София.

Дружествата поддържат активни взаимоотношения с Варненския технически университет, Софийския технически университет (в т.ч. колежа му в гр. Сливен), Университета за национално и световно стопанство в София и Висшето военноморско училище във Варна. Прокуристът на ИХБ Галина Денева е член на Алумни борда на Университетския център „Алумни УНСС" към Университета за национално и световно стопанство.

Професионалното обучение и реализация на младите хора в България е един от проблемите, по които Групата работи. Със съдействието на ръководството на Професионалната гимназия по механотехника в гр. Сливен и ЗММ Сливен, както и с помощта на МОН, през учебната 2022-2023 продължава обучението в дуална форма (13 ученика от 11 клас по специалност „Машини и системи с ЦПУ".), стартирано през 2016 г. с цел бизнесът и професионалните училища да създадат заедно компетентна работна ръка за нуждите на индустрията. Записаните ученици са съответно: в 9 клас - 14, а в 10 клас - 15 ученика по специалност „Машини и системи с ЦПУ". С цел подпомагане развитието на бъдещите млади специалисти в обучението успешно се използват специализираният кабинет в Професионалната гимназия, оборудван от ЗММ Сливен (със CNC струг LT580 -1000 със система за управление SINUMERIK 828) и компютърната зала с техника, дарена от ЗММ Сливен.

ж. Избягване на корупция, подкупване и конфликт между лични и фирмени интереси

Групата на ИХБ не толерира каквато и да било форма на корупция или подкуп.

Независимо от това могат да възникнат ситуации, които не представляват корупция или подкупване, но могат да допуснат компрометиране на решенията на служители, клиенти и бизнес партньори. Ето защо ръководството на ИХБ и дъщерните дружества следят спазването на правилата на Етичния кодекс, които помагат за избягването на подобни ситуации. За докладване на случаи на нарушения на Етичния кодекс, служителите в Групата на ИХБ могат да се обръщат към Отдел Вътрешен контрол в ИХБ.

Приемането на подаръци и облаги като цяло не е позволено, освен ако са на незначителна стойност.

Допълнителната заетост или професионални консултантски дейности трябва да са съгласувани предварително с ИХБ и да не пречат на неговите интереси и на интересите на дружествата от Групата.

4.3. Таксономия на ЕС

а. База за изготвяне

Изявление за съответствие

С Регламент 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и публикуваните делегирани регламенти към него (Таксономията на ЕС, Таксономията) се установяват критериите, определящи дали дадена икономическа дейност се квалифицира като екологично устойчива с цел установяване на степента на екологична устойчивост на дадена инвестиция.

Таксономията на ЕС е класификационна система, която създава списък с икономически дейности като дефинира методиката за определяне на тяхната екологична устойчивост. Целта ѝ е да съдейства за реализиране на целите на ЕС в областта на климата и околната среда и достигане на климатична неутралност до 2050 г.

Дадена икономическа дейност се разглежда като **допустима**, ако е включена в Таксономията на ЕС и може потенциално да допринесе за реализирането на поне една от определените от ЕС шест екологични цели:

- цел 1 - Смекчаване на изменението на климата;
- цел 2 - Адаптиране към изменението на климата;
- цел 3 - Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- цел 4 - Преход към кръгова икономика;
- цел 5 - Предотвратяване и контрол на замърсяването;
- цел 6 - Защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми.

За целите на Таксономията, една икономическа дейност се счита за екологично устойчива, т.е. **съобразена** с Таксономията, само ако отговаря на следните три условия:

- дейността има *съществен принос* към една или повече от екологичните цели. Това условие е изпълнено, ако дейността отговаря на определените за нея технически критерии за проверка (ТКП) в рамките на съответната екологична цел;
- дейността *не нанася значителни вреди* на една или на повече от другите екологични цели. Това условие е изпълнено, ако дейността отговаря на определените за нея критерии за ненанасяне на значителни вреди (НЗВ) в рамките на съответната екологична цел;
- дейността се извършва при *спазване на минимални гаранции*, които се прилагат за всички икономически дейности и се отнасят до правата на човека, данъчно облагане, корупция и подкупи и честна конкуренция.

Принципи на отчитане

Финансовите данни в този раздел са в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и реферират към Консолидирания годишен финансов отчет на ИХБ. Информацията е изготвена на консолидирано ниво и е представена в български лева, както в консолидирания финансов отчет. Всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго. Отчетните данни на чуждестранните дейности (дъщерни дружества с функционална валута, различна от български лева) са превърнати в български лева по среден годишен обменен курс. Поради разлики в закръгляниятa, числата или процентите може да не се равняват на общия сбор.

Настоящите оповестявания са изготвени въз основа на съществуващата нормативна уредба към края на 2022 г., тъй като таксономията на ЕС все още е в процес на разработка. Тя съдържа формулировки и терминология, които все още са обект на известна несигурност при тълкуването и които биха могли да доведат до изменения в докладването. Съществува риск оповестения обхват на дейностите и показателите, свързани с тях да бъдат оценени по различен начин на по-късен етап. В този раздел са изложени тълкуванията на ИХБ.

Общи оповестявания за Таксономията

За отчетната 2022 г. нормативно са определени критериите само за първите две от шестте екологични цели на ЕС – „Смекчаване на изменението на климата“ и „Адаптиране към изменението на климата“. Нормативната уредба за останалите четири цели е в процес на разработване и приемане от ЕК.

За 2021 г. регулациите предвиждаха да бъдат оповестени само **допустимите** за Таксономията икономически дейности без да се прави оценка дали те са **съобразени** с нея (т.е. дали са екологично устойчиви). Такава оценка за съобразност е направена за първи път при отчитането за 2022 г. в съответствие с приложимите регламенти. В тази връзка данни за съпоставим период (2021 г.) не са представяни.

Вследствие на подобряване на методологията на ИХБ за оценка на допустимостта, обхватът на допустимите за Таксономията икономически дейности на Групата за 2022 г. бе разширен спрямо оповестения през 2021 г.

б. Допустими за Таксономията икономически дейности на Групата

Бизнесът на Групата включва морски транспорт, пристанищна дейност, машиностроене, корабостроене и кораборемонт и други операции. Преценката на ИХБ на база на действащата регулаторна рамка към края на 2022 г. е, че определени икономически дейности на Групата, включени в Таксономията на ЕС, могат съществено да допринесат за постигането на първата екологична цел – „Смекчаване на изменението на климата“. Тези дейности са оценени като **допустими** за Таксономията и са както следва:

- (4.1) Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия
- (6.10) Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности
- (6.12) Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт
- (7.7) Придобиване и притежаване на сгради

В дейността (4.1) Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия са включени влезлите в експлоатация соларни централи на Групата и проектите за разширение на тази дейност. Част от съоръженията са изцяло за собствени нужди, а други – за собствени нужди и за продажба на електроенергия на свободния пазар.

В дейността (6.10) Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности са включени чартирането и експлоатацията на 4-те собствени кораби на Групата за транспортиране на насипни товари по море.

В дейността (6.12) Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт е включена само тази част от бизнеса на Групата, свързана с кораборемонтни услуги, при които е осъществен ретрофит на ремонтираното съоръжение.

В дейността (7.7) Придобиване и притежаване на сгради са отчетени само тези собствени или наети сгради, които се отдават под наем (класифицирани като Инвестиционни имоти). Другите сгради на Групата (собствени или наети) обслужват основните бизнеси на дъщерните дружества и затова те са отчетени като част от тези генериращи приходи основни бизнеси и съответно оповестени към тях.

Други дейности на ИХБ, като транспорт, осъществяван със собствени превозни средства; изграждане и поддръжка на собствени инфраструктурни мрежи; използване на геотермална енергия за отопление също могат да попаднат в описанието на дейностите в Таксономията на ЕС. Тези дейности са спомагателни за Групата на ИХБ, поради което не са показани отделно. За тях е приложен същия подход, както за сградите – те са включени и оповестени като част от основните бизнеси.

Дейността на ИХБ по Производство на чугун и стомана (отливки) попада в обхвата на Таксономията на ЕС, но тъй като генерираният оборот на Групата от тази дейност е несъществен, същата е преценена и оповестена като недопустима за Таксономията.

Анализът в контекста на Таксономията на ЕС не разкри икономически дейности на ИХБ, които да допринасят за постигането на втората екологична цел – „Адаптиране към изменението на климата“, тъй като предпоставка за допустимост по тази цел е внедряването на физически и нефизически решения, осигуряващи значително намаление на най-важните физически климатични рискове, съществени за конкретната дейност. Към края на 2022 г. Групата не е внедрила такива решения за адаптиране.

Останалите икономически дейности в Групата на ИХБ са преценени като недопустими за Таксономията на ЕС. След приемането на делегираните актове относно останалите четири екологични цели ще бъде извършена последваща оценка и е възможно и други дейности на Групата да попаднат в обхвата на Таксономията.

ИХБ е определило допустимия Оборот, Капиталови разходи (КР) и Оперативни разходи (ОР), както следва:

Допустим Оборот

Допустимият оборот на ИХБ включва признатите по МСФО 15 и по МСФО 16 приходи, свързани с продажба на електрическа енергия; фрахтоване на кораби на рейсов и тайм чартър; кораборемонтни ретрофит услуги и отдаване под наем на сгради, класифицирани като Инвестиционни имоти (приходи от допустимите по Таксономията дейности на Групата).

Допустими Капиталови разходи

Допустимите КР включват новопридобитите активи и подобренията на съществуващи (включително разходи за придобиване), капитализирани към Имоти, машини и съоръжения и към Инвестиционни имоти за допустимите по Таксономията дейности на Групата.

За дейности *(4.1) Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия, (6.10) Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности и (7.7) Придобиване и притежаване на сгради* допустимите Капиталови разходи са изчислени на база добавките към горните групи активи, свързани с придобиването или подобрението на соларните централи, собствените кораби на Групата и сградите, отдадени под наем.

За дейността *(6.12) Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт* допустимите Капиталови разходи са изчислени на база на тази част от добавките към горните групи активи, отчетени от цялата кораборемонтна дейност, която се полага за кораборемонтните услуги, свързани с ретрофит. Като база е използвано съотношението на отчетените приходи от ретрофит към всички приходи от кораборемонт.

Новопридобитите нематериални активи, подобренията на съществуващите, новопризнатите активи с право на ползване или увеличението в тяхната стойност от модификация на задължението по лизинг за допустимите дейности не са включени в допустимите КР, защото са несъществени по размер.

Допустими Оперативни разходи

Допустимите ОР се отнасят до некапитализираните преки разходи, необходими за осигуряването на продължително и ефективно функциониране на активите на допустимите по Таксономията дейности на Групата. Допустимите Оперативни разходи включват: (а) разходите за резервни части; (б) външните услуги за ремонт (вкл. абонаментна поддръжка на ДМА) и (в) разходите на персонала, зает с оперативната поддръжка на тези активи. Отчетени са само тези ОР, които могат пряко да бъдат определени, че са свързани с поддръжката на активите.

За дейности *(4.1) Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия, (6.10) Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности и (7.7) Придобиване и притежаване на сгради* допустимите Оперативни разходи са изчислени на база некапитализираните преки разходи, свързани с поддръжката на соларните централи, собствените кораби на Групата и сградите, отдадени под наем.

За дейността *(6.12) Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт* допустимите Оперативни разходи са изчислени на база тази част от некапитализираните преки разходи, отчетени от цялата кораборемонтна дейност, която се полага за кораборемонтните услуги, свързани с ретрофит. Съотношението на разпределение е същото като на допустимите Капиталови разходи за тази дейност.

При изчисляването на горепосочените ключови показатели за Оборот, Капиталови разходи и Оперативни разходи е избегнато двойното отчитане, тъй като:

- всички допустими за Таксономията дейности на ИХБ са изцяло свързани с първата екологична цел - „Смекчаване на изменението на климата".
- цялата входяща информация за изчислението им може да бъде ясно и еднозначно отнесена към съответната допустима икономическа дейност на Групата.

в. Съобразени с Таксономията икономически дейности на Групата

За да определи дали дадена дейност е съобразена с Таксономията на ЕС, ИХБ е направило оценка за съответствието ѝ по (а) критериите за съществен принос и (б) критериите за ненанасяне на значителни вреди и спазването на (в) критериите за минимални гаранции. Критериите за съществен принос и за ненанасяне на значителни вреди са специфични за всяка икономическата дейност, докато критериите за минимални гаранции се оценяват на ниво Група.

Преценката за съобразност е извършена само за допустимите за Таксономията дейности на ИХБ, посочени в „Допустими за Таксономията икономически дейности на Групата" по-горе.

Ключовите показатели за Оборот, Капиталови разходи и Оперативни разходи за съобразени с Таксономията дейности се отчитат по същите дефиниции, както описаните в „Допустими за Таксономията икономически дейности на Групата" по-горе.

По-долу ИХБ излага своето тълкуване и описва основните анализи, направени за проверка на съответствието на допустимите дейности по критериите за съществен принос и ненанасяне на значителни вреди.

(4.1) Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия

За тази дейност оценката за съществен принос и ненанасяне на значителни вреди е направена на ниво отделна соларна централа.

Дейността отговаря на критериите за съществен принос към първата екологична цел - „Смекчаване на изменението на климата", тъй като всички централи на Групата използват технология за слънчева фотоволтаична енергия.

Оценката за ненанасяне на значителни вреди е направена за екологична цел 2, 4 и 6. За тази икономическа дейност съгласно Таксономията няма НЗВ критерии за цел 3 и 5. Групата е в процес на идентифициране и на оценка на въздействието на основните климатични физически рискове върху соларните си централи и в процес на оценка на издръжливостта и рециклируемостта на основните им компоненти, поради което дейността не покрива критериите за НЗВ и затова е класифицирана като **несъобразена** с Таксономията на ЕС.

(6.10) Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности

За тази дейност оценката за съществен принос и ненанасяне на значителни вреди е направена отделно за всеки кораб на Групата.

Дейността не отговаря на критериите за съществен принос към първата екологична цел - „Смекчаване на изменението на климата". Корабите на Групата не отговарят на критерия за нулеви преки CO_2 емисии. Към настоящия момент, при съществуващите технологии на работа на двигателите на корабите, това изискване не може да бъде изпълнено от съществена част от световния флот. Дейността не изпълнява и алтернативните критерии, които са предвидени в Таксономията при условие, че спазването на изискването плавателните съдове да имат нулеви преки CO_2 емисии е технологично и икономически неосъществимо. Групата е в процес на идентифициране на компенсаторни за тази дейност механизми и мерки.

В тази връзка не е извършена последваща НЗВ оценка за 2022 г. и дейността е класифицирана като **несъобразена** с Таксономията на ЕС.

(6.12) Модернизиране (ретрофит) на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт

За тази дейност оценката за съществен принос и ненанасяне на значителни вреди е направена отделно за всеки чужд кораб, който е ремонтиран от Групата и в обхвата на ремонт е извършена модернизация (ретрофит) на плавателното средство.

Дейността не отговаря на критериите за съществен принос към първата екологична цел - „Смекчаване на изменението на климата", тъй като обхватът на възложената от клиентите модернизация на тези кораби през 2022 г. не включва ремонтни дейности, водещи до намаление на разхода на гориво под посочените в Таксономията нива.

В тази връзка не е извършена последваща НЗВ оценка за 2022 г. и дейността е класифицирана като **несъобразена** с Таксономията на ЕС.

(7.7) Придобиване и притежаване на сгради

За тази дейност оценката за съществен принос и ненанасяне на значителни вреди е направена отделно за всяка сграда, отдадена под наем.

Дейността не отговаря на критериите за съществен принос към първата екологична цел - „Смекчаване на изменението на климата".

Съгласно българското законодателство, изискванията за получаване на сертификат за енергийни характеристики (СЕХ) са регламентирани само за бизнес сгради. Групата е отдала само една бизнес-сграда под наем, която е с енергиен клас Б и не отговаря на техническите критерии, предвидени в Таксономията, за притежаване на сертификат клас А. От друга страна, не беше намерена публично достъпна информация с официални данни за оперативното потребление на първична енергия (ППЕ) на сградите от националния или регионалния сграден фонд, поради което не може да се установи дали сградата попада в първите 15% по ППЕ.

По-съществената част от отдадените под наем сгради на Групата са складови и производствени и за тях няма нормативни изисквания в националното законодателство за определяне на енергийния им клас. Не беше намерена публична статистика за оперативното потребление на първична енергия на такъв тип сгради, за да се определи дали те попадат в първите 15% от националния или регионалния сграден фонд по ППЕ.

Предвид това дейността е класифицирана като **несъобразена** с Таксономията на ЕС и не е извършена последваща НЗВ оценка за 2022 г.

На база на гореизложеното за 2022 г. ИХБ не отчита Оборот, Капиталови разходи и Оперативни разходи, съобразени с Таксономията.

г. Критерии за минимални гаранции

Въпреки, че за 2022 г. ИХБ не докладва дейности, съобразени с Таксономията, е направена оценка за спазването на критериите за минимални гаранции по четирите ключови елемента - (а) права на човека, (б) данъчно облагане, (в) корупция и подкупи и (г) честна конкуренция. Съществуващите политики на Групата бяха проверени за съответствие с приложимите регулации на Таксономията на ЕС и Групата счита, че критериите за минимални гаранции са спазени.

Права на човека и Корупция/подкупи

Приетият Етичен кодекс на ИХБ и дъщерните му дружества включва разпоредби, осигуряващи защитата на правата на човека и предотвратяването на корупция и е основно ръководство за етично бизнес поведение на всички мениджъри и служители на Групата. ИХБ има приета и Политика на многообразието. За 2022 г. в Групата на ИХБ няма сигнали за нарушение на приложимото законодателство в тези две области. Няма и случаи на съдебни дела за корупция. Допълнителна информация по тези въпроси е представена и в други части на настоящия доклад.

Данъчно облагане

За Групата важен ангажимент е спазването на данъчните разпоредби в юрисдикциите, където тя осъществява дейност. ИХБ не работи чрез изкуствени структури и не структурира бизнеса си по начин, които цели да доведе до избягване на данъчно облагане и бизнес транзакциите имат търговско и икономическо съдържание. В резултат на това печалбите на ИХБ се генерират и облагат с данъци в юрисдикциите, където е създадена стойността. Целта на данъчната функция на ИХБ е да подкрепя и да дава възможност за постигане на бизнес целите, като същевременно гарантира съответствие и предотвратяване или минимизиране на данъчните рискове. Изпълнителните директори и Главните счетоводители на всяко дъщерно дружество са отговорни за осигуряване на спазването на данъчните закони. Екипите на дъщерните дружества се подпомагат от финансовия екип на Холдинга и от данъчни консултанти, когато е необходимо.

Честна *конкуренция*

Групата няма монополно положение за никоя от дейностите си предвид обема на транзакциите си и широката географска диверсификация на приходите. За 2022 г. в Групата на ИХБ няма сигнали за нарушение на приложимото законодателство в тази област. Няма и случаи на съдебни дела, свързани с нарушения на законодателството в областта на защитата на конкуренцията.

д. Показатели за Оборот, Капиталови разходи и Оперативни разходи

По-долу са представени изискваните от Таксономията на ЕС показатели за Оборот, Капиталови разходи и Оперативни разходи.

Оборот

Дял на оборота от продукти или услуги, свързани със съобразени с Таксономията икономически дейности – оповестяване за финансова година 2022 г.

Икономически дейности	Код	**Абсолютен оборот***	**Дял на оборота**	Критерии за съществен принос**		Критерии за НЗВ (Ненанасяне на значителни вреди)						Минимални гаранции	Дял на съобразения с Таксономията оборот, 2022	Категория (спомагаща дейност)	Категория (преходна дейност)
				Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Водни и морски ресурси	Кръгова икономика	Замърсяване	Биологично разнообразие и екосистеми				
		хил. лв.	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	С	П
А. ДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ															
А.1. Екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията)															
		-	-										-		
Оборот от екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията) (А.1)		-	-	-	-								-		
А.2. Дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията)															
Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия	4.1	315	0.2												
Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности	6.10	61,226	42.0												
Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт	6.12	6,017	4.1												
Придобиване и притежаване на сгради	7.7	1,316	0.9												
Оборот от дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията) (А.2)		68,874	47.3												
Общо (А.1+А.2)		**68,874**	**47.3**												
Б. НЕДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ															
Оборот от недопустими за Таксономията дейности (Б)		76,879	52.7												
ОБЩО (А+Б)		**145,753**	**100.0**												

*Оборотът представлява признатите от Групата Приходи по договори с клиенти и Приходи от наеми (Бележка 7 от Годишния консолидиран финансов отчет)
**Нормативната уредба за останалите четири цели е в процес на разработване и приемане от ЕК

Капиталови разходи

Дял на КР от продукти или услуги, свързани със съобразени с Таксономията икономически дейности – оповестяване за финансова година 2022 г.

Икономически дейности	Код	**Абсолютен КР***	**Дял на КР**	Критерии за съществен принос**		Критерии за НЗВ (Ненанасяне на значителни вреди)						Минимални гаранции	Дял на съобразените с Таксономията КР, 2022	Категория (спомагаща дейност)	Категория (преходна дейност)
				Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Водни и морски ресурси	Кръгова икономика	Замърсяване	Биологично разнообразие и екосистеми				
		хил. лв.	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	С	П
А. ДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ															
А.1. Екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията)															
		-	-										-		
КР от екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията) (А.1)		-	-	-	-								-		
А.2. Дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията)															
Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия	4.1	1,145	5.4												
Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности	6.10	3,433	16.3												
Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт	6.12	294	1.4												
Придобиване и притежаване на сгради	7.7	266	1.3												
КР от дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията) (А.2)		5,138	24.4												
Общо (А.1+А.2)		**5,138**	**24.4**												

Б. НЕДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ			
КР от недопустими за Таксономията дейности (Б)		15,890	75.6
ОБЩО (А+Б)		**21,028**	**100.0**

*КР включват добавките към Имоти, машини и съоръжения, Нематериални активи, Инвестиционни имоти и Активи с право на ползване (Бележки 17, 18, 20 и 32.1. към Годишния консолидиран финансов отчет)
**Нормативната уредба за останалите четири цели е в процес на разработване и приемане от ЕК

Оперативни разходи

Дял на ОР от продукти или услуги, свързани със съобразени с Таксономията икономически дейности – оповестяване за финансова година 2022 г.

Икономически дейности	Код	Абсолютен ОР*	Дял на ОР	Критерии за съществен принос**		Критерии за НЗВ (Ненанасяне на значителни вреди)						Минимални гаранции	Дял на съобразените с Таксономията ОР, 2022	Категория (спомагаща дейност)	Категория (преходна дейност)
				Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Смекчаване на изменението на климата	Адаптиране към изменението на климата	Водни и морски ресурси	Кръгова икономика	Замърсяване	Биологично разнообразие и екосистеми				
		хил. лв.	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	С	П
А. ДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ															
А.1. Екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията)															
		-	-										-		
ОР от екологично устойчиви дейности (съобразени с Таксономията) (А.1)		-	-	-	-								-		
А.2. Дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията)															
Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия	4.1	35	0.8												
Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности	6.10	1,409	32.3												
Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт	6.12	248	5.7												
Придобиване и притежаване на сгради	7.7	-	-												
ОР от дейности, които са допустими за Таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с Таксономията) (А.2)		1,692	38.8												
Общо (А.1+А.2)		**1,692**	**38.8**												

Б. НЕДОПУСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ			
ОР от недопустими за Таксономията дейности (Б)		2,669	61.2
ОБЩО (А+Б)		**4,361**	**100.0**

*ОР включват разходите за резервни части, външните услуги за ремонт и разходите на персонала, зает с оперативната поддръжка на тези активи (Бележки 11, 12 и 13 към Годишния консолидиран финансов отчет)
**Нормативната уредба за останалите четири цели е в процес на разработване и приемане от ЕК

5. Управление на финансовите ресурси и на финансовия риск

5.1. Финансови ресурси и възможности за реализация на инвестиционни намерения

През 2022 г. ИХБ е посрещал потребностите си за обезпечаване разходите за дейността си със собствени средства, генерирани от основната му дейност. През 2022 г. основни източници на финансиране на ИХБ бяха лихви и главници по предоставени заеми на дъщерни дружества и дивиденти, получени от дъщерните дружества. Част от тези средства Холдингът пренасочи за финансиране на инвестиционните програми на дъщерни дружества.

Основните финансови ангажименти на Дружеството са свързани с инвестиционни проекти – негови и на дъщерните му дружества.

Ръководството на Холдинга преструктурира наличния паричен ресурс при осъществяване на средносрочните си инвестиционни намерения в рамките на Групата в съответствие с промяната в приоритетите, настъпилите промени в пазарната среда и с оглед очертаните тенденции около развитието на дружествата от различните сегменти. При необходимост Холдингът текущо финансира развитието им. Към момента КРЗ Порт Бургас работи по техническото проектиране и получаване на необходимите разрешения за строеж за реализиране на проекта си за разширение на пристанищния терминал. По аналогичният проект в Одесос ПБМ започнаха строителните дейности по изграждане на новата кейова стена. Проектът ще се финансира със собствени средства на дъщерното дружество и Групата и с банков кредит по Договор № 22F-000155 в размер на 10,000 хил. евро.

През 2022 г. стартираха:

- проект за изграждане на нова наземна фотоволтаична централа в ЗММ Нова Загора с цел продажба на електроенергията на свободния пазар и задоволяване на собственото му потребление. Очаква се централата да влезе в експлоатация през 2024 г.;
- проект за изграждане на нова покривна фотоволтаична централа в Одесос ПБМ с цел задоволяване на собственото му потребление. Очаква се централата да влезе в експлоатация през 2023 г.

Разглеждат се и други възможности за инвестиции (покупка на нов кораб; проекти, свързани с възобновяема енергия и др.). Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса

Основни източници за финансиране на инвестициите на Групата на ИХБ са собствени средства и банково кредитиране. Решенията за размера и източниците на необходимите средства се вземат за всеки конкретен случай. В ИХБ има сформиран Инвестиционен комитет, като постоянен помощен орган към Управителния съвет на Дружеството, с оглед необходимостта инвестициите, касаещи различните дъщерни дружества, да бъдат разглеждани предварително и приоритизирани. Инвестиционният комитет има за цел да координира инвестиционната политика на Групата на ИХБ в съответствие с провежданата от Управителния съвет стратегия за развитие.

ИХБ има сключен договор с ОББ за предоставяне на общ лимит за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви на Холдинга и/или дружества от неговата група в размер до 12,000 хил. лв. с възможност за усвояване в лева и евро.

По отношение на вземанията, когато съществува несигурност относно тяхната събираемост, дружествата правят съответните обезценки. ИХБ при необходимост предоставя гаранции и поръчителства по задължения на дъщерни дружества.

5.2. Основни рискове и несигурности, пред които е изправена Групата

а. Несистемни рискове, специфични за Групата

Рискове, свързани със структурата на портфейла на Групата

Инвестициите на Групата са в бизнеси, които се характеризират с бавна обращаемост на вложените средства (машиностроене), зависимост от енергийни и други ресурси (машиностроене, кораборемонт, морски транспорт) и силна цикличност (кораборемонт, корабен дизайн, морски транспорт, класификация и сертификация, пристанищна дейност), намалявайки равнището на възвръщаемост на инвестиционен портфейл на ИХБ.

Рискове, произтичащи от пандемии и епидемии

Глобализацията в световен мащаб и свободното движение на стоки и хора водят до значително по-бързото разпространяване на пандемии и епидемии и силно затрудняват локализирането им в отделни региони/държави, което при по-сериозни заболявания като COVID-19 блокира световната търговия, ограничава и затруднява веригите на доставки и оказва негативен ефект върху много икономически агенти. Възможните увеличения/намаления на ограничителните мерки в отделни страни са рискове, които могат да доведат много бързо както до подобрение, така и до влошаване на външната среда и влияят на търговските партньори на дружествата от Групата.

Рискове, произтичащи от природни бедствия

Подобно на много други региони по света, България е изложена на почти всички рискове, свързани с изменението на климата. Природни бедствия като наводнения, земетресения и др., произтичащи от тези рискове, могат да причинят както загуба на човешки животи, така и големи финансови щети, които значително да засегнат икономическата стабилност и растеж. Въздействието на такива събития често може да надхвърли границите на страната, в която възникват и да застраши значителни по мащаб територии в съседни държави.

Рискове, произтичащи от зависимостта от развитието на световната икономика и търговия

Състоянието на световната икономика и търсенето на суровини обуславят развитието на търговията. От всички сегменти от инвестиционния портфейл на ИХБ най-директно и бързо е влиянието им върху шипинг индустрията. Напрежение върху пазара и натиск върху фрахтовките оказват редица разнопосочни фактори:

- цикличност на шипинг индустрията – циклите са обвързани със световната икономика и баланса между предлагания корабен тонаж и потребностите на износители и вносители. Риск съществува за операторите, които не са успели правилно да планират и разпределят паричните си потоци във време на затруднен достъп до финансиране при утежнени условия по време на криза;
- брой на корабите в строеж и влизането им в експлоатация и състояние на пазара за рязане на кораби;
- засилени ограничения, свързани с екологията – въвеждането на нови регулации и директиви срещу екологично замърсяване и за енергоспестяване при плавателните съдове налага задължителни реконструкции на корабите и други технически решения за привеждането им в съответствие с еконормите;
- проблеми с горивата в световен мащаб – от една страна, петролът може да бъде причина за конфликти, а от друга, цената и наличностите му могат да бъдат причина за подем или спад на фрахтовия пазар, тъй като корабните горива са основна суровина в бранша и борсова стока. Негативен ефект оказват рестрикциите на Европейския съюз и САЩ срещу Русия като голям световен доставчик на суров петрол и газ.

Равнището на икономическата активност в световен мащаб влияе и върху машиностроенето, корабостроенето и кораборемонта, докато пристанищната дейност е силно зависима от развитието на вътрешния пазар и региона.

Риск от политическа нестабилност в традиционни пазари и региони, военни действия и/или наложени санкции

Произтича от евентуални промени в икономическата политика, наложени от обективни икономически или политически обстоятелства – продължаващи военни конфликти по света, политическа несигурност на много места, наложени санкции и ограничения за търговия с редица страни, бежански потоци. Този риск пречи на свободното движение на стоки и хора, води до промяна на търговските потоци и на транспортните коридори, затруднява достъпа на регистровите инспектори до поднадзорните кораби, отразява се и върху сегмент машиностроене чрез намаляване обема на продажбите на традиционни пазари. Най-силно влияние за България оказва войната в Украйна. Тя се отразява негативно както върху продажбите, така и върху доставките на дружествата от Групата.

Рискове, свързани с измами и злоупотреби

Промяната в средата и разширяващото се използване на нови технологии увеличиха риска от измами и злоупотреби, включително свързани с кибератаки, недобронамереност в търговските практики, фалити на контрагенти и др. Подобно е влиянието на пандемията от COVID-19 и конфликта между Русия и Украйна.

Рискове, свързани с нормативната рамка, уреждаща опазването на околната среда

Местното и международно законодателство, отнасящо се до екологията, предполага спазване на редица мерки за предотвратяване, контрол и намаляване на различни видове замърсяване на околната среда. Тенденцията в последните години е към увеличаване на регулациите в тази област. Засилва се натискът в световен мащаб поетапно да се прекратява използването на традиционни енергоизточници като въглища, петрол и газ. Въвеждат се ограничителни мита за внос на суровини от държави, които не следват политиките за опазване на околната среда на Европейския съюз.

Политиката на Групата е да спазва нормативните задължения в областта на екологията, което е свързано с постоянни инвестиции по привеждане и поддържане на съоръженията и процесите в съответствие с изискуемите стандарти, както и инвестиране в екологично ориентирани технологии (свързани с ВЕИ, оборудване на собствените кораби с баластни системи, намаляване на въглеродните емисии от флота на Групата и др.).

Риск, свързан с основни суровини, материали и енергийни източници

Произтича от промените в доставките и цените на използваните суровини, материали и различни енергоизточници. Нарушените доставки рефлектират в ръст на цените, а той се отразява изключително неблагоприятно върху резултатите на производствените предприятия, които оперират в металоемки и енергопоглъщащи сегменти като машиностроене и кораборемонт. Морският транспорт е зависим от цените на горивата. Подобно е влиянието и на промените в пазарната цена на електроенергията, която е обект на международно търсене и предлагане и се определя от фактори извън контрола на мениджмънта. От няколко години доставката на електрическа енергия се договоря на ниво Група на свободния пазар.

През 2022 г. равнището на този риск се засили. Цените на природния газ, електрическата и топлинната енергия в Европа се повишиха критично. Допълнителен инфлационен натиск оказват и множеството парични стимули, въведени от държавите в световен мащаб за справяне с ефектите от пандемията и с шоковите нива на цените на енергийните ресурси. Прекъснатите вериги за доставка вследствие на COVID-19 и войната в Украйна влияят върху ръста на международните цени на суровините и стоките и захранват инфлацията с бърз темп. Ценовият скок не може да се пренесе директно върху крайните клиенти и се отразява значително върху рентабилността на произвежданата продукция и предлаганите услуги от Групата.

Рискове, отнасящи се до привличане и задържане на опитни и квалифицирани кадри

Много сектори на националната икономика изпитват дефицит на квалифициран персонал, подсилен от дългогодишната липса на фокус върху средното професионално образование. Трайната тенденция за намаляващо и застаряващо население у нас естествено редуцира хората в работоспособна възраст. Професионалните умения на заетите пряко се отразяват на финансовите резултати и на иновационната активност на компаниите. Рискът се засилва и от конвертируемия характер на някои професии и търсенето им в световен мащаб, както и от отпадането на част от обучения персонал от Русия и Украйна от пазара на труда.

Ръководството е възприело дългосрочен подход при управлението на човешките ресурси, свързан с предварителна и последваща квалификация на персонала, и тясно сътрудничество с академичната общност в страната.

Кредитен риск

Състои се от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Рискът произтича основно от вземания от клиенти и инвестиции в други финансови активи.

Вземания от клиенти – експозицията към кредитен риск на Групата е резултат на индивидуалните характеристики на всеки от клиентите, които са различни за отделните сектори. Най-силно той се проявява в сегментите корабостроене, корабен дизайн, пристанищна дейност, класификация и сертификация.

Войната в Украйна и рестрикциите към Русия увеличават равнището на кредитен риск в световен мащаб и съответно за Групата. Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания. Освен от предлаганата цена, при избора на един или друг потенциален клиент или чартьор мениджърите се ръководят и от неговия кредитен рейтинг, репутация, известност, препоръки и др.

Инвестиции – Групата инвестира основно в бизнеси и дружества, в които Холдингът има контрол и може да определя стратегията за развитието им.

Гаранции – политиката на Групата е да се дават финансови гаранции само на дружества в нея след предварително одобрение от управителните органи. Съществува риск гаранциите да бъдат предявени при неизпълнение на задълженията. Дъщерните дружества ползват при необходимост средства от договорения от ИХБ кредитен лимит за откриване на акредитиви и издаване на банкови гаранции към търговски контрагенти.

Ликвиден риск

Възниква при положение, че Групата не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Такъв риск може да възникне при забавени плащания от клиенти. Предприятията от Групата правят финансово планиране, с което да посрещат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 90 дни. Където е възможно, се прилага разсрочено плащане към доставчици и подизпълнители без негативно влияние върху тях. Ръководството на Холдинга подкрепя усилията на дружествата от Групата за привличане на банков ресурс за инвестиции и използване на възможностите, които дават револвиращите оборотни кредити за осигуряване на производството. Обемите на привлечените средства се поддържат на определени нива и се разрешават след доказване на икономическата ефективност за всяко дружество.

Валутен риск

Дружествата в Групата са изложени на валутен риск при покупки и/или продажби и/или получаване на заеми, деноминирани във валути, различни от функционалната. Ръководството на Холдинга се стреми в оперативната дейност на повечето дружества да минимизира плащанията във валута, различна от функционалната им с оглед редуциране експозицията на Групата към валутен риск. Стремежът е сделките с клиентите и доставчиците да се договарят предимно в лева и евро за дружествата, чиято функционална валута е българският лев и в щатски долари за корабните компании, която е основната валута, с която оперира международният корабен бизнес. Предвид влизането на България в механизма на обменните курсове ERM II (т.нар. чакалня на еврозоната) съществува нисък риск при евентуалното влизане в еврозоната курсът на еврото спрямо българския лев да бъде различен от фиксирания. Групата е изложена на валутен риск от промяна на курса на щатския долар по отношение на свободните парични потоци, генерирани от морския транспорт. Увеличението на дела на приходите от чужди кораби спрямо общите продажби засилва влиянието на този риск и върху финансовите резултати на корабния регистър.

Лихвен риск

Дружествата от Групата са изложени на лихвен риск в случаите на финансиране, чиято цена включва плаваща лихвена компонента плюс надбавка. При управлението на този риск ръководството се стреми или да договаря кредити с фиксиран лихвен процент, или да сключва хеджиращи сделки с цел минимизиране влиянието на промените в плаващата компонента на лихвата. Ръстът на инфлацията през 2022 г. доведе до промяна на политиките на Централните банки към увеличаване на лихвените равнища и по-строги фискални условия, които ще продължат и през 2023 г.

б. Системни рискове

Холдингът и неговите дъщерни дружества са изложени и на системни рискове, свързани с пазара и макросредата, в която компаниите функционират. Засилва се рискът, свързан с военния конфликт между Русия и Украйна. Тези рискове не могат да бъдат управлявани и контролирани от ръководния екип.

6. Предвиждано развитие на Групата

6.1. Основни тенденции по за дейността на ИХБ

Основните тенденции в дейността на ИХБ и през следващите години се очаква да бъдат свързани с:

- управление на дружества от своя портфейл;
- инвестиране в дружествата от портфейла, към които ИХБ има дългосрочен интерес;
- финансиране на дружествата, в които Холдингът участва;
- придобиване, оценка и продажба на участия в други дружества;
- учредяване на нови дружества.

Основните стратегически интереси на ИХБ са в следните отрасли и дейности:

- морски транспорт;
- корабостроене и кораборемонт, вкл. корабен дизайн;
- пристанищна дейност;
- машиностроене.

6.2. Основни тенденции за бизнесите, в които дружествата от Групата оперират

а. Морски транспорт

През 2022 г. международната търговия отбеляза спад в резултат на смущения, предизвикани от комбинирания ефект на COVID-19, войната в Украйна и глобалните санкции срещу Русия. Шипинг пазарът забави ръста си поради намаленото търсене на тонаж и понижението на фрахтовите нива спрямо 2021 г., продължили през цялата година. Най-сериозен е спадът през последното тримесечие и началото на 2023 г. Заради продължаващата несигурност, подхранвана и от настъпващата рецесия, нарязването на стари кораби и редуцирането на тонажа в експлоатация върви с бавни темпове и обеми. Тези фактори се отразяват негативно върху поръчките за нови плавателни съдове за насипни товари, които запазват ниски равнища. Подобно е влиянието и на ръста на цената на металите, горивата и непрекъснато завишаващите се екологични изисквания към новите кораби. Проблемите с климата и решението за намалено ползване на въглища като източник на енергия свива търсенето на тонаж. Липсва и обозрим хоризонт, в който собствениците на новите плавателни съдове ще могат да ги експлоатират без допълнителни разходи за привеждане в съответствие с нормативните промени и без рестрикции. Няма яснота по отношение на концепцията за екологично приемливо и в същото време ефективно корабно гориво с оглед новите регулации.

Корабите на Групата плават с български и чуждестранни екипажи. Набирането им е трудно заради конвертируемия характер на професиите им и ограничения брой подготвени кадри в страната.

Всички кораби от флота на ИХБ са с инсталирана баластна система. През 2022 г. стартира работата по категоризация на екологичността им в съответствие с изискванията на EEXI/IMO регулациите. Следващите години ще се преценява въздействието на новите регулации за намаляване на парниковия ефект.

б. Корабостроене и кораборемонт

Спадът на фрахтовия пазар, намаляващите възможности задължителните класови ремонти на корабите да бъдат отложени и постепенното изтичане на законовия срок за изпълнение на проектите за поставяне на баластни системи, увеличиха поръчките на Булярд корабостроителна индустрия (БКИ) от началото на 2022 г. За това допринесе и запълненият капацитет на турските корабостроителници в съчетание със строгите санитарни ограничения в Китай. Засиленият интерес продължи през целия период, което осигури почти пълна заетост на завода и по-добри резултати спрямо 2021 г. Върху тях влияят отрицателно високите цени на материалите и особено на енергоресурсите, въпреки държавната компенсация. Военният конфликт между Русия и Украйна също се отразява негативно върху бизнеса заради нарушените вериги на доставки, поддържащи високи цените на материалите.

в. Корабен дизайн

Въпреки започналото от второто тримесечие на 2022 г. раздвижване на новите (предимно държавни) поръчки за строителство на газо- и контейнеровози, все още ниските нива на корабостроене се отразяват върху развитието на проектантските услуги в няколко посоки.

От една страна, засилващите се мерки и правила за намаляване на парниковия ефект от корабите редуцират поръчките за ново строителство заради липсата към момента на яснота какви кораби ще се търсят и с какви двигатели. Разработването на алтернативни варианти е в начален етап. Липсва и ясен времеви хоризонт, в който собствениците ще могат да експлоатират корабите си без необходимост от допълнителни инвестиции, за да отговарят на изменящите се екологични регулации. Постепенно намалява търсенето на ретрофит услуги за проектиране на баластни системи заради наближаващия краен срок за преоборудване на флота в експлоатация. Допълнително, войната в Украйна и негативите ѝ върху световната икономика принуждават корабособствениците да преосмислят инвестиционните си намерения за нови, реконструкция и обновяване на съществуващи плавателни съдове.

От друга страна, има тенденции, стимулиращи интереса към проектантски услуги от началото на 2022 г. Възстановява се активността в крайбрежните зони. Търсят се нови кораби за риболовната индустрия, както и

офшорни кораби с общо предназначение. Очаква се да нарасне интересът към специализирани кораби, свързани със засиленото изграждане и поддръжката на ветрогенераторни паркове, разположени на вода. Интерес има и към конверсията на плавателни съдове – смяна на предназначението им или повишаване на тяхната функционалност.

Пазарът на пасажерски кораби е зависим от развитие на мерките за ограничаване на пандемията в различните страни. Отпадането на повечето рестрикции през летния туристически сезон на 2022 г. повлия положително на сектора. Въпреки търсенето на такива кораби, в т.ч. и на дизайнерски услуги за тях, поръчките са слаби. Корабособствениците и финансиращите институции са предпазливи. Заради общата несигурна обстановка, подхранвана от високата инфлация и настъпващата рецесия, са отложени договорени проекти преди старта им.

Ръководството на ИХБ Шипдизайн следи тенденциите в политиката за опазване на околната среда. От тази година започна да се развива т.нар. хибридизация на кораби, целяща да редуцира разходите за гориво. Предвижда се увеличаване дела на корабите, които ще се модернизират с цел декарбонизация и намаляване на въглеродните емисии. Очаква се повишено търсене на инженерни услуги и за категоризация на екологичността на корабите в експлоатация в съответствие с изискванията на EEXI/IMO регулациите, които са в сила от 2023 г.

г. Класификация и сертификация

Български корабен регистър (БКР, регистърът) отчита ръст в приходите си през 2022 г. спрямо 2021 г. Благодарение на изградената мрежа на дружеството зад граница, регистърът осигурява на клиентите си конкурента услуга по отношение на цена и срок за изпълнение. Покачването на курса на щатския долар също се отрази положително на финансовите му резултати.

Работата по договорения в края на 2021 г. надзор за присвояване на клас на учебно-изследователски кораб на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров" е изпълнена.

В началото на 2022 г. завърши процедурата по упълномощаване от Изпълнителна агенция „Морска Администрация" на БКР да извършва прегледи на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища.

В последната публикация на Парижкия меморандум от 2022 г. за представянето на Признатите Организации БКР запазва позицията си на средно представяне за поредна година, отчита подобрение в показателите и изкачване в класацията, което е предпоставка за намиране на нови клиенти и кандидатстване за одобрение от нови Флагови Администрации. Усилията на ръководството са насочени към привличане на нови агенти и корабособственици, развиване и предлагане на допълнителни услуги освен основните. През отчетния период е сключен договор с Администрацията на Белиз. Стартирана е процедура и с Администрацията на Сиера Леоне. Подписани са договори с нови агенти, които ще презентират дейността на БКР в Египет и Гърция. Регистърът ще предложи на своите клиенти допълнителна услуга във връзка с действащото от началото на 2023 г. изискване за определяне на индекс на енергийна ефективност за корабите в експлоатация

д. Пристанищна дейност

Пристанищните терминали Одесос ПБМ и КРЗ Порт Бургас са част от пристанищата за обществен транспорт във Варна и Бургас, чието развитие зависи в по-голяма степен от икономическата обстановка в България и в държавите от Средиземноморския и Черноморския региони.

Търсенето на пристанищни услуги и товаропотоците от зърнени култури през терминалите на Групата се влияят предимно от реколтата в страната. Очакванията за добри добиви през новия селскостопански сезон у нас доведоха до ръст на износа на задържани количества миналогодишно зърно при завишени цени през второто тримесечие през 2022 г. Въпреки реализираните сравнително добри добиви през новия сезон, надеждите за силен износ до края на годината не се сбъднаха. Отварянето на зърнения коридор и ниските цени на украинското и руско зърно в комбинация с увеличената себестойност на новата реколта у нас вследствие високите цени на торовете повлияха негативно на износа през българските пристанища. Местните производители се въздържаха от продажби в очакване на по-добри условия на световния пазар.

Заради слабата търговия, терминалите в Групата отчетоха по-малко количество обработени товари. В същото време нараснаха приходите от съхранение и делът на услугите с добавена стойност. Военният конфликт доведе и до спад на износа на някои други видове товари. Увеличеният размер на търсените корабни партиди продължава да се отразява негативното върху дейността и резултатите на малките терминали.

Възстановяването на обемите на металите зависи от развитието на икономиката, инвестиционната активност в проекти от инфраструктурата и строителството и в най-голяма степен от европейската политика за вноса от трети страни.. Слабото търсене през последното тримесечие на 2022 г., въпреки намалението на цените, не оправда очакванията за лек ръст на товарите от метали.

Терминалите в регионите на Варна и Бургас насочват усилията си към изграждане на нови мощности и съоръжения за складиране с цел подобряване и ускоряване на обработката на зърнени култури и други товари, което засилва конкурентната среда. През 2022 г. двата терминала в Групата изградиха нови складове за генерални товари. В Одесос ПБМ стартира първият етап от разширението на пристанището – изграждане на нова кейова стена. КРЗ Порт Бургас получи през 2023 г. разрешение за строеж за своя проект.

Булпорт логистика предлага услуги в областта на домуването на малки и средни плавателни съдове и яхти, докуване на малки съдове за ремонт, както и отдаване на помещения и площи под наем за офиси и имоти за складиране и производствена дейност. Променената организация на работа заради пандемията, продължаващата несигурност и високата цена на енергоизточниците, оказват негативен ефект върху търсенето на офис площи и ремонти на малки плавателни съдове през 2022 г.

Дружеството се е фокусирало върху развитие на складовата си и логистична дейност чрез поетапно ремонтиране и подобряване техническото състояние на съществуващите сгради и площадки, развитие и облагородяване на инфраструктурата на района с цел привличане на нови клиенти.

Компанията действа и по разширяване на предлаганите услуги за клиентите си. Пред бизнес сградата има паркинг за 160 автомобила, изградена е и функционира зарядна станция за електромобили с мощност 22 kW и бързозарядна станция от 50 kW, които са достъпни по всяко време на денонощието.

е. Машиностроене

Общата несигурна обстановка през 2022 г., подхранвана от растящата инфлация, дългите срокове за доставка и настъпващата рецесия, намалиха инвестиционната активност на клиентите на ЗММ България холдинг и неговите дъщерни дружества и редуцираха поръчките на металорежещи машини, предлагани от Групата. Широката пазарна диверсификация на машиностроителната група и свръхпоръчките от 2021 г., които се изпълняваха през 2022 г., помогнаха нивата на производство и реализация през 2022 г. да се запазят стабилни, макар и по-ниски от 2021 г. Конфликтът в Украйна на практика затвори за Групата пазара на металорежещи машини в Русия. Въпреки забавянето на новите поръчки и трудностите през 2022 г., в края на последното тримесечие и началото на 2023 г. започна частично възстановяване на търсенето от клиентите.

Коригираните от началото на 2022 г. цени на произвежданите машини в съчетание с възможността да се ползва собствена електроенергия от действащите соларни централи в Групата и държавните компенсации намаляват частично отрицателния ефект върху рентабилността на високите цени на основните суровини и рекордните ценови нива на енергоизточниците.

6.3. Планове от съществено значение, свързани с дейността на ИХБ

През следващите години нови капиталови разходи в рамките на Групата могат да бъдат направени в случаите на финансиране на нови или развитие на стартирали проекти на ИХБ и на дъщерни дружества, в т.ч. проекти свързани с подобряване на енергийното състояние на дъщерните дружества и др. Ще продължи работата по текущите проекти във връзка с разширението на пристанищния терминал в КРЗ Порт Бургас и в Одесос ПБМ.

При нужда Холдингът ще продължи текущо да финансира развитието на дружествата от Групата.

Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса, свързани с приоритетите за развитие на ИХБ, покупка на нов кораб или проекти свързани с възобновяема енергия и по-добро оползотворяване на ресурсите.

Решенията за размера и източниците на необходимите средства ще се вземат за всеки конкретен случай.

7. Информация за акциите на ИХБ

7.1. Промени в цената на акциите на Дружеството

За 2022 г. акциите на ИХБ отбелязаха понижение от 7.16 % (средно претеглена цена на акция за 31 декември 2022 г. - 1.9830 лв., спрямо средно претеглена цена на акция за 31 декември 2021 г. - 2.1359 лв.). Средно претеглената цена на акциите на дружеството за целия отчетен период 2022 г. е 1.9649 лв. (1.1355 лв. средно претеглена цена за 2021 г.). За сравнение основният индекс на българския капиталов пазар SOFIX през 2022 г. бележи понижение от 5.38%, както и индексът BGBX 40 от 3.06 %. BG TR30 отбеляза ръст от 7.06%. ИХБ продължава да бъде част от BGBX 40 и BG TR30 през 2022 г. До септември 2022 г. ИХБ е част и от индекса SOFIX. Въз основа на решение на Съвета на директорите на Българска фондова борса (БФБ) от 08.09.2022 г. за преразглеждане на базата на индекса, Индустриален холдинг България АД беше изключен от състава на индекса.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай", Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance IndeX) и е една от седемте компании включени в индекса за 2022 г.

През 2022 г. данните за търговията с акции на ИХБ /борсов код IHB/ са следните:

Статистика за период 01 януари 2022 г. – 31 декември 2022 г./информация от БФБ/

	Стойност	Дата
Последна средно-претеглена цена (лв.)	1.9830	29.12.2022 г.
Максимална средно-претеглена цена (лв.) *	2.3557	
Минимална средно-претеглена цена (лв.) *	1.7500	
Средно-претеглена цена за 2022 г. (лв.) *	1.9649	
Процентно изменение на база данни за счетоводни цели	-7.15%	
Брой сделки на регулиран пазар през 2022 г.	634	
Търгуван обем през 2022 г. (брой акции)	1,133,805	
Оборот през годината 2022 г. (лв.)	2,227,827.89	

[1] Стойностите са коригирани (при наличие на увеличение на капитала на дружеството, раздаване на дивидент, намаление на номиналната стойност на една акция и др.). Дружеството няма издадени ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Дружеството няма издадени ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

7.2. Акционерна структура

а. Акционерна структура към 31 декември.2022 г.

Капиталът на ИХБ към 31 декември.2022 г. е 96,808,417 лв.

През 2022 г. капиталът на Дружеството е намален от 107,400,643 лв. на 96,808,417 лв. чрез обезсилване на 10,592,226 броя обратно изкупени от Дружеството собствени акции, в резултат на решение за намаление на капитала взето на проведено на 18.11.2021 г. Извънредно общо събрание на акционерите на Дружеството. Намалението на капитала е вписано в Търговския регистър на 07.03.2022 г.

Акционери	Брой акционери	Брой акции	% от капитала
Всички	53,720	96,808,417	100.00%
Юридически лица	61	88,967,260	91.90%
Физически лица	53,659	7,841,157	8.10%
Акционери, притежаващи пряко над 5%, включително	2	75,304,988	77.79%
Буллс АД	1	65,647,114	67.81%
ДЗХ АД	1	9,657,874	9.98%
Обратно изкупени собствени акции	-	-	0.00%
Акционери, притежаващи под 5%	53,718	21,503,429	22.21%

б. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Към 31 декември 2022 г.:

- Буллс АД притежава пряко 65,647,114 броя акции, представляващи 67.81 % от капитала;
- ДЗХ АД притежава пряко 9,657,874 броя акции, представляващи 9.98 % от капитала;
- Данета Ангелова Желева притежава пряко 41,044 броя акции, представляващи 0.04 % от капитала и чрез свързани лица общо 9,658,520 броя акции, представляващи 9.98 % от капитала или общо пряко и чрез свързани лица 9,699,564 броя, представляващи 10.02 % от капитала;
- Димитър Георгиев Желев притежава пряко 646 броя акции, представляващи 0.0007 % от капитала; чрез свързани лица общо 9,698,918 броя акции, представляващи 10.02 % от капитала; контролирани чрез Буллс АД 65,647,114 броя. акции, представляващи 67.81 % от капитала или общо пряко, чрез свързани лица и чрез контролирани лица 75,346,678 броя, представляващи 77.83 % % от капитала.

Димитър Георгиев Желев осъществява контрол върху Буллс АД. Димитър Желев и Данета Желева са съпрузи.

7.3. Информация за притежаване и търговия със собствени акции

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на акционерите.

На проведено извънредно ОСА на 18.11.2021 г. е взето решение за прекратяване действието на действащата процедура за обратно изкупуване на собствени акции и стартиране на нова процедура за срок от пет календарни години при следните параметри:

- брой акции, които ще се изкупуват всяка година за период от пет години - до 3% от регистрирания капитал на Дружеството за всяка една календарна година, но не повече от 10% общо за целия период на обратно изкупуване и не повече от 10 % от целия капитал на Дружеството;
- минимален размер на цената на изкупуване - 1.00 лв. на акция;
- максимален размер на цената на изкупуване - 3.00 лв. на акция.

През 2022 г. Индустриален холдинг България АД не е извършвало сделки във връзка с взетото решение за обратно изкупуване на акции. Към 31 декември 2022 г. Индустриален холдинг България АД не притежава собствени акции.

7.4. Друга информация свързана с акциите на ИХБ

а. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

б. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Няма информация за такива договорености.

8. Информация за членовете на Надзорния и Управителния съвет

През 2022 г. не са правени промени в състава на Надзорния на ИХБ.

С решение на Надзорния съвет на Индустриален холдинг България АД от 11.01.2022 г., прокуристът на Дружеството Галина Денева е избрана за член на Управителния съвет. Във връзка с това броят на членовете на Управителния съвет на Дружеството е определен на 4 броя.

Функционирането на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ е уредено в Устава на дружеството и Правилниците за работа на съветите.

Относно структурирането на управителните и надзорните органи на ИХБ и дружествата от Групата не са разписани и приети правила за квотен принцип на база пол, възраст, образование и професионален опит, което е прието с цел да не се ограничават възможностите за кариерно развитие на професионалистите работещи в Групата на ИХБ. Въпреки това при избора на членове на управителните и контролни органи на ИХБ и дружествата от Групата, Общото събрание на акционерите, съответно Надзорния съвет на ИХБ се ръководи от принципите на приетата на заседание на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ „*Политика на многообразие*“, като пример в това отношение са съставите на Надзорния и Управителния съвет на ИХБ – повече от 50% от състава са жени, има членове от различни възрастови групи и с различни сфери на образование. В останалите 14 дружества от Групата на ИХБ, които се управляват от колективен орган, само в 4 от тях в съвета на директорите не участва жена.

Политика на многообразие на ИХБ се спазва от всеки член на управителен и надзорен орган, мениджър, служител и работник в ИХБ и дружествата от Групата. Прилагането на *Политика на многообразие* в ИХБ и дружествата от Групата цели създаване на работна среда, свободна от предразсъдъци, осигури култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек. Всеки член на управителен и надзорен орган и мениджър в ИХБ и дружествата от Групата спазва принципите залегнали в Политиката на многообразие, за да се гарантира, че работниците и служителите са третирани справедливо и оценени обективно. Всички служители на ИХБ и дружествата от Групата са задължени да се отнасят към колеги, клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло с уважение и достойнство, съобразно принципите заложени в Политиката на многообразие.

Информация за участие в търговски дружества на членовете на съветите към 31 декември 2022 г. като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

8.1. Надзорен съвет

ДЗХ АД

Данни за лицето, което представлява ДЗХ в Надзорния съвет на Дружеството:

Елена Петкова Кирчева

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на търговски дружества;
- Не е член на управителен или контролен орган на друго търговско дружество;
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

Константин Кузмов Зографов

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на търговски дружества;
- Участва в управлението на следните търговски дружества:
  - Съвета на директорите на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Български корабен регистър ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Меритайм холдинг АД, Варна;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипдизайн АД, Варна;
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

Снежана Илиева Христова

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на следните търговски дружества:
  - Европа 2007 ООД, София,
  - Туинсан ЕООД, София
  - Аладис ЕАД, София
- Участва в управлението на следните търговски дружества:
  - Съвета на директорите на Аладис ЕАД, София,
  - Съвета на директорите и изпълнителен директор на Асцела ЕАД, София,
- Управител е на:
  - Алхена ЕООД, София,
  - Европа 2007 ООД, София,
  - Туинсан ЕООД, София,
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

8.2. Управителен съвет

Данета Ангелова Желева – Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на следните търговски дружества:
  - ДЗХ АД, град Банкя;
- Участва в управлението на следните търговски дружества:
  - Съвета на директорите на ЗММ – България холдинг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ДЗХ АД, Банкя;
  - Съвета на директорите на КРЗ Порт Бургас АД, Бургас;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипинг Ко ЕАД, Варна
  - Съвета на директорите на Одесос ПБМ ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Буллс АД, София;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на "Риъл естеитс дивелъпмънт" ЕАД, гр. София;
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

Галина Петрова Денева - Прокурист

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на следните търговски дружества:
  - Оя Ново Начало“ ООД, гр. София;
- Участва в управлението на следните търговски дружества:
  - - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на КЛВК АД, София;
  - - Съвета на директорите на Булярд корабостроителна индустрия ЕАД, Варна;
  - - Съвета на директорите на Кей Енд Ес Енерджи Каварна АД, Каварна;
  - - Съвета на директорите на Оя Ново Начало ООД, София;
- Не е прокурист на други търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

Борислав Емилов Гаврилов

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на следните търговски дружества:
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София
  - Симетрия ООД, град София
  - Рива пропърти ЕООД, гр. София
  - ЛОНИ ИММО ЕООД, град София
  - Участва в управлението на следните търговски дружества:
  - Съвета на директорите на БУЛПОРТ ЛОГИСТИКА АД, град Варна (до 21.01.2022 г.);
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Меритайм холдинг АД, Варна.

- Управител на:
  - ЕКО Консултинг ООД, София.
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София,
  - Симетрия ООД, София.
  - Аванс.БГ, София
  - ЛОНИ ИММО ЕООД, град София
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

Бойко Николов Ноев

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на търговски дружества;
- Не е член на управителен или контролен орган на друго търговско дружество;
- Не е прокурист на търговски дружества;
- Не участва в управлението на кооперации.

8.3. Одитен комитет

ОСА на ИХБ е избрало одитен комитет като помощен орган на Надзорния съвет. Членове на Одитния комитет са двама независими външни за Групата експерти с подходящо образование и опит – Максим Сираков – Председател и Боряна Димова и независимия член на НС, който има финансово образование и компетентност и административно-управленски опит Снежана Христова.

Дейността на Одитния комитет е регламентирана в Правилник (Статут) за дейността на Одитния комитет, изготвен в съответствие с разпоредбите на Закона за независимия финансов одит.

8.4. Друга информация за членовете на Надзорния и Управителния съвет

а. Изплатени възнаграждения на членовете на Надзорния и Управителния съвет

Съгласно Политиката на възнагражденията на Индустриален холдинг България АД приетата от Общото събрание на акционерите членовете на Надзорния и Управителния съвет получават постоянно (фиксирано) възнаграждение, което се определя от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет. Надзорният съвет по предложение на Управителния съвет може да определи изплащането на допълнително възнаграждение на Изпълнителните директори на дружеството.

Получени възнаграждения през 2022 г.

	от ИХБ	от дъщерни дружества на ИХБ
Членове на Надзорния съвет		
ДЗХ АД, чрез представител Елена Кирчева	12,000	-
Снежана Христова	18,000	-
Константин Зографов	12,000	70,326
Членове на Управителния съвет		
Данета Желева	105,960	443,500
Галина Денева	89,158	20,400
Борислав Гаврилов	12,000	425
Бойко Ноев	12,000	-

Получените възнаграждения от членовете на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ включват получени суми от възнаграждение. Членовете на съветите не са получавали непарични възнаграждения, условни или разсрочени възнаграждения. ИХБ или негови дъщерни дружества не дължат на членовете на съветите суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

През 2022 г. общата сума на изплатените осигуровки от ИХБ на членове на УС и НС, включително задължително пенсионно осигуряване е 15,571 лева.

б. Информация за притежавани от членовете на Надзорния и Управителния съвет акции на ИХБ

	Придобити пряко през 2022	Прехвърлени пряко през 2022	Придобити чрез свързани лица през 2022	Прехвърлени чрез свързани лица през 2022	Брой акции, притежавани пряко	Брой акции, притежавани чрез свързани лица	Общо пряко и чрез свързани лица	% от гласовете в ОСА пряко и чрез свързани лица
Членове на НС								
ДЗХ АД	-	-	-	-	9,657,874	-	9,657,874	9.98%
Снежана Христова	-	-	-	-	250	500,258	500,508	0.52%
Константин Зографов	-	-	-	-	582	208	790	0.0008%
Членове на УС								
Данета Желева	-	-	-	-	41,044	9,658,520	9,699,564	10.02%
Борислав Гаврилов	-	-	-	-	208	-	208	0.0002%
Бойко Ноев	-	-	-	-	-	-	-	-
Галина Денева	-	-	-	-	-	-	-	-

Уставът на ИХБ не предвижда ограничения относно правата на членовете на Надзорния и Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Към 31 декември 2022 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет не притежават облигации, издадени от ИХБ.

Към 31 декември 2022 г. на членовете на Управителния и Надзорния съвет не са предоставяни опции върху ценни книжа на ИХБ.

в. Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината.

Дружеството не е сключвало договори с членовете на Съветите или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

9. Друга информация

9.1. Важни събития, настъпили след отчетната дата

С изключение на оповестеното в Бележка 38 към приложения консолидиран финансов отчет, не са настъпили други важни събития след отчетната дата.

9.2. Важни научни изследвания и разработки

ИХБ е извършвал развойна дейност за периода, съвместно с дъщерното си дружество ЗММ България холдинг и със съдействието на външни експерти, относно проект свързан с възобновяема енергия.

Дружествата от Групата на ИХБ постоянно извършват развойна дейност по отношение на техните продукти и технологии. По-важните иновационни усилия на екипите са насочени към усъвършенстване на предлаганите изделия и създаване на иновативни такива.

9.3. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на ИХБ в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал

Няма такива.

9.4. Наличие на клонове

ИХБ няма регистрирани клонове.

9.5. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа предположение на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

9.6. Място на интернет страницата на ИХБ, където е публикувана вътрешната информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба

ИХБ публикува вътрешна информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба на своята интернет страница в раздел Пресцентър / новини:

https://www.bulgariaholding.com/bg/news

9.7. Данни за директора за връзки с инвеститорите

Директор за връзки с инвеститорите е Владислава Згурева, тел. 02/980 71 01, e-mail: ir@bulgariaholding.com, гр. София, ул. Проф. Фритьоф Нансен 37А, ет.7.

29 април 2023г.

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:41:28 +03'00'

Данета Желева

Главен изпълнителен директор

VLADISLAVA RAYKOVA PETROVA-ZGUREVA
Digitally signed by VLADISLAVA RAYKOVA PETROVA-ZGUREVA
Date: 2023.04.29 16:35:40 +03'00'

Владислава Згурева

Съставител

гр. София, България

Консолидиран годишен финансов отчет

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ		56
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД		57
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ		58
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ		60
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ		61
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ		63
1	Корпоративна информация	63
2	Съществени счетоводни политики	64
3	Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	81
4	Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано	84
5	Оперативни сегменти	87
6	Придобиване на неконтролиращи участия и ефекти от прекратени дружества	89
7	Приходи	90
8	Други приходи от дейността	92
9	Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция	93
10	Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин	93
11	Разходи за материали	94
12	Разходи за външни услуги	94
13	Разходи за персонал	94
14	Други разходи за дейността	95
15	Финансови приходи и финансови разходи	95
16	Данък върху печалбата	96
17	Имоти, машини и съоръжения	98
18	Нематериални активи	103
19	Активи, класифицирани като държани за продажба	106
20	Инвестиционни имоти	106
21	Материални запаси	109
22	Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти	109
23	Парични средства и парични еквиваленти	110
24	Акционерен капитал и резерви	110
25	Основна нетна печалба на акция	113
26	Лихвоносни заеми	113
27	Правителствени финансирания	115
28	Провизии	115
29	Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	116
30	Търговски и други задължения	117
31	Пасиви по договори с клиенти	117
32	Лизинг	118
33	Финансови инструменти	119
34	Оповестяване на свързани лица	125
35	Ангажименти и условни задължения	128
36	Оценяване на справедлива стойност	129
37	Справедлива стойност на финансовите инструменти	130
38	Събития след отчетната дата	130

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ

За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
Приходи	7	145,753	130,760
Други приходи от дейността	8	6,292	5,550
		152,045	136,310
Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция	9	2,063	(485)
Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин	10	1,509	1,122
Разходи за материали	11	(40,274)	(29,774)
Разходи за външни услуги	12	(23,047)	(20,847)
Разходи за амортизация	17,18,32	(14,008)	(12,791)
Разходи за персонал	13	(35,221)	(29,577)
Други разходи за дейността	14	(18,477)	(4,182)
Печалба от оперативна дейност		24,590	39,776
Финансови приходи	15	661	5,354
Финансови разходи	15	(215)	(983)
Печалба преди данъци		25,036	44,147
Разход за данък върху печалбата	16	(1,488)	(784)
Печалба за годината		23,548	43,363
Полагаща се на:			
Собствениците на компанията-майка		23,070	42,980
Неконтролиращо участие		478	383
Основна нетна печалба на акция:			
Основна нетна печалба на акция, полагаща се на собствениците на компанията – майка (в лева)	25	0.238	0.441

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:42:18 +03'00'

Иван Рашков
Съставител

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:37:39 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:06:28 +03'00'

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:35:14 +03'00'

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
Печалба за годината		**23,548**	**43,363**
Друг всеобхватен доход			
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Курсови разлики от валутно преизчисление на чуждестранни дейности		8,198	4,812
Ефект на данъка върху печалбата		-	-
		8,198	**4,812**
Нетно изменение на хедж на паричния поток		-	332
Ефект на данъка върху печалбата	16	-	(33)
		-	**299**
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		**8,198**	**5,111**
Друга всеобхватна (загуба), неподлежаща на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	29	(282)	(293)
Ефект от данък върху печалбата	16	29	29
		(253)	**(264)**
Друга всеобхватна (загуба), неподлежаща на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		**(253)**	**(264)**
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**7,945**	**4,847**
		-	-
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**31,493**	**48,210**
Полагащ се на:			
Собствениците на компанията-майка		31,022	47,834
Неконтролиращо участие		471	376

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:42:41 +03'00'

Иван Рашков
Съставител

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:38:04 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:13:50 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:38:51 +03'00'

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	31 декември 2022	31 декември 2021
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	17	320,979	315,476
Нематериални активи	18	2,341	2,496
Репутация	18	4,329	9,130
Инвестиционни имоти	20	14,059	13,075
Активи с право на ползване	32	76	296
Отсрочени данъчни активи	16	47	38
Търговски и други вземания	22	24	18
Общо нетекущи активи		**341,855**	**340,529**
Текущи активи			
Материални запаси	21	21,736	17,960
Търговски и други вземания	22	11,229	9,229
Активи по договори с клиенти	22	1,444	469
Вземания за данък върху печалбата		56	57
Парични средства и парични еквиваленти	23	45,374	14,857
Общо текущи активи		**79,839**	**42,572**
Активи, класифицирани като държани за продажба	19	1	626
ОБЩО АКТИВИ		**421,695**	**383,727**

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева

Daneta Angelova Zheleva

Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:43:03 +03'00'

Главен изпълнителен директор

Иван Рашков

Ivan Tsvetanov Rashkov

Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:38:22 +03'00'

Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова

Управител

Renny Georgieva Iordanova

Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:16:05 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова

Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA

Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:44:42 +03'00'

в хил. лв.	Бележки	31 декември 2022	31 декември 2021
Собствен капитал			
Акционерен капитал	24	96,808	107,400
Намаление на акционерен капитала (в процес на вписване)	24	-	(10,592)
Премиен резерв	24	31,016	31,016
Други резерви	24	84,815	84,948
Резерв от валутно преизчисление на чуждестранни дейности	24	24,607	16,409
Неразпределена печалба		142,576	118,735
Собствен капитал, полагащ се на собствениците на компанията майка		**379,822**	**347,916**
Неконтролиращо участие		1,405	2,229
Общо собствен капитал		**381,227**	**350,145**
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Лихвоносни заеми	26	5,575	1,003
Получени заеми от свързани лица	34	591	-
Задължения по лизинг	32	-	4
Търговски и други задължения	30	109	66
Правителствени финансирания	27	1,156	1,261
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	29	1,025	930
Отсрочени данъчни пасиви	16	11,063	10,488
Общо нетекущи пасиви		**19,519**	**13,752**
Текущи пасиви			
Лихвоносни заеми	26	3,455	3,774
Получени заеми от свързани лица	34	160	157
Задължения по лизинг	32	77	325
Търговски и други задължения	30	13,135	9,583
Пасиви по договори с клиенти	31	3,938	5,676
Провизии	28	10	118
Правителствени финансирания	27	107	109
Задължения за данък върху печалбата		67	88
Общо текущи пасиви		**20,949**	**19,830**
Общо пасиви		**40,468**	**33,582**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**421,695**	**383,727**

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:43:27 +03'00'

Главен изпълнителен директор

Иван Рашков

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:38:49 +03'00'

Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова

Управител

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:17:48 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова

Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:47:16 +03'00'

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		143,995	133,979
Плащания на доставчици		(65,315)	(56,586)
Плащания, свързани с възнаграждения към персонала		(33,460)	(28,427)
Платени данъци върху печалбата		(956)	(882)
Възстановени/(платени) други данъци, нетно		3,073	2,092
Курсови разлики		146	14
Получени правителствени финансирания	27	704	3,816
Други постъпления/(плащания) нетно		(1,049)	(6,092)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**47,138**	**47,914**
Инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на имоти, машини и съоръжения и за изграждането им по стопански начин		(20,480)	(7,555)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		204	316
Други плащания		(28)	-
Нетен паричен поток, използван в инвестиционна дейност		**(20,304)**	**(7,239)**
Финансова дейност			
Плащания за обратно изкупуване на собствени акции	24	-	(1,512)
Постъпления по заеми		9,767	3,422
Плащания по заеми		(4,925)	(33,438)
Плащания по задължения по лизингови договори	32	(324)	(304)
Платени дивиденти		(439)	(348)
Платени лихви по заеми		(130)	(452)
Платени лихви по лизингови договори	32	(2)	(24)
Платени такси и комисионни по заеми		(26)	(24)
Плащания по договор за лихвен суап		-	(460)
Други плащания		(97)	(90)
Нетен паричен поток, използван във финансова дейност		**3,824**	**(33,230)**
Нетно увеличение на парични средства и парични еквиваленти		30,658	7,445
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	23	14,857	6,942
Ефекти от валутни преизчисления		(181)	470
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	23	**45,334**	**14,857**

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:43:50 +03'00'

Иван Рашков
Съставител

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:39:07 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:18:56 +03'00'

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:50:01 +03'00'

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Полагащ се на собствениците на компанията-майка											
	Акционерен капитал	Намаление на акционерен капитала в процес на вписване	Обратно изкупени собствени акции	Премиен резерв	Законови и допълнителни резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от валутно преизчисление на чуждестранни дейности	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпре делена печалба	Общо	Неконтро лиращо участие	**Общо собствен капитал**
На 1 януари 2022 година	**107,400**	**(10,592)**	**-**	**31,016**	**5,124**	**79,824**	**16,409**	**-**	**118,735**	**347,916**	**2,229**	**350,145**
Всеобхватен доход за годината												
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	-	23,070	23,070	478	23,548
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	-	8,198	-	(246)	7,952	(7)	7,945
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8,198**	**-**	**22,824**	**31,022**	**471**	**31,493**
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал												
Разпределение на печалба за резерви	-	-	-	-	(330)	-	-	-	330	-	-	-
Разпределени дивиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(383)	(383)
Придобиване на участия	-	-	-	-	163	109	-	-	120	392	(392)	-
Ликвидационен дял, изплатен на неконтролиращо участие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Вписване на намаление на капитала	(10,592)	10,592	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо сделки с акционери	**(10,592)**	**10,592**	**-**	**-**	**(167)**	**109**	**-**	**-**	**450**	**392**	**(803)**	**(411)**
Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	-	-	-	-	(75)	-	-	75	-	-	-
Други трансфери	-	-	-	-	-	-	-	-	492	492	(492)	-
На 31 декември 2022 година	**96,808**	**-**	**-**	**31,016**	**4,957**	**79,858**	**24,607**	**-**	**142,576**	**379,822**	**1,405**	**381,227**

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:44:18 +03'00'

Иван Рашков
Съставител

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:39:26 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:19:44 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:53:43 +03'00'

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г

в хил. лв.	Полагащ се на собствениците на компанията-майка											
	Акционерен капитал	Намаление на акционерен капитала в процес на вписване	Обратно изкупени собствени акции	Премиен резерв	Законови и допълнителни резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от валутно преизчисление на чуждестранни дейности	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпре делена печалба	Общо	Неконтро лиращо участие	**Общо собствен капитал**
На 1 януари 2021 година	107,400	-	(8,668)	30,604	4,974	80,015	11,597	(299)	75,971	301,594	2,258	303,852
Всеобхватен доход за годината												
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	-	42,980	42,980	383	43,363
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	-	4,812	299	(257)	4,854	(7)	4,847
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	-	4,812	299	42,723	47,834	376	48,210
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал												
Разпределение на печалба за резерви	-	-	-	-	150	-	-	-	(150)	-	-	-
Разпределени дивиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(405)	(405)
Придобиване на собствени акции	-	-	(1,512)	-	-	-	-	-	-	(1,512)	-	(1,512)
Обезсилване на обратно изкупени акции	-	(10,592)	10,180	412	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо сделки с акционери	-	(10,592)	8,668	412	150	-	-	-	(150)	(1,512)	(405)	(1,917)
Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	-	-	-	-	(191)	-	-	191	-	-	-
На 31 декември 2021 година	107,400	(10,592)	-	31,016	5,124	79,824	16,409	-	118,735	347,916	2,229	350,145

Пояснителните бележките на страници от 63 до 130 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет, одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет от 29 април 2023 г.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

Daneta Angelova Zheleva
Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva
Date: 2023.04.29 16:44:38 +03'00'

Иван Рашков
Съставител

Ivan Tsvetanov Rashkov
Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov
Date: 2023.04.29 16:39:42 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад. АФА ООД, рег.№015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:21:45 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:57:04 +03'00'

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1.Корпоративна информация

Консолидираният финансов отчет на Индустриален холдинг България АД („Дружеството" или ИХБ АД) и неговите дъщерни дружества („Групата") за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 29 април 2023 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Индустриален холдинг България АД е акционерно дружество, регистрирано в Република България по фирмено дело 13081 от 1996 г. със седалище в гр. София и адрес на регистрация: ул. Дамян Груев 42, гр. София, Република България. През отчетната година няма промяна в наименованието на Дружеството.

Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Първоначално Дружеството е учредено като приватизационен фонд по Закона за приватизационните фондове с наименование Приватизационен фонд България АД.

Общото събрание на акционерите от 27.02.1998 г. приема решение за преуреждане дейността на Приватизационен фонд България АД като холдингово дружество и промяна в наименованието на Дружеството от Приватизационен фонд България АД на Индустриален холдинг България АД. На 18 ноември 2021 г. на извънредно Общо събрание на акционерите на Индустриален холдинг България АД е взето решение за намаляване на капитала от 107,400,643 лв. на 96,808,417 лв., чрез обезсилване на 10,592,226 бр. обратно изкупени собствени акции с номинал 1 лев всяка. Намалението на капитала е вписано в Търговския регистър на 07 март 2022 г. Дружеството е с двустепенна система на управление, която се състои от Надзорен и от Управителен съвет.

Към 31 декември 2022 г. Индустриален холдинг България АД има 9 преки дъщерни дружества (2021 г.: 10), няма асоциирани предприятия (2021 г.: няма) и 11 непреки дъщерни дружества (2021 г.: 10 непреки дъщерни дружества) заедно наричани „Групата". По-подробна информация е представена в Бележка 34.

Крайната компания-майка на Индустриален холдинг България АД е Буллс АД (Бележка 34).

Предметът на дейност на Групата включва производство и търговия в областта на тежкото машиностроене, корабостроене, кораборемонт, морски транспорт, пристанищни услуги, проектантски услуги, поддръжка и ремонт и други услуги.

Дейността на нито едно дружество от Групата не се ограничава със срок или друго прекратително условие с изключение на ИХБ 3Дизайн АД (заличено), за което през м. ноември 2021 г. Общото събрание на акционерите взе решение за прекратяване на дружеството и обявяването му в ликвидация. През м. август 2022 г. дружеството е заличено. (Бележка 6)

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с идентификационен код 121631219. Регистрирано е по закона за ДДС. Акциите на Индустриален холдинг България се търгуват на Българската фондова борса, град София.

Ръководството на Дружеството включва неговия Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление са представени от Одитния комитет и Надзорния съвет на Дружеството.

В края на м. февруари 2022 година започна военен конфликт между Русия и Украйна на територията на Украйна, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет. На Руската федерация бяха наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Конфликтът отслаби икономическата активност в Еврозоната, поради значителните смущения в търговията и скоковете в цените на храните и горивата, като всичко това допринесе за високата инфлация и последващото затягане на финансирането. Най-значителните ефекти от инвазията в Украйна са свързани със скока в цените на енергията.

За редуциране на негативните ефекти от нарасналите цени на енергоизточниците, българската държава създаде подпомагащ механизъм за всички стопански субекти чрез Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. През 2022 г. Групата е признала приходи по това финансиране в размер на 2,402 хил. лв.

Групата няма съществени прекратени договори с ключови доставчици и/или клиенти в следствие на конфликта в Украйна. Санкциите към Русия повлияха върху сегмент Машиностроене.

Допълнителна информация за дъщерните дружества, свързана с променената бизнес среда е представена в Годишния консолидиран доклад за дейността в т.5 „Управление на финансовите ресурси и на финансовия риск", подточка „Основни рискове и несигурности, пред които е изправено Дружеството" и в т.6 „Предвиждано бъдещо развитие на Групата", подточка „Основни тенденции за бизнесите, в които дружествата от Групата оперират".

Ръководството на Индустриален холдинг България АД и ръководствата на дружествата от Групата текущо наблюдават спазването на нормативните изисквания, свързани с конфликта в Украйна, както и изменението на рисковете в бизнес средата.

Не са идентифицирани други области във финансовия отчет, върху които конфликтът в Украйна да има пряко и съществено отражение и ефекти, включително по отношение на оценката на отделните активи и пасиви.

2.Съществени счетоводни политики

2.1. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на земи, сгради и определени специализирани съоръжения, които са представени по преоценена стойност, намалена с натрупана амортизация, инвестиционни имоти, които се отчитат по справедлива стойност и деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Консолидираният финансов отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

(i) Изявление за съответствие

Консолидираният финансов отчет на Индустриален холдинг България АД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС"). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

(ii) База за консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Индустриален холдинг България АД и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2022 г.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Индустриален холдинг България АД е придобило контрол и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол престане да съществува. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период както тези на компанията-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики. Всички вътрешногрупови салда, приходи и разходи, нереализирани печалби и загуби и дивиденти, които са резултат от вътрешногрупови сделки, са елиминирани.

Печалбата или загубата както и всеки компонент на другия всеобхватен доход се разпределят между собствениците на компанията-майка и неконтролиращото участие съобразно съответните ефективни проценти на участие. Това разпределение се прави дори в случай че неконтролиращото участие към отчетната дата резултира в отрицателна величина.

Промяна в участието в собствеността в дадено дъщерно дружество, която не води до промяна на контрола, се отчита като сделка със собствен капитал. Ако Индустриален холдинг България АД загуби контрол върху дадено дъщерно дружество, то:

- Отписва активите (включително репутацията) и пасивите на дъщерното дружество;
- Отписва балансовата стойност на неконтролиращото участие;
- Отписва кумулативните разлики от превръщане в чуждестранна валута, отразени в собствения капитал;
- Признава справедливата стойност на полученото възнаграждение;
- Признава запазената инвестиция по справедлива стойност;
- Признава резултата от транзакцията по загуба на контрол в печалбата или загубата за периода;
- Рекласифицира дела на компанията-майка в компонентите, които преди са били признати в другия всеобхватен доход, в печалбата или загубата.

Индустриален холдинг България АД е изготвило и представило индивидуален финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., където инвестициите в дъщерни дружества са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценки. Индивидуалният финансов отчет на Индустриален холдинг България АД е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 20 март 2023 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

(iii) Действащо предприятие

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен на база на принципа-предположение за действащо предприятие. По-детайлна информация е представена в Бележка 3 „Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения", секция „Преценки", под-секция „Действащо предприятие".

2.2. Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Бизнес комбинации и репутация

Бизнес комбинациите се отчитат по метода на придобиването. Цената на придобиване се определя като сума от прехвърленото възнаграждение, оценено по справедлива стойност към датата на придобиването, и стойността на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие. За всяка бизнес комбинация придобиващото предприятие оценява неконтролиращото участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност или по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата за периода.

Когато Групата придобива бизнес, тя преценява дали придобитите финансови активи и пасиви са подходящо класифицирани и представени с оглед на договорните

условия, икономическите условия и съответните обстоятелства към датата на придобиването. Това включва отделянето на внедрените деривативи от основните договори от придобиваното предприятие.

Ако дадена бизнес комбинацията се реализира на етапи, справедливата стойност към датата на придобиването на по-рано притежаваните от придобиващото предприятие участия се преоценяват по справедлива стойност към датата на придобиването през печалбата или загубата за периода.

Условно възнаграждение, което следва да бъде прехвърлено от придобиващото предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на придобиването. Последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение, което се класифицира като актив или пасив, се признават в съответствие с МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване в печалбата или загубата. Ако условното възнаграждение се класифицира като инструмент на собствения капитал, то не се преоценява докато не бъде окончателно уредено в собствения капитал.

Репутацията първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява превишението на прехвърленото възнаграждение над придобитите от Групата разграничими нетни активи и поети пасиви. Ако възнаграждението е по-малко от справедливата стойност на нетните активи на придобитото дъщерно дружество, разликата се признава в печалбата или загубата.

След първоначално признаване, репутацията се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. За целите на тестването за обезценка, репутацията, придобита в бизнес комбинация, от датата на придобиването, се разпределя към всеки от обектите, генериращи парични потоци на Групата, които се очаква да извлекат ползи от комбинацията, независимо от това дали към тези обекти са разпределени други активи или пасиви на придобиваното предприятие.

Когато репутацията формира част от обект, генериращ парични потоци, и част от дейността в този обект бъде освободена, репутацията, свързана с освободената дейност, се включва в балансовата стойност на дейността при определяне на печалбата или загубата от освобождаването ѝ. Освободената при такива обстоятелства репутация се оценява на базата на относителните стойности на освободената дейност и на запазения обект, генериращ парични потоци.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинация не е приключило до края на отчетния период, в който комбинацията възниква, защото справедливите стойности, които следва да бъдат определени за разграничимите придобити активи и поети пасиви на придобиваното предприятие или сумата на прехвърленото възнаграждение, или стойността на неконтролиращото участие могат да бъдат определени само условно, Групата отчита комбинацията като използва тези условни стойности. Групата признава корекции в тези условни стойности в резултат от финализирането на първоначалното счетоводно отчитане в рамките на дванадесет месеца от датата на придобиване и ретроспективно от тази дата.

б) Преизчисление в/от чуждестранна валута

Настоящият финансов отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на компанията - майка. Всяко дружество в Групата определя своя собствена функционална валута и обектите, включени във финансовия отчет на всяко дружество, се оценяват при използването на тази функционална валута.

(i) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се превръщат във функционалната валута по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка, действащ към отчетната дата. Всички курсови разлики се признават в отчета за доходите с изключение на всички монетарни позиции, които представляват ефективно хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност. Те се признават в другия всеобхватен доход до освобождаването на нетната инвестиция, когато се рекласифицират в отчета за доходите. Данъчните ефекти, свързани с курсовите разлики по посочените монетарни позиции в чуждестранна валута, също се признават в собствения капитал.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване). Немонетарните активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се превръщат във функционална валута по среден обменен курс. Курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисленията, се отчитат в отчета за доходите, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба или отговарящи на условията за хедж на паричен поток, който е ефективен, които се признават в друг всеобхватен доход.

(ii) Дружества в Групата

Активите и пасивите на чуждестранните операции, включително репутацията и корекцията до справедлива стойност, се преизчисляват в български лева по обменния курс на отчетната дата, а отчетите им за доходите се преизчисляват по среден годишен обменен курс. Курсовите разлики, възникващи при това превръщане, се признават в другия всеобхватен доход. При освобождаване на чуждестранна операция, компонентът на другия всеобхватен доход, свързан със съответната чуждестранна дейност, се рекласифицира в отчета за доходите.

в) Приходи от договори с клиенти

Дейността на Групата е свързана с машиностроене, производство на метални конструкции, кораборемонт, морски транспорт, пристанищни услуги, проектантски услуги и други услуги. Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. Като цяло Групата е достигнала до заключение, че тя е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента. Изключение са договореностите, свързани с предоставянето на допълнителни услуги на наематели като електричество, водоснабдяване, отопление и други, където Групата действа в качеството на агент, тъй като задължението ѝ за изпълнение е да осигури третата страна да предостави услугата.

Оповестявания за съществените счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, свързани с приходите от договори с клиенти, са предоставени в Пояснителна Бележка 3.

В изпълнение на ангажиментите си по договори с клиенти, Групата е идентифицирала следните задължения за изпълнение:

Производство на металорежещи машини, компоненти и детайли

Приходите от продажбата на металорежещи машини и компоненти и детайли за машиностроителната и други индустрии се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на продукцията.

Превоз на товари по договори за рейсов чартър

Приходите от превоз на товари по договори за рейсов чартър се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метода на вложените ресурси на база на изминатите дни от превоза спрямо общо очакваните дни за превоза (от първото натоварно до последното разтоварно пристанище), за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър

Приходите от услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на наемане на кораба, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Ремонт и реконструкция на плавателни съдове

Приходите от ремонт и реконструкция на плавателни съдове се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Производство на метални конструкции

Приходите от производство на метални конструкции се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Проектантски услуги

Приходите от проектантски услуги в областта на корабостроенето се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. За договори с фиксирана цена, Групата използва метода на вложените ресурси на база изработените човекочасове спрямо общия размер на очакваните човекочасове за удовлетворяване на задължението за изпълнение, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата. За договори, базирани на договорена ставка за единица време, Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на приетите от клиента изработени часове.

Обработка на товари

Приходите от обработка на товари се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на обработения тонаж, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Съхранение на товари

Приходите от съхранение на товари се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на съхранение на товара, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Наем на кей

Приходите от наем на кей се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на престой на кораба, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Други услуги

Приходите от други услуги се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. За

производствени услуги (свързани най-вече с обработка на детайли) и услуги по надзор и преглед на плавателни съдове, Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база направени разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. За административни услуги (свързани най-вече с предоставяне на услуги на наематели) и за продажба на електроенергия, Групата използва метод, отчитащ продукцията, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. В задълженията си за изпълнение на административни услуги Групата действа като агент.

При определянето на цената на сделката по договорите си с клиенти Групата преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуването на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо на клиента.

(i) Променливо възнаграждение

Ако възнаграждението по даден договор включва променлива сума, Групата определя размера на възнаграждението, на което има право в замяна на прехвърлянето на стоки или услуги към клиента. Приблизителна оценка на размера на променливото възнаграждение се прави на датата на влизане в сила на договора и то се ограничава, докато не стане много вероятно, че когато впоследствие бъде разрешена несигурността, свързана с променливото възнаграждение, няма да възникне съществен обрат (реинтегриране/сторниране) на признатите приходи.

Демюрейджи/диспачи по договори за рейсов чартър

Договорите за рейсов чартър включват клаузи, в които клиентът е задължен да заплати демюрейдж, който представлява обезщетение за просрочване на времето за натоварване или разтоварване на кораба. И обратно, при натоварване или разтоварване на кораба за срок, по-кратък от договорения, Групата следва да заплати на клиента диспач. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за демюрейджи и диспачи, Групата прилага метода на очакваната сума. След това Групата прилага изискванията за ограничаване на приблизителните оценки на променливото възнаграждение и признава или активи по договор с клиент за очакваните бъдещи демюрейджи или задължение за възстановяване за очакваните бъдещи диспачи.

Отстъпки в цената за обем по договори за обработка на товари

На определени клиенти Групата предоставя ретроспективни отстъпки в цената за обем, след като количеството на обработените товари през периода надвиши определения в договора праг. Отстъпките се компенсират срещу дължимите от клиента суми. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за очакваните бъдещи отстъпки Групата прилага метода на най-вероятната сума. След това Групата прилага изискванията за ограничаване на приблизителните оценки на променливото възнаграждение и признава задължение за възстановяване за очакваните бъдещи отстъпки.

(ii) Съществен компонент на финансиране

Групата получава краткосрочни аванси по договорите си с клиентите. Прилагайки практическото облекчение в МСФО 15, тя не коригира обещания размер на възнаграждението за отразяване на ефектите на съществен компонент на финансиране, ако на датата на влизане в сила на договора очаква, че периодът между прехвърлянето на обещаните стоки или услуги към клиента и очакваното от клиента плащане за тези стоки или услуги ще бъде една година или по-малко.

По някои договори,. Групата получава и дългосрочни аванси от клиентите си. Цената на сделката за такива договори се дисконтира като се използва процентът, който би бил отразен в отделна сделка за финансиране между Групата и нейните клиенти на датата на влизане в сила на договора, за да се вземе под внимание съществения компонент на финансирането.

(iii) Възнаграждение, дължимо на клиента

По договори за рейсов чартър Групата плаща комисионни, които по същество представляват отстъпка в цената на услугата. Възнаграждението, дължимо на клиента се отчита като намаление в цената на сделката.

Салда по договори

Активи по договори с клиенти

Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента.

Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие.

Търговски вземания

Вземането представлява правото на Групата да получи парично плащане в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време). (Счетоводни политики за финансовите активи, изложени в Бележка 2.2 е).

Пасиви по договори с клиенти

Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоки или услуги към клиента, за което Групата е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Групата да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Групата изпълни задълженията си по договора.

Разходи за сключване на договор

Групата плаща комисионни за продажби по някои договори. Групата е избрала да прилага опцията за практическата целесъобразна мярка за разходите за сключване на договор, която й позволява да отчете комисионните за продажби като разход незабавно (като ги включи в разходи за външни услуги и като част от себестойността на продажбите), тъй като срокът за амортизация на актива, който Групата би използвала в противен случай, е една година или по-малко.

Задължения за възстановяване

Задължението за възстановяване е задължението да се възстанови част от полученото (или подлежащо на получаване) възнаграждение от клиента. То се оценява в размер на сумата, която Групата очаква, че ще трябва окончателно да възстанови на клиента. Групата актуализира приблизителните си оценки на задълженията за възстановяване (и съответната промяна в цената на сделката) в края на всеки отчетен период. Моля, вижте по-горе изложената счетоводна политика за променливото възнаграждение.

г) Данъци

Текущ данък върху печалбата

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти във връзка с корпоративен данък върху печалбата. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата, в страните, в които Групата оперира и генерира облагаеми доходи.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за доходите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Отсрочен данък върху печалбата

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности във връзка с корпоративния данък върху печалбата.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Групата извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към края на всяка финансова година и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени

от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно задължено предприятие.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

д) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато дружество от Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в отчета за доходите или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 29.

Дружествата от Групата имат пенсионни планове с дефинирани доходи, произтичащи от задължението им по силата на българското трудово законодателство, да изплатят на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. В случай, че служителят е придобил в дружество от Групата или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на шест брутни заплати, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател или група от предприятия – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Групата определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на Неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното (разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания и разходите за лихви) се признават в консолидирания отчет за доходите и се представят в статия „Разходи за персонала“.

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

Финансови активи

Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана цена на придобиване, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, Групата първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. (Счетоводна политика в Бележка 2.2 в).

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата“ (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с

нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Групата. Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат като се използва метода на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват търговски и други вземания и заеми, предоставени на трети лица.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Групата), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Групата признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

Обезценка на финансови активи

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансовите активи, са предоставени и в Оповестявания на съществени предположения (Бележка 3).

Групата признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното

признаване, ОКЗ се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Групата прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

Към всяка отчетна дата тя определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 180 дни.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 360 дни. В определени случаи обаче тя може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, лихвоносни заеми и привлечени средства, включително заеми от свързани лица и банкови овърдрафти.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по- долу:

Заеми и привлечени средства

Тази категория е от най-съществено значение за Групата. След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ЕЛП. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за доходите.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. Допълнителна информация е представена в Бележка 26 и Бележка 34.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за доходите.

ж) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Групата има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

з) Оценяване на справедлива стойност

Групата оценява своите финансови инструменти като деривативи, както и нефинансови активи като инвестиционни имоти и земи, сгради и специализирани съоръжения по справедлива стойност към отчетната дата. Групата не отчита финансови активи по справедлива стойност. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 36.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на земи, сгради и специализирани съоръжения и инвестиционни имоти, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи като земи, сгради и специализирани съоръжения и инвестиционни имоти като и на съществените пасиви, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Групата.

Към края на всяка финансова година, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

и) Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането

Групата използва деривативни финансови инструменти като лихвени суапове за хеджиране на лихвените рискове. Тези деривативни финансови инструменти първоначално се признават по справедливата стойност на датата, на която е сключен деривативният договор и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като финансови активи, когато справедливата им стойност е положителна, и като финансови пасиви, когато тя е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи в резултат на промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в печалбата или загубата за периода, с изключение на ефективната част от хеджирането на парични потоци, която се признава в другия всеобхватен доход.

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, хеджовете се класифицират като:

- Хеджове на справедлива стойност, когато се хеджира експозицията спрямо промени в справедливата стойност на признат актив или пасив, или непризнат неотменим ангажимент (с изключение на валутен риск);
- Хеджове на парични потоци, когато се хеджира експозицията спрямо променливостта на паричните потоци, която се дължи или на конкретен риск, свързан с признат актив или пасив, или на много вероятна прогнозна сделка, или на валутен риск в непризнат неотменим ангажимент;
- Хеджове на нетна инвестиция в чуждестранна дейност.

В началото на хеджиращото взаимоотношение, Групата определя и документира онова хеджиращо взаимоотношение, към което иска да прилага счетоводното отчитане на хеджирането, както и целите и стратегията за управление на риска при поемането на хеджа.

Документацията включва определяне на хеджиращия инструмент, хеджираната позиция, същността на хеджирания риск и начините, които Групата ще използва за оценка дали хеджинговото взаимоотношение отговаря на изискванията за ефективност на хеджинга (включително анализ на източниците на неефективност на хеджинга и как е определено съотношението на хеджа). Хеджинговото взаимоотношение отговаря на изискванията за счетоводно отчитане на хеджирането, ако се изпълнени и трите изброени по-долу изисквания за ефективност:

- Съществува "икономическо взаимоотношение" между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент.
- Ефектът на кредитния риск не "доминира над промените в стойността", които възникват в резултат на икономическото взаимоотношение.
- Хеджинговото съотношение на хеджиращото взаимоотношение е същото като възникващото от количеството на хеджираната позиция, което Групата реално хеджира и количеството на хеджиращия инструмент, което Групата реално използва за хеджиране на количеството на хеджираната позиция.

Хеджовете, които изпълняват всички критерии за счетоводно отчитане на хеджирането, се отчитат както е описано по-долу:

Хеджове на парични потоци

Ефективната част от печалбата или загубата по хеджиращия инструмент се признава директно в другия всеобхватен доход, в резерва от хеджиране на парични потоци, а неефективната част се признава директно в печалбата или загубата за периода в статията други оперативни разходи.

Резервът за хеджиране на парични потоци се коригира за намаляване на кумулативната печалба или загуба по хеджиращия инструмент и кумулативната промяна в справедливата стойност на хеджираната позиция.

Сумите, натрупани в друг всеобхватен доход, се отчитат счетоводно в зависимост от естеството на залегналата в тях хеджирана сделка. Ако хеджираната сделка впоследствие доведе до признаването на нефинансова позиция, натрупаната в собствения капитал сума се прехвърля от отделния компонент на собствения капитал и се включва в първоначалната цена на придобиване или друга балансова стойност на хеджирания актив или пасив. Това не представлява корекция за рекласификация и няма да се признае в друг всеобхватен доход за периода. Това е приложимо и в случаите, когато хеджираната прогнозна сделка за нефинансов актив или нефинансов пасив впоследствие се превърне в неотменим ангажимент, за който се прилага счетоводно отчитане на хеджинга на справедлива стойност.

За всички други хеджове на парични потоци, натрупаната в друг всеобхватен доход сума се рекласифицира в печалбата или загубата като корекция за рекласификация в същия период, през който хеджираните парични потоци се отразяват на печалбата или загубата.

Ако бъде преустановено счетоводното отчитане на хеджовете на парични потоци, сумата, която е била натрупана в друг всеобхватен доход трябва да остане в натрупания друг всеобхватен доход, ако хеджираните бъдещи парични потоци все още се очаква да възникнат. В противен случай сумата незабавно се рекласифицира в печалбата или загубата като корекция за рекласификация. След преустановяването, при възникването на хеджираните парични потоци, всяка сума, оставаща в натрупания друг всеобхватен доход, трябва да бъде отчетена счетоводно в зависимост от базовата сделка, както това е описано по-горе.

к) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви. Разходите, пряко свързани с издаването на обикновените акции, се признават като намаление на собствения капитал, нетно от данъчни ефекти.

л) Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Групата. Кореспондиращата сума се дебитира директно в собствения капитал.

Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признава директно в собствения капитал.

При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

м) Обратно изкупуване на собствени акции

Собствените капиталови инструменти, които са придобити повторно (обратно изкупени акции), се признават по справедлива стойност на прехвърленото възнаграждение и се приспадат от собствения капитал. Групата не признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на собствените си капиталови инструменти. Всяка разлика между номиналната стойност и справедливата стойност на прехвърленото възнаграждението, в случай на обезсилване на обратно изкупени акции, се признава в

намаление/увеличение на премийния резерв. Всяка разлика между номиналната стойност и справедливата стойност при продажба на собствени акции се признава в натрупаните печалби/загуби.

н) Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности

Групата класифицира нетекущи активи и групи, подлежащи на освобождаване, като държани за продажба, ако техните балансови стойности основно ще бъдат възстановени по-скоро чрез продажба, отколкото чрез продължаваща употреба. Тези нетекущи активи и групи, държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба.

Критериите за класификация на нетекущи активи или групи като държани за продажба се считат за изпълнени единствено когато продажбата е много вероятна и активът или групата е на разположение за незабавна продажба в настоящото си състояние. Действията, необходимите за завършване на фактическата продажба, не трябва да показват, че има вероятност да настъпят съществени промени или тя да не бъде осъществена.

Ръководството трябва да е поело ангажимент за завършване на продажбата в рамките на една година от датата на класификацията.

Имот, машина или съоръжение, или нематериален актив престава да бъде амортизиран след класифицирането му като държан за продажба.

Активите и пасивите, класифицирани като държани за продажба се представят отделно като текущи позиции в отчета за финансовото състояние.

Група, подлежаща на освобождаване, може да бъде определена като преустановена дейност, ако тя е:

- Компонент на дружество от Групата, който е ОГПП или група от ОГПП
- Класифицирана като държана за продажба или разпределение, или вече е освободена по този начин, или
- Представлява основна бизнес дейност или географски район.

Преустановената дейност се изключват от резултатите от продължаващи дейности и се представя в отчета за всеобхватния доход в една единствена статия като печалба или загуба след данъци от преустановена дейност.

о) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията (дълготрайни материални активи) се отчитат по цена на придобиване или по преоценена стойност (виж по-долу), намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. Когато се налага подмяната на съществени компоненти от имотите, машините и съоръженията, на определени интервали, Групата признава тези компоненти като индивидуални активи със специфични срокове на полезен живот и респективно, амортизация. По подобен начин, при извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

След първоначалното признаване, земите, сградите и определени специализирани съоръжения се оценяват по преоценена стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценките, признати след датата на преоценката. Преоценките се извършват достатъчно често (обичайно на период от 5 години), така че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва и по-често. Последната преоценка на земи, сгради и определени специализирани съоръжения е извършена от независими лицензирани оценители към 31 декември 2018 г.

Транспортните средства и другите дълготрайни активи, включително корабите, и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са оценени в отчета по цена на придобиване, намалена с начислени амортизации и натрупани загуби от обезценка.

Увеличението в балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се отчита като преоценъчен резерв в другия всеобхватен доход. Увеличението от преоценка, обаче, се признава в отчета за доходите, доколкото възстановява намаление от преоценка на същия актив, признато като разход в отчета за доходите. Намалението на балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се признава като разход в отчета за доходите, освен до степента, в която то компенсира съществуващ преоценъчен резерв, отнасящ се за този актив. Натрупаните амортизации към датата на преоценката се отписват за сметка на намаление на отчетната стойност на актива.

Така намерената стойност на актива се коригира до справедливата му стойност. При отписване на актива преоценъчният резерв свързан с него се прехвърля в натрупаните печалби и загуби.

Активи, изградени по стопански начин

Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и

състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

Активи	Полезен живот
Сгради	7 – 79 години
Специализирани съоръжения	5 – 50 години
Машини, съоръжения и оборудване	2 – 60 години
Транспортни средства (вкл. кораби)	3 – 25 години
Ремонт на кораби	2 – 5 години
Стопански инвентар	2 – 15 години
Подобрения на наети активи	2 – 3 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в консолидирания отчет за доходите, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

п) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите по сделката. Разходите за подмяна на части от инвестиционен имот се включват в неговата балансова стойност, когато тези разходи бъдат извършени при условие, че отговарят на критериите за признаване на инвестиционен имот; разходите за текуща поддръжка на инвестиционен имот се изключват от балансовата стойност.

След първоначално признаване инвестиционните имоти се оценяват по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към отчетната дата. Печалбите или загубите, възникват от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се признават в консолидирания отчет за доходите в периода, в който възникват.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Печалбата или загубата, произтичащи от изваждането от употреба или освобождаването от инвестиционен имот, се признават в отчета за доходите в съответния период на освобождаване.

Прехвърляния към или от инвестиционни имоти се извършват само когато има промяна в използването на имота. Когато инвестиционен имот се прехвърля към ползван от собственика имот, приетата стойност на имота за последващо отчитане е неговата справедлива стойност към датата на промяната в използването му. Когато ползван от Групата имот стане инвестиционен имот, Групата прилага счетоводната си политика за имоти, машини и съоръжения до датата на промяната в използването на имота.

р) Лизинг

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, Групата прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Групата като лизингополучател

Групата прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност (като таблети, персонални компютри, телефони, офис техника и други).

Групата не се е възползвала от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизингов компонент и един или повече допълнителни лизингови или нелизингови компоненти, Групата разпределя възнаграждението по договора на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Активи с право на ползване

Групата признава в отчета за финансовото състояние актив с право на ползване на датата на стартиране на всеки лизингов договор, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на Групата.

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и

корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договора за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от Групата, в качеството ѝ на лизингополучател;
- разходите за възстановяване, които Групата ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора.

Групата амортизира актива с право на ползване за по-краткия период от полезния живот и срока на лизинговия договор, използвайки линейния метод. Ако по силата на лизинговия договор собствеността върху актива се прехвърля до края на срока на договора, Групата амортизира актива за полезния му живот. Амортизациите започват да се начисляват от датата на стартиране на лизинговия договор и се признават в печалбата или загубата като „разходи за амортизация".

Сроковете на амортизация по типове активи, предмет на договорите за лизинг, са както следва:

Активи	Полезен живот
Сгради и конструкции	5 години
Машини, съоръжения и оборудване	4 години

Групата е избрала да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване с изключение на тези, които отговарят на определението за инвестиционен имот по МСС 40 Инвестиционни имоти, за които прилага модела на справедливата стойност.

Активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи.

Задължения по лизинг

На датата на стартиране на всеки лизингов договор Групата признава в отчета за финансовото състояние задължение по лизинг, оценено по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на Групата;
- сумите, които Групата очаква да плати като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или проценти, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива с право на ползване. Те се признават като текущ разход в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Групата, който тя би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинга се представят в печалбата или загубата за годината през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи".

Групата оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Групата преоценява задълженията си по лизинг, когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните лизингови плащания се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в лизинговите плащания, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните лизингови плащания се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този

случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);

- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, като в този случай задължението по лизинг се преизчислява на база на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

Групата признава сумата на преоценката на задължението по лизинг като корекция на актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула.

Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност

Групата прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив с право на ползване и задължение по лизинг за краткосрочните си лизингови договори и за лизинговите си договори, основният актив по които като нов е с ниска стойност. Плащанията по тях се признават като разход в печалбата или загубата на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизинг на нематериални активи

Групата е избрала да не прилага разпоредбите на МСФО 16 по отношение на лизинг на нематериални активи и те се отчитат съгласно МСС 38 Нематериални активи.

Групата като лизингодател

Лизингов договор, при който Групата запазва по същество всички съществени рискове и стопански изгоди от собствеността върху основния актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Когато Групата е междинен лизингодател, то отчита основния лизинг и договорът за преотдаване като два отделни договора. Ако основният договор е краткосрочен лизингов договор, договорът за преотдаване се класифицира като оперативен лизинг. За всички останали случаи, договорът за преотдаване се класифицира като финансов или оперативен в зависимост от актива с право на ползване, възникнал по основния договор.

Приходите от наем от лизинговите договори за оперативен лизинг се признават от Групата на линейна база за периода на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база. Когато договорът съдържа лизингов и нелизингови компоненти Групата прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели общото възнаграждение по договора между отделните компоненти.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Групата.

с) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Групата извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

т) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Групата оценява за всеки отделен нематериален актив дали неговият полезен живот е ограничен или неограничен.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация за нематериален актив с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот, се амортизират на линейна база за очаквания срок на полезния им живот, както следва:

Активи	Полезен живот
Патенти, лицензи и търговски марки	2 – 20 години
Програмни продукти	2 – 10 години

Печалбата или загубата, възникнала при отписването на даден нематериален актив, се оценява като разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за доходите в периода на отписване.

у) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

- Материали - доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност";
- Готова продукция и незавършено производство - стойността на употребените преки материали, труд, общи производствени разходи, условно–постоянните разходи, разпределени на база на начислените разходи за пряк труд или количеството на произведената продукция.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

ф) Обезценка на нефинансови активи

Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на ниво даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив или на обект, генериращ парични потоци (ОГПП), към който принадлежи съответният актив.

Възстановимата стойност на даден актив или ОГПП е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива/ОГПП и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Тогава се определя възстановимата стойност на ОГПП, към който принадлежи актива.

Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на даден актив/ОГПП, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране след данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, на актив/ОГПП се определянето на база на скорошни пазарни сделки, ако има такива. Ако такива сделки не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Изчисленията за обезценка се базират на подробни бюджети и прогнозни калкулации, които са изготвени поотделно за всеки ОГПП, към който са разпределени индивидуални активи. Тези бюджети и прогнозни калкулации обикновено покриват период от пет години. При по-дълги периоди се изчислява индекс за дългосрочен растеж и той се прилага след петата година към бъдещите парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като други разходи в консолидирания отчет за доходите, или като отделна статия, ако са съществени, с изключение на загубите от обезценка на активи, които са преоценени в предходни периоди и преоценката е отчетена в другия всеобхватен доход. В този случай, загубата от обезценка също се отчита в другия всеобхватен доход, до размера на по-рано признатата преоценка на актива.

Групата преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив/ОГПП, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Групата определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в консолидирания отчет за доходите, освен ако активът се отчита по преоценена стойност, в който случай възстановяването се третира като увеличение от преоценка.

Групата прилага следните критерии при тестването за обезценка на посочените по-долу специфични активи:

Репутация

Групата извършва тест за обезценка на репутацията веднъж годишно, когато събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена. Репутацията се тества за обезценка като се определя възстановимата стойност на обекта, генериращ парични потоци, към който тя е разпределена. Когато възстановимата стойност на обекта, генериращ парични потоци е по-ниска от балансовата стойност, се признава загуба от обезценка. Загубата от обезценка на репутация не подлежи на възстановяване в бъдещи периоди.

х) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти в отчета за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

ц) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизия за гаранционно обслужване

Провизии за гаранции се признават, когато съответните продукти и услуги бъдат реализирани. Провизията се базира на историческата информация за предявени гаранции, като се отчита и вероятността за възникването на бъдещи такива разходи.

Обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните икономическите ползи за Групата произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията, произтичащи от договора. Провизията се изчислява като настояща стойност на по-ниската от двете величини – очаквани разходи за прекратяване на договора или очаквани нетни разходи в резултат на продължаване на договора. Преди да се начисли провизия за обременяващ договор, Групата признава всички загуби от обезценка на активи, които са свързани с този договор.

ч) Основна нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на средно-претегления брой на държаните акции за периода.

ш) Правителствени финансирания (дарения)

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

щ) Сегментно отчитане

Оперативен сегмент представлява отделна бизнес област (разграничим компонент) на Групата, който е носител на различни бизнес ползи и рискове и чиито резултати редовно се оценяват от Ръководството. Вземането на решения за оперативната дейност на сегментите и за разпределение на ресурсите на Групата между тях се прави на база на финансовата и друга относима информация, изготвена конкретно за всеки сегмент.

Оперативните сегментите на Групата са обособени според основните бизнес области, в които тя оперира и са представени в Бележка 5.

2.3. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

През 2022 година се прилагат някои изменения и разяснения за първи път, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Групата. Групата не е приела стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).

Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промяната няма ефект върху стойностите и класификацията на активите, пасивите и върху резултатите на Групата.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК)

Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно", които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали

активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението. Промяната няма ефект върху стойностите и класификацията на активите, пасивите и върху резултатите на Групата.

МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).

Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага. Промяната няма ефект върху стойностите и класификацията на активите, пасивите и върху резултатите на Групата.

Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).

Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция. Промяната няма ефект върху стойностите и класификацията на активите, пасивите и върху резултатите на Групата.

3.СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ, ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ

Изготвянето на консолидирания финансов отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на счетоводните политики на Групата, освен приблизителните оценки, ръководството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати в консолидирания финансов отчет.

Действащо предприятие

Към 31 декември 2022 г. Групата отчита положителен оборотен капитал в размер на 58,891 хил. лв. (2021 г.: положителен оборотен капитал 23,368 хил. лв.).

Групата отчита печалба за годината преди лихви, данъци и амортизация в размер на 53,171 хил. лв. (2021 г.: 53,435 хил. лв.), което позволява на Групата да покрива финансовите си разходи и да генерира стабилни и постоянни положителни парични потоци от оперативна дейност на годишна база.

В резултат на описаното по-горе, ръководството счита, че не са налице несигурности по отношение на принципа – предположение за действащо предприятие на Групата като цяло.

Функционална валута на дъщерни дружества

Основната част от приходите, разходите и финансирането на дъщерните дружества от сегмент „Морски транспорт“, регистрирани в чужбина, са деноминирани в щатски долари, поради което тяхната функционална валута следва да бъде щатски долари. В резултат на това курсовите разлики, които възникват в резултат от превръщането на активите, пасивите и отчетите за доходите на тези чуждестранни операции, са признати в другия всеобхватен доход.

Ефектът от валутни преизчисления на получени заеми от свързани лица в евро в дъщерните дружества от сегмент „Морски транспорт“, който не се елиминира в процеса на консолидация, се признава в другия всеобхватен доход, тъй като тези заеми представляват част от нетната инвестиция на Индустриален холдинг България АД в чуждестранните операции и не са налице индикации за уреждане на заемите чрез погасяване или продажба на съответното дружество-кредитополучател.

Приходи от договори с клиенти

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху определянето на размера и момента на възникване на приходите от договори с клиенти:

- Определяне на момента във времето на удовлетворяване на задължението за изпълнение по производство на метални конструкции и по проектантски услуги с фиксирана цена на договора

Групата е заключила, че приходите от производство на метални конструкции и от предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора следва да се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставени от Групата. Фактът, че друго предприятие няма да се налага да извършва повторно дейностите, които тя е извършила до момента, показва, че клиентът едновременно получава и потребява ползите от дейността на Групата в течение на изпълнението от нейна страна.

Групата е определила, че методът на вложените ресурси е най-подходящ за оценяване на напредъка по производство на метални конструкции и по предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора, тъй като съществува пряко съотношение между усилията й (т.е. сумата на направените разходи) и прехвърлянето на ползите към клиента. При производството на метални конструкции Групата признава приходите въз основа на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, необходими за приключване на работата. При предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора Групата признава приходите въз основа на изработените човекочасове спрямо общия размер на очакваните такива, необходими за приключване на работата.

- Определяне на метод за приблизителна оценка на променливото възнаграждение и преценка на ограничението

Някои договори за обработка на товари включват ретроспективни отстъпки в цената за обем, което поражда променливо възнаграждение. При приблизителната оценка на това променливо възнаграждение, Групата е определила, че използването на метода на най-вероятната сума е по-подходящ, тъй като договорите са с един праг за обем.

Договорите за рейсов чартър включват клаузи, обвързващи клиента или да заплати демюрейдж (обезщетение), или да получи диспач (бонус), които пораждат променливо възнаграждение. При приблизителната оценка на тези променливи възнаграждения, Групата е определила, че използването на метода на очакваната стойност е по-подходящ, тъй възможните резултати са повече от един.

Преди да включи какъвто и да било размер на променливо възнаграждение в цената на сделката, Групата преценява дали сумата на променливото възнаграждение е ограничена. На база исторически опит, бизнес прогнози и актуални икономически условия Групата е определило, че приблизителните оценки за променливото възнаграждение при договори за обработка на товари не са обект на ограничение. В допълнение, несигурността на променливото възнаграждение ще се разреши в рамките на кратък период от време. Групата е определила, че приблизителните оценки за променливото възнаграждение по договорите за рейсов чартър са обект на ограничение, тъй като изцяло зависят от решения и действия на трети страни и историческия опит не е релевантен, за да се предвиди бъдещия резултат.

- Приблизителна оценка на променливото възнаграждение

Групата определя приблизително променливите възнаграждения, които следва да бъдат включени в цената по сделката за обработка на товари с ретроспективни отстъпки в цената за обем.

Очакваните от Групата ретроспективни отстъпки в цената за обем се анализират на база клиент за договори, които са предмет на един праг за обем. Определянето за това дали съществува вероятност клиентът да получи право на отстъпка зависи от историческите права за отстъпки на съответния клиент и натрупаните до момента покупки.

Приблизителните оценки за ретроспективните отстъпки в цената за обем са чувствителни спрямо промени в обстоятелствата и миналият опит на Групата във връзка с тези елементи може да не е представителен по отношение на реалните права за отстъпки в бъдеще. Към 31 декември 2022 г. Групата няма задължения за възстановяване за ретроспективни отстъпки в цената за обем, тъй като правата за отстъпки на клиентите са в рамките на календарната година.

Лизинг

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху консолидирания отчет за финансовото състояние и консолидирания отчет за доходите:

- Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

Групата е сключила договори за наемане на имоти, съоръжения и транспортни средства, които е идентифицирала и класифицирала като лизинг в качеството си на лизингополучател, тъй като основният актив по тях е ясно определен и Групата контролира използването му.

Групата е сключила договори за отдаване под наем на имоти и кораби (договори за тайм-чартър), които е идентифицирала и класифицирала като лизинг в качеството си на лизингодател, тъй като основният актив по тях е ясно определен и контрагента контролира използването му.

- Определяне дали договор, който съдържа лизинг или лизингови елементи, е оперативен или финансов лизинг.

Групата в качеството си на лизингодател счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху имотите, отдадени под наем и върху корабите, чартирани на тайм-чартър не се поемат от наемателите, респ. чартьорите, договорите се третират като оперативни лизинги в консолидирания финансов отчет.

- Определяне на стойността на лизингови и нелизингови компоненти

Групата в качеството си на лизингодател е направила анализ и е установила, че договорите за тайм-чартър на кораби съдържат лизингов и нелизингов компонент. Групата е заключила, че лизинговият компонент е наема на кораба , а нелизинговия – услугата по експлоатацията му по време на чартъра. Приходите, получавани от договорите за тайм-чартър не се договарят като два отделни компонента, а като цяло. За целите на определяне на относителните единични продажни цени на наема на кораба и услугата по експлоатацията му при тези договори, Групата е приложила остатъчния подход, тъй като наемната цена на кораба може да варира значително в зависимост от текущите пазарни условия, продължителността на чартъра и възрастта на кораба. Единичната продажна цена на услугата по експлоатация на кораба може да бъде по-надеждно оценена и при определянето ѝ Групата е приложила пазарна оценка. Цената на наема на кораба е определена на разликов принцип. Подробна информация е оповестена в Бележка 7.

- Определяне на диференциален лихвен процент

Групата в качеството си на лизингополучател не може непосредствено от договорите си за лизинг да определи лихвения процент, необходим ѝ за дисконтиране на задълженията по лизинг. Тя използва диференциален лихвен процент, който е определен на база на цената, която Групата плаща за заети средства, получени за финансиране на активи със сходна стойност, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Отсрочен данъчен пасив върху дъщерни дружества

Съгласно изискванията на параграф 39 и параграф 44 от МСС 12 Групата е направила анализ на временните разлики възникващи от инвестиции в дъщерни предприятия към 31 декември 2022 г. На база на преценка за вероятността за реализация на тези разлики и очакваните данъчни резултати, не се налага признаване на отсрочени данъчни активи или пасиви върху тях към отчетната дата.

Тест за обезценка на част от репутацията в дъщерни дружества

В зависимост от модела на управление и организация на дейността на Групата, ръководството е идентифицирало два обекта генериращи парични потоци (ОГПП), към които е алокирана част от репутацията в дъщерни дружества – ОГПП „Корабостроене и кораборемонт" (Булярд Корабостроителна Индустрия АД) и ОГПП „Пристанищна дейност" (Одесос ПБМ ЕАД). Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, което се базира на прогнозните парични потоци, отразяващи спецификите на бизнес секторите "Пристанищна дейност" и „Корабостроене и кораборемонт", в които ОГПП оперират и най-актуалното виждане на ръководството за очакваните резултати за прогнозния период. Подробна информация е оповестена в Бележка 18.

Тест за обезценка на кораби

За целите на теста за обезценка на корабите, ръководството е установило определени индикатори за обезценка. Възстановимата стойност на активите е определена чрез изчисление за стойността в употреба, което се базира на прогнозните парични потоци, отразяващи спецификите на бизнес сектора, в които тези дружества оперират и най-актуалното виждане на ръководството за очакваните резултати за прогнозния период. Подробна информация е оповестена в Бележка 17.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към отчетната дата и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Провизия за гаранционно обслужване

Групата признава провизия за задължението си да осигури гаранционно обслужване за задължението си да гарантира доброто изпълнение на продадена готова продукция и извършени услуги. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква ръководството да направи преценка относно потенциалните разходи по гаранцията на база техническа оценка и исторически данни за подобни гаранции. Към 31 декември 2022 г. необходимата провизия за гаранционно обслужване е в размер на 10 хил. лв. (2021 г.: 13 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 28.

Провизия за обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните икономическите ползи за Групата произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията, произтичащи от договора. Определянето на очакваните разходи за прекратяване или продължаване на договора изисква да бъде направена съществена преценка относно бъдещите парични потоци, която крие съществени несигурности. Към 31 декември 2022 г., задължението на Групата за провизии по обременяващи договори е в размер на нула (2021 г.: 105 хил. лв.). Допълнителна информация за провизиите за обременяващи договори е представена в Бележка 28.

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2022 г., задължението на Групата за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 1,025 хил. лв. (2021 г.: 930 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 29. Групата очаква да уреди всички годишни компенсируеми отпуски изцяло в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки. Информация за полезните животи на имоти, машини, съоръжения и оборудване е представена в Бележка 2.2 о), а на нематериалните активи – в Бележка 2.2 т).

Очаквани кредитни загуби за търговски вземания и активи по договори с клиенти

Групата използва матрица за изчисление на ОКЗ за търговските вземания и активите по договори с клиенти. Процентите се базират на дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти (по видове услуги и продукти), които имат сходни модели на загуба.

Матрицата първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческия опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще. Информация за ОКЗ по търговските вземания и активите по договори с клиенти на Групата е оповестена в Бележка 22.

Обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция

Групата признава обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция до тяхната нетна реализируема стойност. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обращаемостта на незавършеното производство и готовата продукция и тяхната евентуална реализация чрез продажба. Към 31 декември 2022 г. необходимата обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция е в размер на 867 хил. лв. (2021 г.: 964 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 21.

Преоценка на земи, сгради, специализирани съоръжения и инвестиционни имоти

Групата отчита земите, сградите и определено специализирано оборудване по преоценени стойности, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход. В допълнение, Групата отчита инвестиционни имоти по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите. Оценката на справедливите стойности на земи, сгради и специализирани съоръжения е направена от независим лицензиран оценител към 31 декември 2018 г. Оценката на справедливите стойности на инвестиционните имоти е направена от независим лицензиран оценител с ефективна дата 31 декември 2022 г. Подробна информация относно справедливата стойност и използваните оценителски методи е представена в Бележки 17 и 20.

4.Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 Преценки за същественост (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).

Промените дават насоки и примери относно приложение на концепцията за същественост при преценки и вземане на решения, свързани с оповестяванията на счетоводната политика като: а) заместват изискването за оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) дават пояснения как предприятията могат да идентифицират съществената информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на определена съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че предприятието не е нужно да оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до пропускане или прикриване на съществена счетоводна информация. По-ранно прилагане е разрешено. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).

Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата му, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Класификацията не се повлиява от очаквания на предприятието за или събития след датата на финансовия отчет. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагане на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).

Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с пояснения за по-точно разграничение между промени в счетоводната политика, корекции на грешки и промени в приблизителните оценки като: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки" е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки" - според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва и прилага приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който съдържа несигурност по отношение на оценяването им; в) направено е пояснение, че промяна в приблизителна оценка може да е резултат на промяна във входящи данни или на оценъчната техника, както и от нова информация или ново развитие, освен ако това не резултат от корекция на грешка от предходни години; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).

Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и намаляеми временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив "право на ползване" и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.

Групата, е отчела тези транзакции в периода, в който са възникнали, поради което към датата на настоящия отчет, както и към датата на влизане в сила на промените на стандарта те няма да окажат ефект върху консолидирания финансов отчет.

МСФО 17: Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК) и подобрения на МСФО 17 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).

Стандартът не е приложим за Групата.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).

Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес" по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес", инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоцииираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес", инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

МСФО 16 Лизинг – Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).

Изменението има за цел да доразвие изискванията към продавача- лизингополучател при измерване на задължението по лизинг при сделки „продажба – обратен лизинг". То изисква след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът - лизингополучател да определи „лизингови плащания" и „ревизирани лизингови плащания" по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).

Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно, само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези споразумения влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Групата е в процес на анализ и оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността и тяхното оповестяване.

5. Оперативни сегменти

Информацията по оперативни сегменти е представена спрямо бизнес секторите на Групата и в зависимост от организацията на нейната вътрешна управленска структура.

Групата включва следните оперативни сегменти (бизнес сектори):

- Морски транспорт: оперирane на собствени кораби за транспортиране на товари по море.
- Пристанищна дейност: пристанищни услуги, свързани с обработката и съхранението на товари и обслужване на плавателните съдове по време на товаро-разтоварните дейности.
- Машиностроене: производство и продажба на металорежещи машини, компоненти и детайли за машиностроителната и други индустрии; металолеене.
- Корабостроене и кораборемонт: ремонт и реконструкция на плавателни съдове, производство на нестандартни метални конструкции за нуждите на корабостроенето, строителната индустрия и енергийната промишленост; корабно проектиране.
- Други дейности: консултантски услуги, надзор и преглед на плавателни съдове и други дейности.

Всички сегменти се намират и извършват дейност на територията на България с изключение на дружествата – корабособственици, регистрирани на Маршалови острови (от сегмент „Морски транспорт").

Вътрешно сегментното ценообразуване се определя по начин подобен на преки сделки съгласно сключени договори между купувач-продавач (трети лица). Вътрешно сегментните приходи са елиминирани.

Финансовите резултати за съответния сегмент, активите и пасивите включват съответните суми, които могат директно да се отнесат за даден сегмент, както и тези, които могат да бъдат разпределени на разумна база.

Капиталовите разходи за даден сегмент представляват общите разходи направени през периода с цел придобиване на активи, които се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период.

Приходите (без други приходи от дейността) могат да се анализират по пазари, определени от местоположението на клиентите, както следва:

в хил. лв.	2022	2021
В България	25,796	18,710
Извън България	119,957	112,050
	145,753	130,760

Дълготрайни активи

в хил. лв.	2022	2021
В България	213,466	199,957
Извън България	123,989	131,386
	337,455	331,343

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. дълготрайните активи се състоят от имоти, машини и съоръжения; инвестиционни имоти; нематериални активи и активи с право на ползване.

Бизнес сектори

в хил. лв.	Морски транспорт		Корабостроене и кораборемонт		Пристанищна дейност		Машиностроене		Други дейности		Елиминирани суми		Консолидирани суми	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Приходи	61,396	69,511	34,279	15,393	13,396	11,507	35,351	33,190	1,331	1,159	-	-	145,753	130,760
Други приходи от дейността	1,182	162	2,637	2,349	405	327	2,054	2,711	14	1	-	-	6,292	5,550
Приходи от сделки между сегментите	-	-	1,784	1,106	158	376	64	2	201	64	(2,207)	(1,548)	-	-
Общо приходи	**62,578**	**69,673**	**38,700**	**18,848**	**13,959**	**12,210**	**37,469**	**35,903**	**1,546**	**1,224**	**(2,207)**	**(1,548)**	**152,045**	**136,310**
Разходи за амортизация	(8,825)	(7,648)	(1,152)	(1,240)	(2,405)	(2,322)	(1,419)	(1,358)	(207)	(223)	-	-	(14,008)	(12,791)
Обезценка на дълготрайни активи	(10,433)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(10,433)	-
Обезценка на репутация	-	-	-	-	(4,801)	-	-	-	-	-	-	-	(4,801)	-
Печалба / (загуба) от оперативна дейност	**17,013**	**34,525**	**6,870**	**(890)**	**(1,654)**	**2,621**	**3,112**	**4,420**	**(751)**	**(900)**	**-**	**-**	**24,590**	**39,776**
Разходи за лихви	-	(628)	-	(1)	(3)	(16)	(14)	(34)	(52)	(145)	-	-	(69)	(824)
Приходи от лихви	107	-	9	75	-	4	-	-	173	-	-	-	289	79
(Разход за) / приход от данък върху печалбата	2	(41)	(760)	18	(338)	(279)	(341)	(426)	(51)	(56)	-	-	(1,488)	(784)
Нетна печалба / (загуба) за годината	**17,623**	**38,908**	**6,099**	**(690)**	**(2,004)**	**2,325**	**2,731**	**3,932**	**(901)**	**(1,112)**	**-**	**-**	**23,548**	**43,363**

в хил. лв.	Морски транспорт		Корабостроене и кораборемонт		Пристанищна дейност		Машиностроене		Други дейности		Елиминирани суми		Консолидирани суми	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Оперативни активи на сегмента	144,356	143,241	96,229	91,574	104,650	94,108	43,512	40,918	28,619	4,756	-	-	417,366	374,597
Репутация	-	-	3,050	3,050	281	5,082	998	998	-	-	-	-	4,329	9,130
Общо активи	**144,356**	**143,241**	**99,279**	**94,624**	**104,931**	**99,190**	**44,510**	**41,916**	**28,619**	**4,756**	**-**	**-**	**421,695**	**383,727**
Оперативни пасиви на сегмента	2,217	2,084	11,030	8,638	5,533	5,069	11,196	11,860	307	359	-	-	30,283	28,010
Лихвоносни заеми	-	-	-	-	-	-	677	863	8,353	3,914	-	-	9,030	4,777
Задължение по лизинг	-	-	5	9	-	-	37	146	35	174	-	-	77	329
Получени заеми от свързани лица	-	-	-	-	157	157	-	-	594	-	-	-	751	157
Задължения за данък върху печалбата и други данъци	17	18	114	50	40	37	136	171	20	33	-	-	327	309
Общо пасиви	**2,234**	**2,102**	**11,149**	**8,697**	**5,730**	**5,263**	**12,046**	**13,040**	**9,309**	**4,480**	**-**	**-**	**40,468**	**33,582**
Капиталови разходи	3,565	2,030	1,381	1,384	12,724	2,416	2,967	1,878	72	51	-	-	20,709	7,759

6. Придобиване на неконтролиращи участия и ефекти от прекратени дружества

Придобиване/учредяване на дъщерни дружества през 2022 г. и 2021 г.

През 2022 г. Групата учреди ново дружество Кария Лтд с капитал 50 хил. щатски долара, в което придоби 99% дялово участие. Дружеството е вписано в регистъра на дружествата на Маршаловите острови.

През 2021 г. Групата не е придобивала и не е учредявала нови дружества.

Придобиване на допълнително участие през 2022 г. и 2021 г.

През 2022 г., както и през 2021 г., Групата не е придобивала чрез покупка допълнителни участия в дружества от групата.

През м. януари 2022 г. Общото събрание на акционерите на ЗММ Нова Загора АД взе решение за увеличаване на капитала на дружеството. В тази процедура нови акции записа само дружеството – майка ЗММ България холдинг ЕАД, а другите акционери не упражниха правата си. В резултат на това делът на Групата в ЗММ Нова Загора АД нарасна от 93,57% на 99.24%, като ефектите от придобиването са представени в следната таблица:

в хил. лв.	2022
Договорена цена за изплащане в парични средства	-
Трансфер в преоценъчен резерв	109
Трансфер в законови и допълнителни резерви	163
Балансова стойност на допълнителното участие в ЗММ Нова Загора АД	(392)
Разлика призната в неразпределена печалба	**(120)**

Ефекти от прекратени дружества за 2022 г. и 2021 г.

През м. ноември 2021 г. Общото събрание на акционерите на ИХБ 3Дизайн АД взе решение за прекратяване на дружеството и обявяването му в ликвидация. През м. юли 2022 г. имуществото на ИХБ 3Дизайн АД (заличено) е разпределено между акционерите и е съставен краен ликвидационен баланс на дружеството. През м. август 2022 г. дружеството е заличено.

Ефектите от дейността на ИХБ 3Дизайн АД, (заличено) в консолидирания отчет за доходите на Групата са както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Приходи	-	-
Разходи	(3)	(29)
Резултат от оперативна дейност	(3)	(29)
	-	-
Финансови приходи	-	-
Финансови разходи	-	(1)
Разход за данък върху доходите	-	-
Резултат след данъци	**(3)**	**(30)**

На 31 май 2021 г. в регистъра на дружествата на Маршаловите острови е вписано прекратяването на Емона Лтд, след като в края на 2020 г. дружеството продаде основния си актив - м/к Емона.

Ефектите от дейността на Емона Лтд (заличено) в консолидирания отчет за доходите на Групата са както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Приходи	-	23
Разходи	-	(101)
Резултат от оперативна дейност	-	(78)
	-	-
Финансови приходи	-	2,842
Финансови разходи	-	(2)
Разход за данък върху доходите	-	-
Резултат след данъци	**-**	**2,762**

7. Приходи

в хил. лв.	2022	2021
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	34,663	32,802
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	25,010	41,708
Приходи от договори за тайм-чартър	36,216	27,649
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	28,101	11,345
Приходи от проектантски услуги	4,446	2,545
Приходи от обработка на товари	9,607	8,690
Приходи от съхранение на товари	2,174	1,283
Приходи от наем на кей	679	679
Приходи от наеми на имоти	2,117	2,055
Приходи от други услуги	2,740	2,004
	145,753	**130,760**

Съгласно МСФО 16 Лизинг Групата е направила анализ и е установила, че приходите от договори за тайм-чартър на кораби съдържат лизингов и нелизингов компонент, като лизинговият компонент е наема на кораба , а нелизинговия – услугата по експлоатацията му по време на чартъра. Разбивката между двата компонента на приходите от тези договори е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Приходи от наем на кораби по договори за тайм-чартър	26,392	21,873
Приходи от услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър	9,824	5,776
	36,216	**27,649**

Приходите на Групата по приложими стандарти за отчитане са оповестени по-долу:

в хил. лв.	2022	2021
Приходи от договори с клиенти	117,244	106,832
Приходи от наеми	28,509	23,928
	145,753	**130,760**

Приходите на Групата по сегменти за 2022 г. са представени по-долу:

в хил. лв.	Морски транспорт	Корабостроене и кораборемонт	Пристанищна дейност	Машино-строене	Други дейности	Общо
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	-	-	-	34,663	-	34,663
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	25,010	-	-	-	-	25,010
Приходи от договори за тайм-чартър	36,216	-	-	-	-	36,216
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	-	28,099	2	-	-	28,101
Приходи от проектантски услуги	-	4,446	-	-	-	4,446
Приходи от обработка на товари	-	-	9,607	-	-	9,607
Приходи от съхранение на товари	-	-	2,174	-	-	2,174
Приходи от наем на кей	-	30	649	-	-	679
Приходи от наеми на имоти	-	1,224	868	25	-	2,117
Приходи от други услуги	170	480	96	663	1,331	2,740
	61,396	**34,279**	**13,396**	**35,351**	**1,331**	**145,753**
Приходи от договори с клиенти	35,004	33,055	12,528	35,326	1,331	117,244
Приходи от наеми	26,392	1,224	868	25	-	28,509

Приходите на Групата по сегменти за 2021 г. са представени по-долу:

в хил. лв.	Морски транспорт	Корабостроене и кораборемонт	Пристанищна дейност	Машино-строене	Други дейности	Общо
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	-	-	-	32,802	-	32,802
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	41,708	-	-	-	-	41,708
Приходи от договори за тайм-чартър	27,649	-	-	-	-	27,649
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	-	11,333	12	-	-	11,345
Приходи от проектантски услуги	-	2,545	-	-	-	2,545
Приходи от обработка на товари	-	-	8,690	-	-	8,690
Приходи от съхранение на товари	-	-	1,283	-	-	1,283
Приходи от наем на кей	-	53	626	-	-	679
Приходи от наеми на имоти	-	1,180	839	36	-	2,055
Приходи от други услуги	154	282	57	352	1,159	2,004
	69,511	**15,393**	**11,507**	**33,190**	**1,159**	**130,760**
Приходи от договори с клиенти	47,638	14,213	10,668	33,154	1,159	106,832
Приходи от наеми	21,873	1,180	839	36	-	23,928

Салда по договори с клиенти

в хил. лв.	2022	2021
Търговски вземания	7,071	5,837
Търговски вземания свързани лица	8	6
Активи по договори с клиенти	1,444	469
Пасиви по договори с клиенти	3,938	5,676

Активите по договори първоначално се признават на база на удовлетворените задължения за изпълнение, тъй като получаването на възнаграждението зависи и от други условия (довършване на дейности), освен изтичането на определено време. При приключването на работата и нейното приемане от страна на клиента, сумите, признати като активи по договори с клиенти се трансформират в търговски вземания.

Пасивите по договори с клиенти включват краткосрочни авансови плащания.

По параграф 116 от МСФО 15 Групата е признала приходи в размер на 5,221 хил. лв.. (2021 г.: 2,823 хил. лв.), които са били включени в салдото на получени аванси по договор към началото на периода. През 2022 г. Групата не е признала приходи от задължения за изпълнение, които са удовлетворени в предишни периоди (2021 г.: няма).

Задължения за изпълнение

Информацията за задълженията за изпълнение на Групата е обобщена по-долу:

Производство на металорежещи машини, компоненти и детайли

Задължението за изпълнение за производство на металорежещи машини, компоненти и детайли се удовлетворява при доставката на машината, компонента или детайла на клиента. Обикновено клиентът заплаща част от дължимото възнаграждение авансово, а окончателното плащане се извършва от 0 до 30 дни след доставката.

Превоз на товари по договори за рейсов чартър

Задължението за изпълнение за превоз на товари по договори за рейсов чартър се удовлетворява с всеки изминал ден на превозване на товара. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след натоварване.

Услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър

Задължението за изпълнение по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър се удовлетворява с всеки изминал ден, през който корабът е нает. Плащането обикновено се извършва авансово на всеки 15 или 30 дни.

Ремонт и реконструкция на плавателни съдове

Задължението за изпълнение за ремонт и реконструкция на плавателни съдове се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 180 дни след приключване на ремонта.

Производство на метални конструкции

Задължението за изпълнение за производство на метални конструкции се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приемане на работата.

Проектантски услуги

Задължението за изпълнение за проектантски услуги се удовлетворява в течение на времето на база на вложените ресурси (човекочасове). Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приемане на работата.

Обработка на товари

Задължението за изпълнение за обработка на товари се удовлетворява със всяко обработено количество товар. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приключване на обработката.

Съхранение на товари

Задължението за изпълнение за съхранение на товари се удовлетворява с всяко изминало денонощие, през което товарът е съхраняван на територията на пристанищата. Плащането обикновено се извършва от 0 до на 30 дни след приемане на работата.

Наем на кей

Задължението за изпълнение за наем на кей се удовлетворява с всеки изминал ден, през който корабът е швартован на кейовете на Групата. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след изтичане на месечен период или отшвартоване на кораба.

Други услуги

Задължението за изпълнение за други производствени услуги и услуги по надзор и преглед на плавателни съдове се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до на 30 дни след приемане на работата. Задължението за изпълнение за административни услуги се удовлетворява в течение на времето на база на потребените от клиента количества ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след изтичане на месечен период или прекратяване на наема. Задължението за изпълнение за продажба на електрическа енергия се удовлетворява в течение на времето на база на потребените от клиента количества електроенергия. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след изтичане на месечен период.

Като практически целесъобразна мярка не е необходимо Групата да оповестява информация по параграф 120 от МСФО 15 относно задължение за изпълнение, тъй като договорите с клиенти за продажба на стоки и предоставяне на услуги са с първоначално очакван срок до 1 година.

8. Други приходи от дейността

в хил. лв.	2022	2021
Приходи от правителствени финансирания (Бележка 27)	2,984	3,725
Печалба от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба (Бележка 8.1)	167	124
Печалба от продажба на материали и скрап	2,036	1,249
Приходи от застрахователни обезщетения	121	12
Печалба от преоценка на инвестиционни имоти (Бележка 20)	641	-
Възстановена обезценка (Бележка 8.2)	61	29
Други приходи	282	411
	6,292	5,550

Приходите от финансиране отчетени за 2022 г. включват основно:

- 2,402 хил. лв. (2021 г.: 281 хил. лв.) приходи по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия;
- 475 хил. лв. (2021 г.: 3,334 хил. лв.) приходи по „Програма за запазване на заетостта“ към Агенция по заетостта за подпомагане на бизнеса и редуциране на негативните последици от разпространението на COVID-19.

8.1. Печалба от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба

в хил. лв.	2022	2021
Приход от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба	184	290
Балансова стойност на продадени активи	(17)	(166)
	167	124

8.2. Възстановена обезценка

в хил. лв.	2022	2021
Възстановена обезценка на материални запаси (Бележка 21)	29	12
Възстановена обезценка на вземания и активи по договори с клиенти (Бележка 22)	32	17
	61	29

9. Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция

в хил. лв.	2022	2021
ЗММ Сливен АД	1,787	(608)
ИХБ Метал Кастингс ЕАД	92	27
ЗММ Нова Загора АД	184	96
	2,063	(485)

10. Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин

в хил. лв.	2022	2021
Одрия Лтд	726	12
Тириста Лтд	305	-
Карвуна Лтд	266	-
Булярд корабостроителна индустрия ЕАД	201	261
КРЗ Порт Бургас АД	8	-
Сердика Лтд	3	800
Булпорт логистика АД	-	42
ИХБ Метал Кастингс ЕАД	-	7
	1,509	1,122

Тези разходи основно са свързани с капитализирани разходи за ремонт и поддръжка на активи, извършени по стопански начин в дружествата от Групата и/или между дружествата от Групата.

11. Разходи за материали

в хил. лв.	2022	2021
Основни материали	(19,731)	(14,472)
Гориво при експлоатацията на кораби	(8,462)	(7,491)
Ел. енергия	(5,815)	(2,730)
Спомагателни материали	(3,713)	(2,656)
Резервни части	(1,754)	(1,756)
Други	(799)	(669)
	(40,274)	**(29,774)**

Съгласно счетоводната си политика Групата признава получените правителствени помощи за нарасналата цена на електрическа енергия като приход от финансирания и не представя компенсирано разхода за ел. енергия.

12. Разходи за външни услуги

в хил. лв.	2022	2021
Портови разходи	(3,773)	(8,482)
Услуги от подизпълнители	(9,836)	(5,108)
Застраховки	(1,648)	(1,313)
Посреднически услуги	(1,973)	(1,063)
Охрана	(931)	(894)
Ремонтни услуги	(905)	(856)
Абонаментна поддръжка на софтуер	(779)	(363)
Граждански договори	(324)	(341)
Юридически услуги	(102)	(207)
Други	(2,776)	(2,220)
	(23,047)	**(20,847)**

През 2022 г. портовите разходи намаляват поради различните ценови равнища на услугите в пристанищата на товарене и разтоварване, както и различните маршрути на корабите спрямо 2021 г.

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрирания одитор на Групата включват: независим финансов одит - 189 хил. лв. (2021 г.: 162 хил. лв.) и други услуги, несвързани с одита – нула (2021 г.: нула). Тези суми са оповестени като част от други разходи за външни услуги.

13. Разходи за персонал

в хил. лв.	2022	2021
Заплати	(26,559)	(22,761)
Задължително социално осигуряване	(4,161)	(3,610)
Договори за управление	(2,238)	(1,737)
Задължително социално и здравно осигуряване по договори за управление	(115)	(108)
Начисления за неползвани отпуски	(378)	(305)
Начисления за обезщетения при пенсиониране (Бележка 29)	(92)	(64)
Други разходи за персонала	(1,678)	(992)
	(35,221)	**(29,577)**

Средносписъчният персонал на Групата през 2022 г. е 1,063 служители (2021 г.: 1,067 служители).

14. Други разходи за дейността

в хил. лв.	2022	2021
Обезценка (Бележка 14.1)	(15,402)	(1,158)
Разходи за съдебни дела, нотариални и други такси	(344)	(884)
Местни данъци и такси, данък върху разходите	(774)	(696)
Командировки и смяна на екипаж	(1,008)	(693)
Брак и ликвидация на дълготрайни материални активи	(196)	(426)
Начислени провизии (Бележка 28)	99	130
Други разходи	(852)	(455)
	(18,477)	**(4,182)**

14.1. Загуби от обезценка

в хил. лв.	2022	2021
Обезценка на дълготрайни материални активи (Бележка 17)	(10,433)	-
Обезценка на положителна репутация (Бележка 18)	(4,801)	-
Загуба от преоценка на инвестиционни имоти (Бележка 20)	-	(174)
Обезценка на активи, класифицирани като държани за продажба (Бележка 19)	-	(387)
Обезценка на материални запаси (Бележка 21)	(47)	(167)
Обезценка на вземания и активи по договори с клиенти (Бележка 22)	(121)	(430)
	(15,402)	**(1,158)**

Към 31 декември 2022 г. Ръководството на Групата е направило анализ и е установило, че съществуват индикатори за обезценка на отчетните активи – кораби. В резултат на това Групата е признала обезценка на дълготрайни материални активи – кораби в размер на 10,433 хил. лв. (2021 г.: нула). Подробна информация за теста за обезценка е представена в Бележка 17.

Към 31 декември 2022 г. Ръководството на Групата е направило тест за обезценка на положителната репутация, призната при придобиването на Булярд корабостроителкна индустрия ЕАД и Одесос ПБМ ЕАД. В резултат на това Групата е признала обезценка на репутацията в Одесос ПБМ ЕАД в размер на 4,801 хил. лв. (2021 г.: нула). Подробна информация за теста за обезценка е представена в Бележка 18.

15. Финансови приходи и финансови разходи

в хил. лв.	2022	2021
Положителни валутни курсови разлики, нетно	372	5,275
Приходи от лихви	289	79
Финансови приходи	**661**	**5,354**

в хил. лв.	2022	2021
Разходи за лихви (Бележка 15.1)	(69)	(824)
Други финансови разходи	(146)	(159)
Финансови разходи	**(215)**	**(983)**

15.1. Разходи за лихви

в хил. лв.	2022	2021
Разходи за лихви по получени банкови кредити	(54)	(385)
Разходи за лихви по получени заеми от свързани лица (Бележка 34)	(13)	(32)
Разходи за лихви от лихвен суап	-	(383)
Разходи за лихви по задължения за лизинг (Бележка 32)	(2)	(24)
	(69)	**(824)**

През 2022 г. 68 хил. лв. лихви по банкови кредити са капитализирани в стойността на активите на сегмент „Пристанищна дейност“ (2021 г.: нула).

16. Данък върху печалбата

Основните компоненти на разхода за данък върху печалбата във връзка с корпоративния данък върху печалбата за годините, приключващи на 31 декември 2022 г. и 2021 г., включват:

в хил. лв.	2022	2021
Разход за текущ данък върху печалбата	(891)	(814)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	(597)	30
Разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за доходите	**(1,488)**	**(784)**

в хил. лв.	2022	2021
Нетно изменение на хедж на паричния поток	-	(33)
Актюерски загуби	29	29
Отсрочен данък, отчетен директно в другия всеобхватен доход	**29**	**(4)**

в хил. лв.	2022	2021
Отсрочен данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени имоти, машини и съоръжения	2	21
Текущ данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени имоти, машини и съоръжения	(2)	(21)
Данък върху печалбата, отчетен директно в собствения капитал	**-**	**-**

През 2022 г. номиналните законови ставки на данъка върху доходите за България и Швейцария са съответно 10% и 8.5% (2021 г.: 10% и 8.5%). За 2023 г. те остават непроменени. Дружествата от Групата регистрирани на Маршаловите острови не подлежат на данъчно облагане.

Равнението между данъка върху печалбата и счетоводната печалба преди данъци, умножена по приложимата номинална данъчна ставка за Индустриален холдинг България АД за отчетните периоди, е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Печалба преди данъци	**25,036**	**44,147**
Разход за данък върху печалбата по приложимата данъчна ставка от 10% (2021 г.: 10%) спрямо счетоводната печалба на Групата	(2,504)	(4,414)
Регулиране на счетоводния финансов резултат с разходи, непризнати за данъчни цели	(14)	(36)
Ефекти от обезценка на активи, признати при бизнес комбинации	(480)	-
Ефекти от разлики между номиналните данъчни ставки на дъщерни дружества, регистрирани в чужди юрисдикции и приложимата данъчна ставка от 10%	1,507	3,695
Други разлики	3	(29)
Разход за данък върху печалбата при ефективна данъчна ставка от 5.94% (2021 г.: 1.78%)	**(1,488)**	**(784)**
Разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за доходите	(1,488)	(784)

в хил. лв.	Консолидиран отчет за финансовото състояние 2022	Консолидиран отчет за финансовото състояние 2021	Консолидиран отчет за доходите 2022	Консолидиран отчет за доходите 2021
Отсрочени данъчни пасиви				
Имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти	(11,349)	(11,023)	(328)	(25)
Активи с право на ползване	(13)	(32)	19	118
Отсрочени данъчни активи				
Неизползвани данъчни загуби за пренасяне	-	3	(3)	3
Обезценка на материални запаси и активи, държани за продажба	87	135	(48)	24
Обезценка на търговски и съдебни вземания	20	216	(196)	41
Провизии за гаранции	1	12	(11)	(14)
Задължения по лизинг	14	36	(22)	(117)
Задължения по деривативни финансови инструменти	-	-	-	(4)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	102	90	(17)	(19)
Начисления за неизползван отпуск	85	59	26	21
Други	37	54	(17)	2
(Разход за)/икономия от отсрочени данъци			**(597)**	**30**
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	**(11,016)**	**(10,450)**		

Отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Отсрочени данъчни активи	47	38
Отсрочени данъчни пасиви	(11,063)	(10,488)
	(11,016)	**(10,450)**

Равнение на отсрочените данъчни пасиви, нетно

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	(10,450)	(10,497)
(Разход за)/икономия от данъци за годината, признат в консолидирания отчет за доходите	(597)	30
Икономия от/(разход за) данъци за годината, признат в другия всеобхватен доход	29	(4)
Икономия от данъци за годината, признати директно в собствения капитал	2	21
На 31 декември	**(11,016)**	**(10,450)**

Групата е реализирала данъчни загуби, подлежащи на приспадане в бъдещи периоди само в дружества регистрирани в България както следва:

Данъчен период в хил. лв.	Период за приспадане на данъчни загуби	2022	2021
2017 г.	от 2018 до 2022	-	27,473
2018 г.	от 2019 до 2023	680	680
2019 г.	от 2020 до 2024	12	12
2020 г.	от 2021 до 2025	93	123
2021 г.	от 2022 до 2026	17,557	18,240
2022 г.	от 2023 до 2027	772	-
Общо данъчни загуби за приспадане		**19,114**	**46,528**
Приложима данъчна ставка		10%	10%
Признат отсрочен данъчен актив		-	3
Непризнат отсрочен данъчен актив		1,911	4,650

Данъчните загуби могат да бъдат пренасяни и приспадани от бъдещи облагаеми печалби на тези дружества от Групата, които са ги понесли. Съгласно приложимото данъчно законодателство в България, периодът за пренасяне и приспадане на данъчните загуби е пет години.

17. Имоти, машини и съоръжения

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрайни активи	Кораби	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Отчетна стойност на 1 януари 2021	134,921	75,076	9,895	167,171	3,293	390,356
Амортизация на 1 януари 2021	(1,860)	(30,430)	(7,215)	(41,039)	-	(80,544)
Балансова стойност на 1 януари 2021	**133,061**	**44,646**	**2,680**	**126,132**	**3,293**	**309,812**
Отчетна стойност на 1 януари 2021	**134,921**	**75,076**	**9,895**	**167,171**	**3,293**	**390,356**
Отчетна стойност на придобити активи	836	1,192	215	-	5,516	7,759
Отчетна стойност на отписани активи	-	(1,875)	(574)	-	-	(2,449)
Трансфери от разходи за придобиване	937	2,067	635	2,103	(5,742)	-
Трансфери от/към нематериални активи	-	-	-	-	(16)	(16)
Ефект от превалутиране	-	17	-	14,039	27	14,083
Други изменения	-	980	592	-	-	1,572
Отчетна стойност на 31 декември 2021	**136,694**	**77,457**	**10,763**	**183,313**	**3,078**	**411,305**
Амортизация на 1 януари 2021	**(1,860)**	**(30,430)**	**(7,215)**	**(41,039)**	**-**	**(80,544)**
Разходи за амортизация за периода	(1,018)	(3,000)	(590)	(7,615)	-	(12,223)
Амортизация на отписани активи	-	1,715	454	-	-	2,169
Ефект от превалутиране	-	(4)	-	(3,755)	-	(3,759)
Други изменения	-	(962)	(510)	-	-	(1,472)
Амортизация на 31 декември 2021	**(2,878)**	**(32,681)**	**(7,861)**	**(52,409)**	**-**	**(95,829)**
Балансова стойност на 31 декември 2021	**133,816**	**44,776**	**2,902**	**130,904**	**3,078**	**315,476**

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрай-ни активи	Кораби	Разходи за придобива-не на ДМА	Общо
Отчетна стойност на 1 януари 2022	**136,694**	**77,457**	**10,763**	**183,313**	**3,078**	**411,305**
Отчетна стойност на придобити активи	799	1,383	221	-	18,306	20,709
Отчетна стойност на отписани активи	(79)	(608)	(425)	-	-	(1,112)
Трансфери от разходи за придобиване	1,696	3,160	33	2,977	(7,866)	-
Трансфери между класовете	(58)	58	-	-	-	-
Трансфери от/към инвестиционни имоти	(126)	-	-	-	-	(126)
Трансфери от/към активи, държани за продажба	625	-	-	-	-	625
Обезценка на активи, призната в печалбата и загубата	-	-	-	(10,433)	-	(10,433)
Отписана амортизация поради преоценка на активи	-	-	-	(55,753)	-	(55,753)
Отписана амортизация поради трансфери към инвестиционни имоти	(21)	-	-	-	-	(21)
Ефект от превалутиране	-	13	-	12,298	12	12,323
Отчетна стойност на 31 декември 2022	**139,530**	**81,463**	**10,592**	**132,402**	**13,530**	**377,517**
Амортизация на 1 януари 2022	**(2,878)**	**(32,681)**	**(7,861)**	**(52,409)**	**-**	**(95,829)**
Разходи за амортизация за периода	(1,052)	(3,102)	(592)	(8,781)	-	(13,527)
Амортизация на отписани активи	14	578	409	-	-	1,001
Трансфери между класовете	8	(8)	-	-	-	-
Отписана амортизация поради преоценка на активи	-	-	-	55,753	-	55,753
Отписана амортизация поради трансфери към инвестиционни имоти	21	-	-	-	-	21
Ефект от превалутиране	-	(5)	-	(3,952)	-	(3,957)
Амортизация на 31 декември 2022	**(3,887)**	**(35,218)**	**(8,044)**	**(9,389)**	**-**	**(56,538)**
Балансова стойност на 31 декември 2022	**135,643**	**46,245**	**2,548**	**123,013**	**13,530**	**320,979**

Преглед на оценката на имоти, машини и съоръжения

Към 31 декември 2022 г. Ръководството на Групата е направило анализ и е установило, че са налице индикатори за обезценка, на активи от сектор „Морски транспорт"– м/к Карвуна, м/к Антея, м/к Даймънд Сий и м/к Даймънд Скай. Ръководството е извършило тест за обезценка на корабите към 31 декември 2022 г. като е взело предвид спада на средните фрахтови нива през 2022 г. спрямо 2021 г., съчетан със завишени лихвени равнища и нарастващата волатилност и нестабилност на пазара (политически рискове и други).

Балансовата стойност на тези активи от сектор „Морски транспорт" към 31 декември 2022 г. е 123,013 хил. лв.

Възстановимата стойност на всеки актив – кораб е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за остатъчния срок от полезния живот за всеки кораб. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрени от ръководствата на дъщерните дружества бюджети за 2023-2024 г., а за оставащия период от полезния живот - на база на тайм-чартърен еквивалент, съответстващ на средната величина на годишното равнище на тайм-чартърите за съответния тип кораби за периода 2008-2022 година, редуциран с приложимия за индустрията % на променливите разходи при тайм чартъри. Тези прогнози отразяват спецификите на бизнес сектор „Морски транспорт", както и най-актуалните очаквания на Ръководството за неговото развитие през прогнозния период.

Възстановимата стойност на корабите на Групата, определена в теста е по-ниска от тяхната балансова стойност, поради което Групата е признала обезценка на дълготрайни материални активи - кораби в размер на 10,433 хил. лв. през 2022 г.. (2021 г.: Групата не е признала загуби от обезценка.).

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на всеки кораб се базира на следните основни входящи данни:

- Очаквани приходи от оперирane на корабите – прогнозите за първите 2 години са базирани на очакванията на Ръководството (отразяващи ефектите на текущата икономическа обстановка) и за следващите години са базирани на средните величини на годишното равнище на тайм-чартърите за периода 2008-2022 година за съответния тип кораб. Прогнозите са съобразени с историческите резултати на съответния кораб;
- Очаквани разходи за обслужване и текуща поддръжка за корабите – базирани на коригираните пазарни величини на очакваните годишни постоянни разходи за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб;
- Очаквани инвестиции за необходима периодична поддръжка (класови ремонти) на корабите – базирани на средните за индустрията величини за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб и с новите екологични изисквания към корабите;
- Дни в експлоатация на корабите – базирани на средните за индустрията величини за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб.

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 9.76 % (2021 г.: 7.85 %). Нормата на дисконтиране се базира на средно-претеглената цена на капитала за съответния бизнес сектор - Морски транспорт.

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката (тайм-чартърен еквивалент / приходи и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на загубата от обезценка за 2022 г. и на обезценката за възстановяване за 2021 г. е представен в таблицата по-долу:

Анализ на чувствителността за 2022 г.

в хил. лв.	Загуба от обезценка на кораби (обща сума)
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	(13,514)
Намаление от 0.5%	(6,926)
Нива на тайм – чартърни еквиваленти	
Увеличение от 0.5%	(9,150)
Намаление от 0.5%	(11,406)

Анализ на чувствителността за 2021 г.

в хил. лв.	Възстановяване на обезценка на кораби (обща сума)
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	1,668
Нива на тайм – чартърни еквиваленти	
Увеличение от 0.5%	1,029
Намаление от 0.5%	136

Към 31 декември 2022 г. Ръководството на Групата е направило анализ и е установило, че съществуват индикатори за обезценка на отчетените нетекущи активи от сектор „Корабостроене и кораборемонт". Ръководството е извършило тест за обезценка на посочените активи към 31 декември 2022 г. като е взело предвид индикаторите за обезценка подробно описани в Бележка 18, параграф за тест за обезценка на репутацията в сектор „Корабостроене и кораборемонт".

Балансовата стойност на тези нетекущи активи от обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) от сектор „Корабостроене и кораборемонт" към 31 декември 2022 г. е 87,932 хил. лв., в това число имоти машини и съоръжения (77,760 хил. лв.), инвестиционни имоти (6,968 хил. лв.), активи с право на ползване (154 хил. лв.), репутация (3,050 хил. лв.) и нематериални активи (нула).

На база на извършения детайлен тест за обезценка на нетекущите активи в сектор „Корабостроене и кораборемонт", обособени към един обект, генериращ парични потоци (ОГПП), Ръководството на Групата не е установило нуждата от отчитане на обезценка на целия ОГПП, тъй като неговата балансовата стойност не надвишава възстановимата му стойност. Затова Групата не е признала загуби от обезценка през 2022 г. (2021 г.: Групата не е признала загуби от обезценка).

Към 31 декември 2022 г. ръководството на Групата е извършило тест за обезценка на отчетените нетекущи активи от сектор „Пристанищна дейност" (ОГПП "Одесос ПБМ") като част от оценката на възстановимата стойност на признатата репутация при придобиването Одесос ПБМ ЕАД. Балансовата стойност на тестваните нетекущи активи към 31 декември 2022 г. е 51,280 хил. лв., в това число имоти машини и съоръжения (44,379 хил. лв.), инвестиционни имоти (41 хил. лв.), активи с право на ползване (нула), репутация (5,082 хил. лв.) и нематериални активи (1,778 хил. лв.).

На база на извършения детайлен тест за обезценка на нетекущите активи в сектор „Пристанищна дейност", обособени към един обект, генериращ парични потоци (ОГПП "Одесос ПБМ"), неговата балансовата стойност надвишава възстановимата му стойност и ръководството на Групата е отчело обезценка на положителната репутация през 2022 г. (2021 г.: Групата не е признала загуби от обезценка).

Детайли за теста са представени в Бележка 18, параграф за тест за обезценка на репутацията в сектор „Пристанищна дейност".

Заложени активи

Във връзка с издаване на банкови гаранции и/или акредитиви на доставчици и ползвани банкови кредити са вписани ипотеки или са учредени особени залози върху имоти, машини и съоръжения, с обща балансова стойност към 31 декември 2022 г. в размер на 58,395 хил. лв. (2021 г.: 79,959 хил. лв.) (Бележка 26). В тази сума са включени и всички дълготрайни материални активи на КРЗ Порт Бургас АД на стойност 30,494 хил. лв. (2021 г.: 30,735 хил. лв.) - дружество, което е заложено пред търговска банка към 31 декември 2022 г. за обезпечаване на кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, акредитиви и оборотно финансиране на компанията-майка.

Допълнителна информация е представена в Бележка 38.

Имоти, машини и съоръжения в процес на изграждане

Активите в процес на изграждане представляват активи, които все още не са приведени в състояние за въвеждане в експлоатация, както и разходи за основни ремонти на съществуващи активи, които не са приключили към 31 декември 2022 г. Разбивката им по сегменти е както следва:

- активи в процес на изграждане в сегмент „Морски транспорт" в размер на 905 хил. лв. (2021 г.: 341 хил. лв.) – включват основно разходи за междукласов ремонт на кораб на Групата;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Корабостроене и кораборемонт" в размер на 169 хил. лв. (2021 г.: 259 хил. лв.) – включват основно разходи за изграждане и ремонт на съоръжения;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Пристанищна дейност" в размер на 10,850 хил. лв. (2021 г.: 2,356 хил. лв.) – включват основно разходи по проекти за разширения на пристанищата;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Машиностроене" в размер на 1,539 хил. лв. (2021 г.: 122 хил. лв.) – включват основно разходи за изграждане на соларен парк и ремонт на собствени и наети сгради;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Други" в размер на 67 хил. лв. (2021 г.: нула) – включва основно разходи за ремонт на наети сгради.

Капитализирани разходи по заеми

През 2022 г. 68 хил. лв. лихви по банкови кредити са капитализирани в стойността на активите на сегмент „Пристанищна дейност" (2021 г.: нула).

Преоценка на земи, сгради и специализирани съоръжения

Земите, сградите и специализираните съоръжения се оценяват по преоценена стойност – справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценки, признати след датата на преоценката. Справедливата стойност е определена от акредитиран независим оценител чрез прилагането на пазарен подход и чрез метода на амортизираната възстановителна стойност.

За земите, сградите и специализираните съоръжения, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради спецификите на използваните счетоводни програми в отделните дъщерни дружества и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Групата.

Оповестяванията на йерархията на справедлива стойност за преоценените имоти са представени в Бележка 37. Въз основа на вида, специфичните характеристики и риска на тези земи, сгради и специализирани съоръжения, Ръководството е преценило, че те представляват три класа активи по смисъла на МСФО 13 – земи, промишлени и административни сгради и специализирани съоръжения в София, Варна, Бургас, Сливен и Нова Загора.

Съгласно оповестената счетоводна политика в Бележка 2.2, Групата извършва оценка на земи, сгради и специализирани съоръжения на регулярни интервали от време или при наличие на индикатори за съществени изменения в стойността. Последната оценка е направена към 31.12.2018 г. от независим лицензиран оценител. Ръководството на Групата е направило вътрешен анализ и е преценило, че към 31 декември 2022 г. не са налице индикатори за съществени промени в справедливата стойности на земи, сгради и специализирани съоръжения спрямо последните оценки. Поради това те са приети за релевантни за целите на финансовото отчитане към 31 декември 2022 г.

Основните допускания и оценителски методи са оповестени по-долу.

Активи	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал
Земя	Метод на пазарните сравнения	Коригиращи коефициенти, приложени към пазарните аналози	от -82.00% до +16.00%*
Земя	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на паркомясто	30 EUR
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	-12.25%
		Норма на капитализация	6.25%
Промишлени и административни сгради	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	от -100.00% до -23.00%*
Специализирани съоръжения	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	от -57.00% до -11.00%*

* - Широките интервали се дължат на корекциите за специфични показатели на справедливите стойности на активите в дружествата от Групата, които са свързани с местоположение, площ, достъп, инфраструктура, потенциал на устройствената зона, изхабяване и други и варират в зависимост от сравнимостта със съпоставимия актив.

Справедливата стойност на част от земите е оценена от външен специализиран оценител по метода на пазарните сравнения, като са използвани наблюдавани офертни цени на сравними парцели, разположени в промишлените зони на Варна, София, Бургас, Сливен и Нова Загора. Цените са коригирани съобразно вида, местоположението, състоянието или предназначението на оценяваните земи. Оценителят също така е приложил корекция за отстъпка в използваните офертни цени от -20% до -8%, за да отрази разликата между офертните и реалните цени на сделките. Друга част от земите са оценени по метода на капитализиране на бъдещите приходи. При този метод изчислените коригирани годишни нетни приходи от наеми са капитализирани за приблизителния остатъчен полезен живот на актива.

Справедливата стойност на промишлените и на административните сгради е определена, като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. При този метод стойността на имотите се определя на базата на актуална стойност на отделните видове строително-монтажни работи, коригирани така, че да отразяват физическо, икономическо и функционално изхабяване.

Справедливата стойност на специализираните съоръжения е определена като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. При този метод възстановителната стойност е базирана на отчетната такава, индексирана спрямо инфлацията и коригирана така, че да отразява физическо, икономическо и функционално изхабяване. Поради това:

- Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти, приложени към пазарните аналози (като изолирани промени) или в наемните цени биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на земите.
- Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на промишлените и административни сгради.
- Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на специализираните съоръжения.

18. Нематериални активи

в хил. лв.	Патенти и търговски марки	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
Балансова стойност на 1 януари 2021	1,995	254	212	2,461
Балансова стойност на 31 декември 2021	1,861	219	416	2,496
Балансова стойност на 31 декември 2022	**1,785**	**325**	**231**	**2,341**

Амортизационните начисления за нематериалните активи за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., възлизат на 189 хил. лв.(2021 г.: 260 хил .лв.).

В стойността на патенти и търговски марки е включен нематериален актив, признат при бизнес комбинацията от придобиването на Одесос ПБМ ЕАД във връзка с удостоверението за експлоатация на пристанището, валидно до 30 май 2049 г. Балансовата стойност на актива към 31 декември 2022 г. е в размер на 1,768 хил. лв. (2021 г.: 1,834 хил. лв.).

18.1. Репутация

в хил. лв.	
На 1 януари 2022 г.	**9,130**
Обезценка (Бележка 14.1)	(4,801)
На 31 декември 2022 г.	**4,329**

Тест за обезценка на репутация

Основната част от репутацията към 01 януари 2022 г. в размер на 5,082 хил. лв. е формирана от придобиването на Одесос ПБМ ЕАД.

Ръководството е идентифицирало един обект, генериращ парични потоци (ОГПП) „Пристанищна дейност" (Одесос ПБМ ЕАД) като част от оперативен сегмент „Пристанищна дейност". Ръководството е извършило тест за обезценка на репутацията, разпределена към този обект, генериращ парични потоци към 31 декември 2022 г., в съответствие с изискванията за извършване на годишен преглед за обезценка.

Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за 5-годишен период. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрен от Ръководството на дъщерното дружество бюджет за период 2023 – 2025 г. и са екстраполирани за следващите две години. В тези прогнози са включени и очакваните парични потоци, свързани с разширението на пристанището. Прогнозите отразяват спецификите на бизнес сектора на ОГПП „Пристанищна дейност", както и най-актуалните очаквания на Ръководството за неговото развитие през прогнозния период. Стойността на ОГПП след определения прогнозен период се базира на изчисление на терминалната му стойност.

В резултат на извършения тест, Групата е признала обезценка на репутацията към 31 декември 2022 г. в размер на 4,801 хил. лв. (2021 г.: Групата не е признала обезценка.), тъй като определената възстановима стойност на ОГПП „Пристанищна дейност" (Одесос ПБМ ЕАД) е по-ниска от неговата балансова стойност към 31 декември 2022 г.

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на ОГПП „Пристанищна дейност" (Одесос ПБМ ЕАД) се базира на следните основни входящи данни, които се базират на исторически опит и на данни от външни източници:

- Очаквани приходи от обработка на товари, складово-експедиционна дейност и др.;
- Очакваните разходи за извършването на планираните дейности;
- Капиталови разходи за поддържане на активите в оперативно състояние и за разширение на пристанището.

Норма на дисконтиране

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 12.00 % (2021 г.: 10.32 %). Нормата за дисконтиране се базира на средно-претеглената цена на капитала за съответния бизнес сектор, в който ОГПП оперира – Пристанищна дейност.

Остатъчна (терминална) стойност

При изчислението на терминалната стойност в теста за обезценка, Ръководството е използвало темп на нарастване в терминалния период от 2.5% (2021 г.: 2.5%), което отразява прогнозните нива на инфлацията в световен мащаб (и в частност България).

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката на възстановимата стойност на ОГПП „Одесос ПБМ" (нива на приходите и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на обезценка на репутацията е представен в таблицата по-долу:

Анализ на чувствителността за 2022 г.

в хил. лв.	Загуба от обезценка на репутация (обща сума)
Нива на приходи	
Увеличение от 0.5%	(3,991)
Намаление от 0.5%	(5,082)
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	(5,082)
Намаление от 0.5%	(810)

Допълнително, при намаление на нивата на приходите с 0.5% анализът на чувствителността показва загуба от обезценка и върху следните други групи нетекущи активи на ОГПП „Одесос ПБМ": (а) Имоти, машини и съоръжения" - 510 хил. лв. и (б) Нематериални активи – 20 хил. лв. Респективно, при увеличение на нормата на дисконтиране с 0.5% загубата от обезценка върху другите групи нетекущи активи на ОГПП „Одесос ПБМ" е: (а) Имоти, машини и съоръжения" – 3,172 хил. лв., (б) Инвестиционни имоти – 3 хил. лв. и (в) Нематериални активи – 127 хил. лв.

Анализ на чувствителността за 2021г.

в хил. лв.	Загуба от обезценка на репутация (обща сума)
Нива на приходи	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	-
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	-

Друга част от репутацията към 31 декември 2022 г. в размер на 3,050 хил. лв. е формирана при придобиването на Булярд корабостроителна индустрия ЕАД.

Ръководството е идентифицирало един обект, генериращ парични потоци (ОГПП) „Корабостроене и кораборемонт" като цяло свързан с идентифицираната репутация в Булярд корабостроителна индустрия ЕАД.

Ръководството е извършило тест за обезценка на репутацията, разпределена към обекта, генериращ парични потоци към 31 декември 2022 г., като е взело предвид изброените по-долу фактори:

- спада на фрахтовия пазар, съчетано с изтичащите срокове за поставяне на баластни системи;
- нарастващата волатилност и нестабилност на пазара (политически рискове и други), която се очаква, че ще продължи и занапред.

Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за 5-годишен период. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрен от Ръководството на дъщерното дружество бюджет за период 2023 – 2025 г. и са екстраполирани за следващите две години. Тези прогнози отразяват спецификите на бизнес сектора на ОГПП „Корабостроене и кораборемонт", както и най-актуалните очаквания на ръководството за неговото развитие през прогнозния период. Стойността на ОГПП след определения прогнозен период се базира на изчисление на терминалната му стойност.

В резултат на извършения тест, Групата не е признала обезценка на репутацията към 31 декември 2022 г., тъй като определената възстановима стойност на ОГПП „Корабостроене и кораборемонт" надвишава неговата балансова стойност (2021 г.: Групата не е признала обезценка).

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на ОГПП „Корабостроене и кораборемонт" се базира на следните основни входящи данни, които се базират на исторически опит и на данни от външни източници:

- Очаквани приходи от кораборемонт и производство на метални конструкции, корабни секции и корпуси;
- Очакваните разходи за извършването на планираните дейности;
- Разходи за поддържането на активите в оперативно състояние;
- Преструктуриране на дейността на Булярд корабостроителна индустрия ЕАД по отдаване под наем на свободните площи и складове.

Норма на дисконтиране

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 12.60 % (2021 г.: 10.35 %). Нормата за дисконтиране се базира на средно-претеглената цена на капитала за съответния бизнес сектор, в който ОГПП оперира – Корабостроене и кораборемонт.

Остатъчна (терминална) стойност

При изчислението на терминалната стойност в теста за обезценка, Ръководството е използвало темп на нарастване в терминалния период от 2.5% (2021 г.: 2.5%), което отразява прогнозните нива на инфлацията в световен мащаб (и в частност България).

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката на възстановимата стойност на ОГПП „Корабостроене и кораборемонт" (нива на приходите и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на обезценка на репутацията е представен в таблицата по-долу:

Анализ на чувствителността за 2022 г.

в хил. лв.	Загуба от обезценка на репутация (обща сума)
Нива на приходи	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	(1,632)
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	(2,753)
Намаление от 0.5%	-

Анализ на чувствителността за 2021г.

в хил. лв.	Загуба от обезценка на репутация (обща сума)
Нива на приходи	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	-
Норма на дисконтиране	
Увеличение от 0.5%	-
Намаление от 0.5%	-

19. Активи, класифицирани като държани за продажба

в хил. лв.	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Други	Общо
На 1 януари 2021	**1,155**	**2**	**-**	**1,157**
Балансова стойност на продадени активи	-	(1)	-	(1)
Обезценка на активи, призната в печалбата и загубата (Бележка 14.1)	(387)	-	-	(387)
Други изменения	(143)	-	-	(143)
На 31 декември 2021	**625**	**1**	**-**	**626**

в хил. лв.	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Други	Общо
На 1 януари 2022	**625**	**1**	**-**	**626**
Трансфери от/към материални активи (Бележка 17)	(625)	-	-	(625)
На 31 декември 2022	**-**	**1**	**-**	**1**

Движението в обезценката на активи, държани за продажба е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	(400)	(13)
Призната през годината	-	(387)
Отписана през годината	400	-
На 31 декември	**-**	**(400)**

През 2022 г. е взето решение за изграждане на соларен парк на територията на ЗММ Нова Загора АД в резултат на което земи, класифицирани като държани за продажба, са трансферирани в Имоти, машини и съоръжения.

20. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват търговски и офис имоти, складове и други в гр. Варна, които се отдават под наем. Оповестяването на йерархията на справедливата стойност е представена в Бележка 37.

Равнение на справедливата стойност

в хил. лв.	Търговски и офис имоти	Складове	Други	Общо
На 1 януари 2021	**4,766**	**7,727**	**733**	**13,226**
Разходи за подобрения на активи	-	-	23	23
Печалба/(загуба) от преоценка на активи за периода	1	(150)	(25)	(174)
На 31 декември 2021	**4,767**	**7,577**	**731**	**13,075**

в хил. лв.	Търговски и офис имоти	Складове	Други	Общо
На 1 януари 2022	**4,767**	**7,577**	**731**	**13,075**
Разходи за подобрения на активи	-	217	-	217
Трансфери от/към материални активи	-	126	-	126
Печалба/(загуба) от преоценка на активи за периода	36	644	(39)	641
На 31 декември 2022	**4,803**	**8,564**	**692**	**14,059**

Заложени активи

Във връзка с ползвани банкови кредити са вписани ипотеки върху инвестиционни имоти, собственост на дружества от Групата, с обща балансова стойност към 31 декември 2022 г. в размер на 90 хил. лв. (2021 г.: 90 хил. лв.) (Бележка 26).

Групата извършва оценка на инвестиционните имоти ежегодно.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при оценката на инвестиционните имоти

Основните предположения, които са използвани при оценката на справедливите стойности на инвестиционните имоти за 2022 г. и 2021 г. са представени по-долу:

Към 31 декември 2022 г.

Активи	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал
Търговски и офис имоти	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 4.55 EUR/кв. м. до 6.29 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -30.00% до -20.00%
		Норма на капитализация	от 8.50% до 10.00%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%
Складове	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 0.75 EUR/кв. м. до 6.00 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -43.00% до -20.00%
		Норма на капитализация	от 10.50% до 13.00%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%
Други	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 2.25 EUR/кв. м. до 2.25 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -20.00% до -20.00%
		Норма на капитализация	от 11.00% до 11.00%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%

Към 31 декември 2021 г.

Активи	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал
Търговски и офис имоти	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 3.56 EUR/кв. м. до 6.90 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -10.00% до -8.00%
		Норма на капитализация	от 8.00% до 9.50%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%
Складове	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 0.42 EUR/кв. м. до 2.27 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -50.00% до -11.00%
		Норма на капитализация	от 10.25% до 12.50%
		Пазарна отстъпка	от -5.00% до 3.00%
Други	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 2 EUR/кв. м. до 2 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -10.00% до -10.00%
		Норма на капитализация	от 10.75% до 10.75%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%

Оценка на справедливата стойност

Справедливата стойност на офис имотите и складовете е определена от независим лицензиран оценител като са използвани метода на капитализиране на бъдещите приходи.

При определянето на справедливата стойност на офис имотите и складовете, посредством метода на капитализиране на бъдещите приходи, изчислените коригирани годишни нетни приходи от наеми са капитализирани за приблизителния остатъчен полезен живот на актива.

Анализ на чувствителността

- Значителни увеличения/ намаления в наемните ставки на кв. м. биха довели до съществено по-висока/ ниска справедлива стойност на инвестиционните имоти, изчислена съгласно метода на капитализиране на бъдещите приходи.
- Значителни увеличения / намаления в коригиращите коефициенти за невъзстановимите разходи и отпадане на наема биха довели до съществено по-ниска/ висока справедлива стойност на инвестиционните имоти, изчислена съгласно метода на капитализиране на бъдещите приходи.

21. Материални запаси

в хил. лв.	2022	2021
Материали (по себестойност)	15,064	13,322
Минус: Натрупана обезценка на материали	(808)	(884)
Материали (по нетна реализуема стойност)	**14,256**	**12,438**
Незавършено производство (по себестойност)	5,612	4,794
Минус: Натрупана обезценка на незавършено производство	(52)	(72)
Незавършено производство (по нетна реализуема стойност)	**5,560**	**4,722**
Готова продукция (по себестойност)	1,927	808
Минус: Натрупана обезценка на готова продукция	(7)	(8)
Готова продукция (по нетна реализуема стойност)	**1,920**	**800**
	21,736	**17,960**

Движението в обезценката на материалите, незавършеното производство и готовата продукция е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	**(964)**	**(1,107)**
Призната през годината	(47)	(167)
Възстановена през годината	29	12
Отписана през годината	115	298
На 31 декември	**(867)**	**(964)**

През 2022 г. е отчетена обща загуба от обезценка на материални запаси в размер на 47 хил. лв. (2021 г.: 167 хил. лв.) като 47 хил. лв. (2021 г.: 167 хил. лв.) от тях се падат на материални запаси от сегмент „Машиностроене".

22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти

в хил. лв.	2022	2021
Търговски вземания	8,628	6,605
Минус: Натрупана обезценка на търговски вземания	(227)	(544)
Търговски вземания, нетно	**8,401**	**6,061**
Търговски вземания от свързани лица	9	7
Търговски вземания от свързани лица, нетно	**9**	**7**
Съдебни вземания	66	1,757
Минус: Натрупана обезценка на съдебни вземания	(13)	(1,661)
Съдебни вземания, нетно	**53**	**96**
Авансови плащания и предплатени разходи	878	946
Вземания по данъци, различни от данък върху печалбата	1,399	746
Одобрени, но неполучени през годината правителствени финансирания (Бележка 27)	-	280
Други вземания	513	1,111
	11,253	**9,247**
Дългосрочна част	24	18
Краткосрочна част	11,229	9,229

От салдото на Търговски вземания, нетно към 31 декември 2022 г. 7,031 хил. лв. и от салдото на Съдебни вземания, нетно 40 хил. лв. представляват търговски вземания по договори с клиенти. От салдото на Търговски вземания от свързани лица 8 хил. лв. са вземания по договори с клиенти.

От салдото на Търговски вземания, нетно към 31 декември 2021 г. 5,814 хил. лв. и от салдото на Съдебни вземания, нетно 23 хил. лв. представляват търговски вземания по договори с клиенти. От салдото на Търговски вземания от свързани лица 6 хил. лв. са вземания по договори с клиенти.

Активи по договори с клиенти

Към 31 декември 2022 г., Групата има активи по договори с клиенти на стойност 1,444 хил. лв. (2021 г.:469 хил. лв.).

По-долу е описано движението на очакваните кредитни загуби на търговските вземания (вкл. съдебни вземания) и на активите по договори с клиенти:

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	**(2,205)**	**(1,794)**
Призната през годината	(121)	(430)
Възстановена през годината	32	17
Отписана през годината	2,054	2
На 31 декември	**(240)**	**(2,205)**

23. Парични средства и парични еквиваленти

в хил. лв.	2022	2021
Парични средства в банки – свързани лица (Бележка 34)	36,802	12,409
Парични средства в банки	8,277	2,240
Парични средства в брой	275	208
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за паричните потоци	**45,354**	**14,857**
Блокирани парични средства, като обезпечение по банкови кредити	20	-
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние	**45,374**	**14,857**

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а тези в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ към края на отчетния период. Разликите от промяна на валутните курсове са отчитани като текущи приходи, съответно разходи. С цел управление на паричните наличности и реализиране на доходност от тях, към 31 декември 2022 г. Групата е сключила краткосрочни депозити (до 3 месеца).

24. Акционерен капитал и резерви

Основният капитал е отчетен по номинал в съответствие със съдебната регистрация.

в хил. лв.	2022	2021
96,808,417 обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	96,808	107,400
	96,808	**107,400**

На 18 ноември 2021 г. на извънредно Общо събрание на акционерите на Индустриален холдинг България АД е прието решение за намаляване на капитала от 107,400,643 лв. на 96,808,417 лв., чрез обезсилване на 10,592,226 бр. обратно изкупени собствени акции с номинал 1 лев всяка. Намалението на капитала е вписано в Търговския регистър на 7 март 2022 г.

Към 31 декември 2022 г. капиталът на дружеството-майка Индустриален холдинг България АД се състои от 96,808,417 безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лв., които се търгуват на Българска фондова борса. Основният капитал е записан по неговата номинална стойност и е изцяло внесен. Привилегировани акции и акции на приносител няма.

Акционери в Индустриален холдинг България АД, които към 31 декември 2022 г. притежават над 5% дял в капитала на Групата, са както следва:

в хил. лв.	Брой акции към 31 декември 2022	2022
БУЛЛС АД	65,647,114	67.81%
ДЗХ АД	9,657,874	9.98%
Други юридически и физически лица	21,503,429	22.21%
	96,808,417	100.00%

Акционери в Индустриален холдинг България АД, които към 31 декември 2021 г. притежават над 5% дял в капитала на дружеството, са както следва:

в хил. лв.	Брой акции към 31 декември 2021	2021
БУЛЛС АД	65,173,554	60.68%
ДЗХ АД	9,657,874	8.99%
Индустриален холдинг България АД (обратно изкупени собствени акции в процес на обезсилване)	10,592,226	9.86%
Други юридически и физически лица	21,976,989	20.47%
	107,400,643	100.00%

Равнение на издадените акции:

в хил. лв.	Брой акции	Сума
На 1 януари 2021 г.	107,400,643	107,400
На 31 декември 2021 г.	107,400,643	107,400
Намаление на капитала, чрез обезсилване на обратно изкупени акции	(10,592,226)	(10,592)
На 31 декември 2022 г.	96,808,417	96,808

Равнение на премийния резерв

в хил. лв.	Сума
На 1 януари 2021 г.	30,604
Разлика между номинална и балансова стойност на обратно изкупени собствени акции в процес на обезсилване	412
На 31 декември 2021 г.	31,016
На 31 декември 2022 г.	31,016

Законови и допълнителни резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Към 31 декември 2022 г. законовите и допълнителните резерви възлизат на 4,957 хил. лв. (2021 г.: 5,124 хил. лв.).

Обратно изкупени собствени акции

С решение на Общото събрание на акционерите на Индустриален холдинг България АД от 18 ноември 2021 г. бе стартирана нова процедура за обратно изкупуване на собствени акции при следните параметри:

- брой акции, които ще се изкупуват всяка година за период от пет години - до 3% от регистрирания капитал на дружеството за всяка една календарна година, но не повече от 10% общо за целия период на обратно изкупуване и не повече от 10 % от целия капитал на дружеството;
- минимален размер на цената на изкупуване - 1.00 лв. на акция;
- максимален размер на цената на изкупуване - 3.00 лв. на акция.

Избраният инвестиционен посредник е Алианц Банк България АД.

Към 31 декември 2022 г. Индустриален холдинг България АД не притежава обратно изкупени собствени акции. Към 31 декември 2021 г. закупените по предходни процедури 10,592,226 броя акции са в процес на обезсилване.

Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв се използва за отразяване на увеличенията в справедливата стойност при преоценка на земите, сградите и специализираното оборудване (нетно от отсрочените данъчни ефекти) и намаленията в тази стойност, до степента в която те са свързани с увеличения в стойността на същия актив, които преди са признати в другия всеобхватен доход. Към 31 декември 2022 г. преоценъчният резерв възлиза на 79,858 хил. лв. (2021 г 79,824 хил. лв.).

Резерви от валутни преизчисления на чуждестранни дейности

Резервите от валутни преизчисления на чуждестранни дейности представляват валутно-курсови разлики от превалутиране на отчети на дружества с различна функционална валута от български лева и от превалутиране на нетни инвестиции в чуждестранни дейности за целите на включването им в консолидацията. Тези резерви се рекласифицират в печалбата или загубата в периода на освобождаване от инвестициите в чуждестранните дъщерни дружества.

Към 31 декември 2022 г. резервите от валутни преизчисления на чуждестранни дъщерни дружества възлиза на 24,607 хил. лв. (2021 г.: 16,409 хил. лв.).

Друг всеобхватен доход, нетно от данъци:

В таблицата по-долу е представено движението на промените в другия всеобхватен доход по видове резерви, отчетено в собствения капитал:

Към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Преоценъчен резерв	Резерв от валутно преизчисление на чуждестранни дейности	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролиращо участие
Актюерски загуби	-	-	-	(246)	(246)	(7)
Преоценка на ДМА	-	-	-	-	-	-
Ефекти от превалутиране	-	8,198	-	-	8,198	-
Нетно изменение от преоценка на хедж на паричния поток	-	-	-	-	-	-
	-	8,198	-	(246)	7,952	(7)

Към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Преоценъчен резерв	Резерв от валутно преизчисление на чуждестранни дейности	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролиращо участие
Актюерски загуби	-	-	-	(257)	(257)	(7)
Преоценка на ДМА	-	-	-	-	-	-
Ефекти от превалутиране	-	4,812	-	-	4,812	-
Нетно изменение от преоценка на хедж на паричния поток	-	-	299	-	299	-
	-	4,812	299	(257)	4,854	(7)

25. Основна нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява като се раздели нетния финансов резултат за годината, полагащ се на собствениците на компанията-майка на средно-претеглени брой на държаните обикновени акции за годината.

Изчислението на основната нетна печалба на акция към 31 декември 2022 г. се базира на нетната печалба за годината, полагаща се на собствениците на компанията-майка, възлизаща на 23,070 хил. лв. (2021 г.: печалба 42,980 хил. лв.) и средно-претеглени брой на обикновените акции, налични за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., от 96,808 хил. бр. (2021 г.: 97,398 хил. бр.). Изчисленията са направени както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Нетна печалба за периода (в хиляди лева)	23,548	43,363
Нетна печалба за периода, полагаща се на собствениците на компанията-майка (в хиляди лева)	23,070	42,980
Средно-претеглен брой обикновени акции (в хиляди)	96,808	97,398
Основна нетна печалба на акция (в лева)	**0.238**	**0.441**

Средно-претегленият брой акции през 2022 и през 2021 година е изчислен на база движението на броя акции в обращение както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Издадени обикновени акции в началото на периода	107,400	107,400
Обратно изкупени акции в началото на периода	(10,592)	(9,073)
Брой акции в обращение в началото на периода	**96,808**	**98,327**
Обратно изкупени акции през периода	-	(1,519)
Вписано обезсилване на обратно изкупени акции	10,592	-
Издадени обикновени акции в края на периода	96,808	107,400
Обратно изкупени акции в края на периода	-	(10,592)
Брой акции в обращение в края на периода	**96,808**	**96,808**
Средно - претеглен брой обикновени акции за периода	**96,808**	**97,398**

Показателят „Основна нетна печалба на акция с намалена стойност" не е изчислен, защото не са емитирани финансови инструменти, които могат да доведат до промени в капиталовата структура и съотношенията в капитала.

26. Лихвоносни заеми

Договорните условия по банковите кредити на Групата са представени по-долу. Допълнителна информация, свързана с експозицията на Групата към лихвен и валутен риск, е представена в Бележка 33.

Нетекуща част на дългосрочни лихвоносни заеми

в хил. лв.	Валута	Лихвен процент %	Падеж	2022	2021
Договорът за банков кредит № 22F-000155 от 24 февруари 2022 г	Евро	1.40%	2028	5,083	-
Договор за банков кредит № 16 от 27 март 2018 г.	Евро	1.90%	2023	-	326
Договор за банков кредит № 19F-002296 от 8 октомври 2019 г.	Евро	1.60%	2026	492	677
				5,575	**1,003**

Текуща част на дългосрочни лихвоносни заеми

в хил. лв.	Валута	Лихвен процент %	Падеж	2022	2021
Договорът за банков кредит № 22F-000155 от 24 февруари 2022 г	Евро	1.40%	2028	3,270	-
Договор за банков кредит № 16 от 27 март 2018 г.	Евро	1.90%	2023	-	3,588
Договор за банков кредит № 19F-002296 от 8 октомври 2019 г.	Евро	1.60%	2026	185	186
				3,455	3,774

Задълженията по лихвоносни заеми включват задължения по главници и лихви както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Задължения за главници	9,026	4,775
Задължения за лихви	4	2
	9,030	4,777

През м. декември 2022 г. Договорът за банков кредит № 16 от 27 март 2018 г., изтеглен с цел частично рефинансиране на облигационния заем и с падеж 2023 г., е изцяло предсрочно погасен.

През м. февруари 2022 г. Групата подписа договор № 22F-000155 за банков кредит с цел инвестиции в проект за разширение на едно от пристанищата в размер на 10,000 хил. евро. Срокът на кредита е до февруари 2028 г. с 12 месечен срок на усвояване и се погасява на равни погасителни вноски, считано от март 2023 г. Договорен е фиксиран лихвен процент в размер на 1.4% годишно. Кредитоискател е Индустриален холдинг България АД, солидарен длъжник –дружеството, което реализира инвестиционния проект, а поръчители по договора са други дружества от Групата. Договорът е обезпечен с ипотеки върху недвижими имоти на дъщерно дружество.

Договорът за банков кредит № 22F-000155 налага спазването на определени финансови условия, както следва:

- Групата следва да поддържа съотношение на Собствен капитал спрямо Общо активи не по-малко от 60% (на консолидирана база);
- Групата следва да поддържа съотношение EBITDA към разходи за лихви не по-малко от 4 пъти (на консолидирана база);
- Считано от 2023 г. Индустриален холдинг България АД следва да поддържа ливъридж (съотношение на финансов дълг отнесен към EBITDA) не повече от 3 пъти. Финансовият дълг се изчислява като сума на дълга на дружеството единствено към банката-кредитор и на финансовите дългове на поръчителите и съдлъжника, а EBITDA – сума от EBITDA на поръчителите и съдлъжника;
- Индустриален холдинг България АД следва да поддържа съотношение DSCR (debt service coverage ratio), не по-малко от 1.25 пъти до окончателното погасяване на кредита. Условието е приложимо за задълженията на дружеството по кредита, а EBITDA е на поръчителите и съдлъжника.

Тези финансови условия се изчисляват на годишна база. В случаи на неспазване, банката-кредитор има право да обяви кредита за предсрочно изискуем и/или да пристъпи към принудително събиране на задълженията по договора.

През м. ноември 2022 г. Индустриален холдинг България АД подписа с търговска банка договор № 22F-001225 за банков кредит за предоставяне на общ лимит за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви на Холдинга и/или дружества от неговата Група в размер до 12,000 хил. лв. Лимитът замести действащия такъв от 10,000 хил. лв. по договор № 319 от 30 ноември 2006 г., сключен с друга търговска банка. По новия Договор е договорен плаващ лихвен процент в размер на: (а) за кредити в EUR - едномесечен EURIBOR + 1.2%, но не по-малко от 1.2%.; (б) за кредити в BGN – референтен лихвен процент на финансиращата банка + 1.2%, но не по-малко от 1.2%. Договорът е обезпечен с ипотеки върху недвижими имоти на дружество от Групата, което дружество е и поръчител по договора.

Към 31 декември 2022 г. Индустриален холдинг България АД и неговите дъщерни дружества не могат да ползват лимита по този договор (с изключение на посоченото в Бележка 35) до заличаване на обезпечението по договор № 319 от 30 ноември 2006 г. (Бележка 38).

Банковите кредити са обезпечени с вписани ипотеки на земи, сгради и кораби и учредени особени залози върху машини и съоръжения, собственост на дружества от Групата, с обща балансова стойност към 31 декември 2022 г. в размер на 58,485 хил. лв. хил. лв. (31 декември 2021 г.: 80,049 хил. лв. хил. лв.). Също така КРЗ Порт Бургас е заложено като цяло предприятие.

27. Правителствени финансирания

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	**1,370**	**1,480**
Одобрени финансирания през периода и получени по банкова сметка	475	3,105
Одобрени финансирания през периода, но неполучени по банкова сметка	-	229
Одобрени финансирания през периода под формата на директно намаление на задължения към доставчици	2,402	281
Признати в отчета за доходите през периода	(2,984)	(3,725)
На 31 декември	**1,263**	**1,370**
Дългосрочна част	1,156	1,261
Краткосрочна част	107	109

През 2022 г. Групата е признала приход от финансиране по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в размер на 2,402 хил. лв. (2021 г.: 281 хил. лв.). Предвиденият в тази програма от държавата компенсаторен механизъм е чрез директно намаляване на задълженията на крайните клиенти към дружеството-продавач на електроенергия.

През 2022 г., за да запазят персонала си, дружества от Групата, които отговаряха на изискваните условия, кандидатстваха и бяха одобрени за получаване на помощ чрез компенсации за запазване на заетостта по реда на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (мярка „60:40“). Общата сума на признатия приход през 2022 г. по тази програма е в размер на 475 хил. лв. (2021г.: 3,334 хил. лв.).

Към 31 декември 2022 г. Групата отчита правителствени финансирания, получени в предходни отчетни периоди като най-съществените от тях са:

- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ на обща стойност от 1,059 хил. лв. по проект за закупуване на ново оборудване. Към 31 декември 2022 г. оставащото салдо е 585 хил. лв.
- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ на обща стойност от 359 хил. лв. по проект за доставка на ново оборудване. Към 31 декември 2022 г. оставащото салдо е 198 хил. лв.
- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ на обща стойност от 526 хил. лв. по проект за въвеждането на иновативен технологичен процес. Към 31 декември 2022 г. оставащото салдо е 336 хил. лв.

Към датата на одобрение на отчета няма неизпълнени условия, свързани с тези финансирания.

28. Провизии

в хил. лв.	Гаранции	Провизии за обременяващи договори	Други	Общо
На 1 януари 2021	**15**	**235**	**-**	**250**
Начислени провизии през годината (Бележка 14)	-	105	-	105
Усвоени провизии през годината (Бележка 14)		(235)	-	(235)
Използвани провизии	(2)	-	-	(2)
На 31 декември 2021	**13**	**105**	**-**	**118**

в хил. лв.	Гаранции	Провизии за обременяващи договори	Други	Общо
На 1 януари 2022	**13**	**105**	**-**	**118**
Начислени провизии през годината (Бележка 14)	6	-	-	6
Усвоени провизии през годината (Бележка 14)		(105)	-	(105)
Използвани провизии	(9)	-	-	(9)
На 31 декември 2022	**10**	**-**	**-**	**10**

Провизии за гаранции

Провизията за гаранциите в размер на 10 хил. лв. се отнася за поети ангажименти за гаранционна поддръжка по договори, изпълнени в предходни години от ИХБ Метал Кастингс АД. Изчисленията на провизията се базират на преценки, направени на основата на исторически данни за гаранции, свързани с подобни продукти. Гаранциите, отнасящи се за период по-дълъг от една година от датата на отчета, се представят като дългосрочни задължения.

Провизии по обременяващи договори

По договор за ремонт на плавателен съд към 31 декември 2021 г. очакваните икономически ползи, произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията по договора, а именно - очакваните нетни разходи в резултат на продължаване на договора. В резултат през 2021 г. Групата е признала провизия в размер на 105 хил. лв. През 2022 г. ремонтът на плавателния съд приключва с отрицателен финансов резултат и провизията е усвоена.

29. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

в хил. лв.	2022	2021
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране	1,025	930
	1,025	**930**

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране признати в консолидирания отчет за доходите и в консолидирания отчет за всеобхватния доход и задълженията, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. се основават на актюерски доклади.

В актюерските доклади са използвани следните параметри и предположения:

- Норма на дисконтиране: 0.15113% (2021 г.: 0.1665%)
- Очаквано увеличение на заплатите: от 0% до 1% (2021 г.: от 0% до 1%) (вариращо за различните дружества в Групата);
- Текучество: от 6.15 % до 35.16% годишно (2021 г.: от 5.50 % до 36.67%) (вариращо за различните дружества в Групата);
- Дата на пенсиониране: съгласно разпоредбите за прослужено време и възраст.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, признати в консолидирания отчет за доходите и отчет за всеобхватния доход за годините, завършващи на 31 декември 2022 г. и 2021 г. са обобщени по-долу:

в хил. лв.	2022	2021
Разходи за текущ стаж и лихви (Бележка 13)	(92)	(64)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за доходите	**(92)**	**(64)**
Нетни актюерски загуби, признати в отчета за всеобхватния доход	**(282)**	**(293)**

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране към 31 декември 2022 г. и 2021 г. са както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Настояща стойност на задължението на 1 януари	**930**	**804**
Изплатени възнаграждения за годината	(279)	(231)
Разходи, признати в отчета за дохода	92	64
Разходи, признати в отчета за всеобхватния доход	282	293
Ефект от превалутиране	-	-
Настояща стойност на задълженията на 31 декември	**1,025**	**930**

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтирани плащания:

в хил. лв.	2022	2021
До 1 година	397	246
От 2 до 5 години	1,013	864
От 6 до 10 години	1,322	1,274
Над 10 години	6,760	6,045
Общо очаквани недисконтирани плащания	**9,492**	**8,429**

Към края на текущия отчетен период средната срочност на пенсионното задължение в дружествата от Групата варира от 11.3 до 28.3 години (2021 г.: от 11.4 до 29.1 години).

30. Търговски и други задължения

в хил. лв.	2022	2021
Търговски задължения	7,945	4,742
Задължения към свързани лица	16	139
Получени аванси и приходи за бъдещи периоди	213	521
Задължения към персонала	3,025	2,333
Дължими социални осигуровки	761	669
Задължения към бюджета	260	221
Други	1,024	1,024
	13,244	**9,649**
Дългосрочна част	109	66
Краткосрочна част	13,135	9,583

31. Пасиви по договори с клиенти

в хил. лв.	2022	2021
Краткосрочни аванси	3,938	5,676
	3,938	**5,676**

32. Лизинг

32.1. Групата като лизингополучател

Активи с право на ползване

в хил. лв.	Сгради	Съоръжения	Транспортни средства	Общо
Отчетна стойност на 1 януари 2021	1,542	29	-	1,571
Амортизация на 1 януари 2021	(24)	(11)	-	(35)
Балансова стойност на 1 януари 2021	**1,518**	**18**	**-**	**1,536**
Отчетна стойност на 1 януари 2021	**1,542**	**29**	**-**	**1,571**
Преизчисление на задължението по лизинг от модификация	(927)	(5)	-	(932)
Отписана амортизация от модификация	(327)	(13)	-	(340)
Отчетна стойност на 31 декември 2021	**288**	**11**	**-**	**299**
Амортизация на 1 януари 2021	**(24)**	**(11)**	**-**	**(35)**
Разходи за амортизация за периода	(303)	(5)	-	(308)
Отписана амортизация от модификация	327	13	-	340
Амортизация на 31 декември 2021	**-**	**(3)**	**-**	**(3)**
Балансова стойност на 31 декември 2021	**288**	**8**	**-**	**296**

в хил. лв.	Сгради	Съоръжения	Транспортни средства	Общо
Балансова стойност на 1 януари 2022	**288**	**8**	**-**	**296**
Отчетна стойност на 1 януари 2022	**288**	**11**	**-**	**299**
Преизчисление на задължението по лизинг от модификация	71	1	-	72
Отписана амортизация поради преоценка	(264)	(3)	-	(267)
Отчетна стойност на 31 декември 2022	**95**	**9**	**-**	**104**
Амортизация на 1 януари 2022	**-**	**(3)**	**-**	**(3)**
Разходи за амортизация за периода	(288)	(4)	-	(292)
Отписана амортизация от модификация	264	3	-	267
Амортизация на 31 декември 2022	**(24)**	**(4)**	**-**	**(28)**
Балансова стойност на 31 декември 2022	**71**	**5**	**-**	**76**

Обезценка на активи с право на ползване

На база на извършения преглед за обезценка на активи с право на ползване към 31 декември 2022 г., Ръководството на Групата не е установило индикатори, че балансовата стойност на активите с право на ползване надвишава тяхната възстановима стойност.

Задължения по лизинг

в хил. лв.	2022	2021
На 1 януари	**329**	**1,565**
Преизчисление на задълженията по лизинг от модификация	72	(932)
Разходи за лихви за периода	2	24
Лизингови плащания за периода	(326)	(328)
На 31 декември	**77**	**329**
Дългосрочна част	-	4
Краткосрочна част	77	325

Средно-претегленият диференциален лихвен процент, използван от Групата на задълженията по лизинг за 2022 е 1.7 %.

Други разходи, включени в печалбата или загубата

Освен разходите за амортизации на активите с право на ползване и разходите за лихви по задълженията по лизинг, посочени по-горе, Групата е признала следните други разходи, свързани с лизинг:

в хил. лв.	2022	2021
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори	(11)	(2)
Разходи, свързани с лизингови договори на активи с ниска стойност	(7)	(3)

Общ изходящ паричен поток по договори за лизинг

Общият изходящ паричен поток на Групата по договори за лизинг за 2022 г. е 344 хил. лв. (2021 г. е 333 хил. лв.)

Лизингови дейности на Групата

Групата наема сгради (офис имоти) и съоръжения. Договорите за наем обичайно се сключват за срок от 4 до 5 г.

Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

32.2. Групата като лизингодател

Групата сключва договори за наем за сгради, основно класифицирани като инвестиционни имоти.

Групата отдава под наем и открити площи, които са класифицирани като имоти, машини и съоръжения.

Групата сключва и краткосрочни договори за тайм-чартър на кораби, които са класифицирани като имоти, машини и съоръжения.

Всички лизингови договори на Групата са класифицирани като оперативен лизинг, тъй като с тях не се прехвърлят всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху активите, отдадени под наем.

Приходът от наеми, признат от Групата през 2022 г., е 28,509 хил. лв. (2021 г.: 23,928 хил. лв.). Информация е представена в Бележка 7.

Матуритетният анализ на бъдещите недисконтирани постъпления по оперативен лизинг по години е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
До една година	4,982	3,850
От една до пет години	2,296	2,015
	7,278	5,865

33. Финансови инструменти

33.1. Управление на финансовия риск

а. Преглед

Групата има експозиция към следните рискове възникващи от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск
- ликвиден риск
- пазарен риск
- оперативен риск

Тази бележка представя информация за експозицията на Групата към всеки един от горните рискове, целите на Групата, политики и процеси за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Групата.

б. Общи положения за управление на риска

Политиката на Групата за управление на риска е разработена и прилагана така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които тя се сблъсква, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Групата. Тя, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Одитният комитет на Индустриален холдинг България АД следи как Ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риска и преглежда адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Групата. Одитният комитет на Индустриален холдинг България АД използва помощта на Вътрешния одит. Вътрешният одит се занимава както с планирани, така и с изненадващи прегледи на контролите и процедурите за управление на риска, резултатите от които се докладват на Одитния комитет.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Финансови активи		
Парични средства и парични еквиваленти	45,374	14,857
Търговски и други вземания	8,976	7,275
	54,350	**22,132**
Финансови пасиви		
Лихвоносни заеми	9,030	4,777
Задължения по лизинг	77	329
Получени заеми от свързани лица	751	157
Търговски и други задължения	8,978	5,898
	18,836	**11,161**

в. Кредитен риск

Кредитният риск за Групата се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Експозиция към кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната експозиция към кредитен риск към отчетната дата е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Пари и парични еквиваленти	45,099	14,649
Търговски и други вземания	8,976	7,275
	54,075	**21,924**

Максималната кредитна експозиция към датата на отчета за търговски и други вземания по географски райони е както следва:

в хил. лв.	2022	2021
В страната	1,843	1,832
В еврозоната	1,291	3,692
Извън еврозоната	5,842	1,751
	8,976	**7,275**

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск на Групата е резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти, които са различни за отделните сектори. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане, присъщ за всяка от индустриите или за пазарите, на които дружествата от Групата оперират. Тъй като този риск е различен за отделните сектори, управлението му се осъществява по отрасли в съответствие с тежестта им в инвестиционния портфейл на Индустриален холдинг България АД. По този начин рискът за

Групата се диверсифицира. Кредитната политика на дружествата от Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва и оценява за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания.

Групата признава очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за търговски и други вземания на база на опростен модел за изчисление, който не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Дружествата от Групата използват матрици за изчисление на ОКЗ, които се базират на данните в исторически план за дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти (по видове услуги и продукти), които имат сходни модели на загуба и същата се коригира с прогнозна информация. През 2022 г. Групата е признала провизия за ОКЗ от обезценка на търговски и други вземания в размер на 121 хил. лв. (2021 г.: 430 хил. лв.)

Гаранции

Политиката на Групата е да дава финансови гаранции единствено на дружества в Групата само след предварително одобрение от Управителния и Надзорния съвети.

г. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Групата за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесе неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Групата.

Дружествата правят финансово планиране, с което да посрещнат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни, включително обслужването на финансовите задължения; това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия.

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Отчетна стойност	Договорени парични потоци	6 месеца или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Недеривативни задължения							
Лихвоносни заеми	9,030	(9,379)	(166)	(166)	(3,578)	(5,469)	-
Задължения по лизинг	77	(77)	(74)	(3)	-	-	-
Получени заеми от свързани лица	751	(840)	(9)	(166)	(15)	(45)	(605)
Търговски и други задължения	8,985	(8,985)	(8,985)	-	-	-	-
	18,843	**(19,281)**	**(9,234)**	**(335)**	**(3,593)**	**(5,514)**	**(605)**

Договорените парични потоци са калкулирани на база предоговорените погасителни планове, както е оповестено в Бележка 38.

31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Отчетна стойност	Договорени парични потоци	6 месеца или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Недеривативни задължения							
Лихвоносни заеми	4,777	(4,859)	(1,764)	(2,070)	(522)	(503)	-
Задължения по лизинг	329	(331)	(163)	(163)	(5)	-	-
Получени заеми от свързани лица	157	(160)	(2)	(158)	-	-	-
Търговски и други задължения	5,905	(5,905)	(5,905)	-	-	-	-
	11,168	**(11,255)**	**(7,834)**	**(2,391)**	**(527)**	**(503)**	**-**

Не се очаква паричните потоци, включени в таблицата, да възникнат значително по-рано или на значително различни суми.

д. Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Групата или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Групата е изложена на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми и/или при натрупване на значителни парични средства във валута, различна от функционалната валута на дъщерните дружества. Функционалната валута на всички дъщерни дружества е български лева с изключение на корабните компании, чиято функционална валута е щатски долари и на Международен индустриален холдинг България, чиято функционална валута е швейцарски франка.

Лихвата по заемите се деноминира във валутата на заема. Обикновено заемите се деноминират във валута, която съвпада с валутата на паричните потоци на дейностите, които ги обслужват, най-често в левове и евро, но също и в долари. Това позволява създаването на икономически хедж без деривативи и в резултат не се прилага отчитане на хеджирането в тези случаи.

Ръководството на Групата е свело до минимум плащанията във валута, различна от лева, евро и щатски долари с оглед на това да минимизира експозицията на групата към валутен риск. Някои от дружествата в Групата са изложени на лимитиран валутен риск основно при покупки и/или продажби и/или получаване на заеми, деноминирани във валути, различни от функционалната им валута.

Експозиция на Групата към валутен риск е както следва:

	31 декември 2022				31 декември 2021			
в хил. лв.	Лева	Евро	USD	GBP	Лева	Евро	USD	GBP
Парични средства и парични еквиваленти	1,785	2,864	40,724	1	2,800	2,096	9,961	-
Търговски и други вземания	2,155	4,390	2,431	-	1,832	1,901	2,727	815
Лихвоносни заеми	-	(9,030)	-	-	-	(4,777)	-	-
Задължения по лизинг	(42)	(35)	-	-	(9)	(320)	-	-
Получени заеми от свързани лица	-	(751)	-	-	-	(157)	-	-
Търговски и други задължения	(7,226)	(960)	(792)	-	(3,462)	(485)	(1,208)	(743)
	(3,328)	**(3,522)**	**42,363**	**1**	**1,161**	**(1,742)**	**11,480**	**72**

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро, не са изложени на валутен риск поради фиксирания курс на българския лев към еврото с изключение на дружествата, чиято функционална валута е щатския долар. Следните значими валутни курсове са приложими през периода:

	Среден приложим курс за периода		Курс на отчетната дата	
в хил. лв.	2022	2021	2022	2021
Щатски долари	1.86180	1.65461	1.83371	1.72685
Евро	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583
Британски лири	2.29501	2.27583	2.20517	2.32759

Анализ на чувствителността

Повишение с 1% на следните валути спрямо функционалната валута към 31 декември ще доведе до увеличение/(намаление) на собствения капитал и печалбата или загубата със суми, така както са показани по-долу. Този анализ се основава на това, че всички други променливи, и по-специално лихвените проценти, остават непроменени. Влиянието върху печалбата преди данъци се дължи на промени в справедливата стойност на паричните активи. Експозицията на Групата към промените във валутните курсове за всички други валути не е съществена. Същият анализ е извършен за 2021 г.

Към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	В капитала	В отчета за доходите
Български лев	-	(2)
Евро	-	(4)
Щатски долари	-	397
Британски лири	-	-
	-	391

Към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	В капитала	В отчета за доходите
Български лев	-	-
Евро	-	(1)
Щатски долари	-	103
Британски лири	-	1
	-	103

Отслабване с 1% на функционалната валута спрямо валутите по-горе към 31 декември би имало същия като суми, но обратен като посока ефект при допускането, че всички други променливи са постоянни.

Лихвен риск

Дружествата от Групата са изложени на лихвен риск, когато заемите се договарят с плаващи лихвени проценти, съответстващи на текущите пазарни цени. Управлението на лихвения риск е насочено към увеличаване на заемите с фиксирана лихва.

В следващата таблица се включва отчетната стойност на финансовите инструменти според видовете лихвен процент:

в хил. лв.	2022	2021
Инструменти с фиксирана доходност		
Финансови активи	45,099	14,649
Финансови пасиви	(9,260)	(5,261)
	35,839	9,388
Инструменти с плаваща доходност		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	(591)	-
	(591)	-

е. *Управление на капитала*

Политиката на Управителния съвет (УС) е да се подържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Капиталът се състои от акционерен капитал, резерви и неразпределена печалба.

В таблицата по-долу е представено съотношение на собствен капитал към лихвоносни задължения към 31 декември:

в хил. лв.	2022	2021
Лихвоносни заеми	9,026	4,775
Получени заеми от свързани лица	748	157
Задължения по лизинг	77	329
Общо лихвоносни задължения	9,851	5,261
Общо собствен капитал	381,227	350,145
Коефициент на съотношение собствен капитал/ лихвоносни задължения	38.70	66.55

ж. Промени в пасиви произтичащи от финансова дейност

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност.

За 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	01.01.2022	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Начислени дивиденти	Други	31.12.2022
Лихвоносни заеми	4,777	8,789	(4,658)	122	-	-	9,030
Задължения по лизинг	329	-	(326)	2	-	72	77
Получени заеми свързани лица	157	978	(397)	13	-	-	751
Дивиденти	111	-	(439)	-	383	(14)	41
Общо пасиви от финансова дейност	**5,374**	**9,767**	**(5,820)**	**137**	**383**	**58**	**9,899**

За 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	01.01.2021	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Начислени дивиденти	Други	31.12.2021
Лихвоносни заеми	29,066	3,422	(28,989)	385	-	893	4,777
Задължения по лизинг	1,565	-	(328)	24	-	(932)	329
Получени заеми свързани лица	5,004	-	(3,351)	32	-	(1,528)	157
Деривативни финансови инструменти	405	-	(460)	383	-	(328)	-
Дивиденти	54	-	(348)	-	405	-	111
Общо пасиви от финансова дейност	**36,094**	**3,422**	**(33,476)**	**824**	**405**	**(1,895)**	**5,374**

34. Оповестяване на свързани лица

Консолидираният финансов отчет на Групата включва компанията-майка и дъщерните й дружества, както следва:

	Държава на регистрация	31 декември 2022	31 декември 2021
Индустриален холдинг България АД	България	компания майка	компания майка
Приват инженеринг ЕАД	България	100.00%	100.00%
ЗММ България холдинг ЕАД	България	100.00%	100.00%
ЗММ Сливен АД	България	95.98%	95.98%
ЗММ Нова Загора АД	България	99.24%	93.57%
ИХБ Метал Кастингс ЕАД	България	100.00%	100.00%
КРЗ Порт-Бургас АД	България	99.65%	99.65%
КЛВК АД	България	100.00%	100.00%
Международен индустриален холдинг България АГ	Швейцария	100.00%	100.00%
Меритайм холдинг АД	България	61.00%	61.00%
Български корабен регистър ЕАД	България	61.00%	61.00%
Булярд корабостроителна индустрия ЕАД	България	100.00%	100.00%
ИХБ Шипинг КО ЕАД	България	100.00%	100.00%
Карвуна ЛТД	Маршалови острови	100.00%	100.00%
Одрия ЛТД	Маршалови острови	100.00%	100.00%
Тириста ЛТД	Маршалови острови	100.00%	100.00%
Сердика ЛТД	Маршалови острови	100.00%	100.00%
Кария ЛТД	Маршалови острови	99.00%	-
Булпорт логистика АД	България	100.00%	100.00%
Одесос ПБМ ЕАД	България	100.00%	100.00%
ИХБ Шипдизайн АД	България	70.00%	70.00%
ИХБ 3 Дизайн АД (заличено)	България	-	51.00%

През м. ноември 2021 г. Общото събрание на акционерите на ИХБ 3Дизайн АД взе решение за прекратяване на дружеството и обявяването му в ликвидация. През м. август 2022 г. дружеството е заличено.

През м. януари 2022 г. Общото събрание на акционерите на ЗММ Нова Загора АД взе решение за увеличаване на капитала на дружеството. В резултат на това, след вписването на увеличението в Търговския регистър през м. март 2022 г., делът на Групата в дружеството достигна 99.24%

През м. септември 2022 г. Приват инженеринг участва в учредяването на ново дъщерно дружество Кария ЛТД – Маршалови острови, в което придобива 99% от капитала.

Групата счита, че е свързано лице в съответствие с определенията на МСС 24 с:

I. Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24

- Буллс АД, компания която пряко притежава 67.81 % в Индустриален холдинг България АД.
- Димитър Желев, контролиращ Буллс АД и съпруг на Главния изпълнителен директор на Индустриален холдинг България АД Данета Желева;

II. Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол (по т.I);

III. Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол (по т.I) имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал;

IV. Ключов управленски персонал, включващ членовете на Управителния и Надзорния съвет.

Търговски и други вземания от свързани лица

в хил. лв.	2022	2021
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол	22	-
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	145	7
	167	7

Парични средства в банки-свързани лица

в хил. лв.	2022	2021
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	36,802	12,409
	36,802	12,409

Получени заеми от свързани лица (вкл. лихви)

в хил. лв.	2022	2021
Лица, упражняващи контрол	751	157
	751	157
Нетекуща част на дългосрочни заеми	591	-
Текуща част на дългосрочни заеми	160	157
Главница	748	157
Лихва	3	-

Търговски и други задължения към свързани лица

в хил. лв.	2022	2021
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	9	132
	9	132

Сделки по продажби

в хил. лв.		2022	2021
Приходи от договори с клиенти			
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	61	51
Приходи от наеми			
	Лица, упражняващи контрол	1	1
	Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол	3	5
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	83	83
Други приходи			
	Лица, упражняващи контрол	2	-
	Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол	-	1
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	31	18
		181	159

Сделки по покупки

в хил. лв.		2022	2021
Разходи за материали			
Разходи за външни услуги			
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	780	758
Други разходи			
	Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол	172	-
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	41	-
Други финансови разходи			
	Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	72	125
		1,065	883

През 2021 г. са отчетени разходите за лихви по лихвен суап в размер на 383 хил. лв., към предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал.

От м. ноември 2022 г., поради промяна в управителните органи на една от обслужващите банки на дружеството, отпадат критериите същата да бъде класифицирана като свързано лице (предприятие, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал).

Движения по лихвоносни заеми и привлечени средства, получени от банки-свързани лица

в хил. лв.		Получени/ (предоставени) суми	(Изплатени) /върнати суми	(Разходи по) /приходи от лихви	Изплатени лихви
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	2022	-	-	-	-
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	2021	3,217	(21,411)	(227)	(251)
	2022	-	-	-	-
	2021	3,217	(21,411)	(227)	(251)

Движения по получени заеми от свързани лица

в хил. лв.		Получени/ (предоставени) суми	(Изплатени) /върнати суми	(Разходи по) /приходи от лихви	Изплатени лихви
Лица, упражняващи контрол	2022	978	(387)	(13)	(10)
Лица, упражняващи контрол	2021	-	(4,861)	(32)	(40)
	2022	978	(387)	(13)	(10)
	2021	-	(4,861)	(32)	(40)

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени (с изключение на банковите заеми), безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции, с изключение на оповестените по-долу. Групата не е извършила обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2022 г. (2021 г.: нула). Преглед за очаквани кредитни загуби от обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице, икономическата среда и пазара, на който то оперира.

Разходи за ключов управленски персонал

в хил. лв.	2022	2021
Разходи за заплати и социално осигуряване на ключов управленски персонал на компанията-майка	811	547
	811	547

35. Ангажименти и условни задължения

Капиталови ангажименти

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. Групата не отчита капиталови ангажименти.

Правни искове

Срещу Групата няма заведени значителни правни искове.

Гаранции

По договор № 22F-001225 за банков кредит за предоставяне на общ лимит за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви е издадено поръчителство за задължение на дружество от Групата - КРЗ Порт - Бургас АД в размер на 6,000 хил. лв.

През м. октомври 2022 Групата сключва договор № 22F-001137 за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания, по който са издадени банкови гаранции на дружество от групата - ИХБ Метал Кастингс ЕАД в размер на 20 хил. лв.

Обезпечения

Във връзка с Договор за банков кредит № 22F-001225 от 07 ноември 2022 г., получен с цел за предоставяне на общ лимит за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви Индустриален холдинг България АД и дружеството-поръчител сключват договори за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички техни сметки в банката кредитор, в размера на задължението към съответния момент.

Във връзка с Договор № 22F-001137 от 11 октомври 2022 г., получен с цел издаване на банкови гаранции Индустриален холдинг България АД сключва договор за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички сметки в банката кредитор, в размера на задължението към съответния момент.

Във връзка с Договор за банков кредит № 22F-000155 от 24 февруари 2022 г., получен с цел предоставяне на заемни средства за инвестиции на дъщерно дружество, Индустриален холдинг България АД, дружествата-поръчители и дружеството-солидарен длъжник по кредита подписват договори за финансови обезпечения, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички техни сметки в банката кредитор, в размера на задължението към съответния момент.

Във връзка с Договор за банков кредит № 19F-002296 от 8 октомври 2019 г., получен с цел финансиране изграждането на фотоволтаична централа, дружеството-кредитополучател по кредита и дружеството-съдлъжник подписват договори за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички техни сметки в банката кредитор, в размера на задължението към съответния момент.

Гореописаните обезпечения са валидни до датата на пълното погасяване на кредитните задължения, които обезпечават и/или до датата на прекратяване на револвиращите лимити.

Други

Ръководството на Групата не е установило съществуване на други съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили съществени корекции в консолидирания финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

36. Оценяване на справедлива стойност

Съгласно оповестената счетоводна политика, Групата извършва оценка на справедливата стойност на земи, сгради и специализирани съоръжения на регулярни интервали от време или при наличие на индикатори за съществени изменения в стойността им. В оценките по справедлива стойност на тези активи (изготвени от независим лицензиран оценител) са използвани значителни ненаблюдавани входящи данни, поради което те йерархично са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3. Подробна информация за оценката е представена в Бележка 17.

Съгласно оповестената счетоводна политика, Групата извършва оценка на справедливата стойност на инвестиционните имоти всяка година. В оценките по справедлива стойност на тези активи (изготвени от независим лицензиран оценител) са използвани значителни ненаблюдавани входящи данни, поради което те йерархично са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3. Подробна информация за оценката е представена в Бележка 20.

През отчетния период не е имало трансфери между нивата от йерархията на справедлива стойност.

37. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Групата е близка до тяхната балансова стойност поради следните обстоятелства:

- Търговски и други вземания и задължения – същите са краткосрочни;
- Парични средства и парични еквиваленти – експозициите по тях са на виждане или са учредени депозити с падеж до 3 месеца;
- Задължения по лизинг – същите подлежат на преразглеждане съобразно договорните условия;
- Получени лихвоносни заеми – за тях се прилага методика, която използва като отправна точка на изчисленията текущите наблюдения на пазарните лихвени равнища;
- Получени заеми от свързани лица - заемите са договорени с плаващ лихвен процент, който отразява промените в пазарните лихвени равнища.

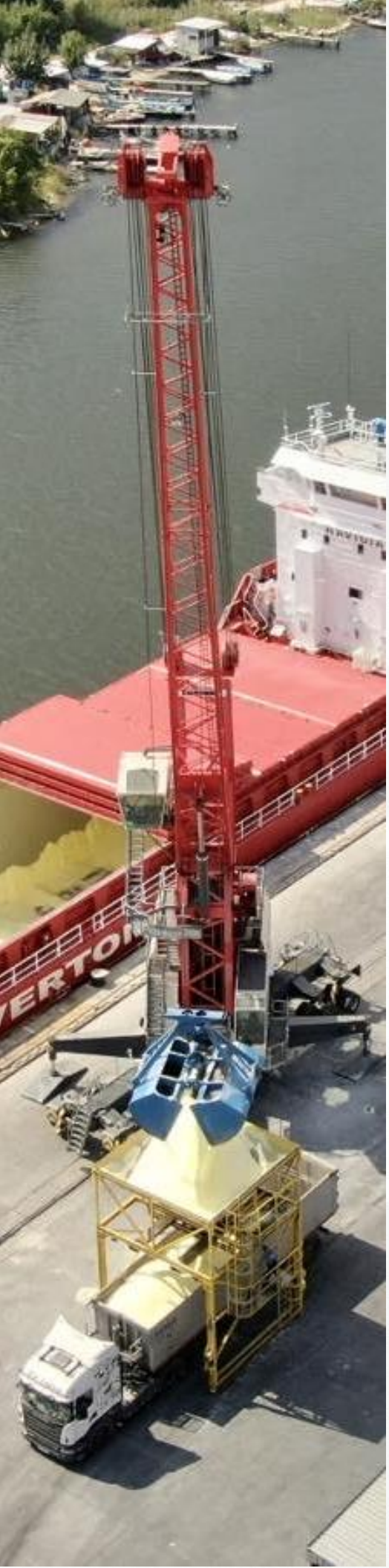
38. Събития след отчетната дата

През м. януари 2023 г. Индустриален холдинг България АД подписа анекс към договор № 22F-000155 от 24 февруари 2022 г. за банков кредит, с който е променен срока за усвояване на кредита до м. февруари 2024 г., крайния срок за издължаване на кредита до м. февруари 2029 г. и датата на първата погасителна вноска - 20 март 2024 г.

През м. януари 2023 г. Индустриален холдинг България АД подписа анекс за прекратяване на Договор за предоставяне на кредитен лимит за издаване на банкови гаранции и оборотно финансиране № 319 от 30 ноември 2006 г. През м. януари 2023 г. е заличен вписания по този договор залог върху търговското предприятие на едно от дружествата в Групата. Със заличаването на залога и свързаните с него отбелязвания в имотния регистър и ЦРОЗ, лимитът по договор с търговска банка № 22F-001225 за оборотни средства, издаване на банкови гаранции и акредитиви на Индустриален холдинг България и/или дружества от неговата група е освободен за ползване.

През м. март 2023 г. Международен индустриален холдинг България АГ, дъщерно дружество на Индустриален холдинг България АД, участва в учредяването на съвместно дружество с Нидерландска компания за проучване на възможностите за развитие на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници. Дружеството е регистрирано в Нидерландия с капитал 50 хил. евро , като участието на Международен индустриален холдинг България АГ в него е 20%.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили други съществени събития след 31 декември 2022 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Групата за 2022 г.

Други

ДЕКЛАРАЦИЯ

на основание чл.100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Подписаната, **Данета Желева,** в качеството ми на Главен изпълнителен директор на Индустриален холдинг България АД, град София, ЕИК 121631219,

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Доколкото ми е известно

1. Финансовият отчет към годишен консолидиран финансов отчет за дейността за 2022 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на Индустриален холдинг България АД.
2. Докладът за дейността към годишен консолидиран финансов отчет за дейността за 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Индустриален холдинг България АД, състоянието на дружеството и дружествата включени в консолидацията заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено дружеството.

29 април 2023 г.

Декларатор: Daneta Angelova Zheleva Digitally signed by Daneta Angelova Zheleva Date: 2023.04.29 16:45:03 +03'00' .....

/Данета Желева/

ДЕКЛАРАЦИЯ

на основание чл.100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Подписаната, **Владислава Згурева**, в качеството ми на Директор връзки с инвеститорите на Индустриален холдинг България АД, град София, ЕИК 121631219,

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Доколкото ми е известно Докладът за дейността към годишен консолидиран финансов отчет за дейността за 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Индустриален холдинг България АД, състоянието на дружеството и дружествата включени в консолидацията заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено дружеството.

29 април 2023 г.

Декларатор: ……

VLADISLAVA RAYKOVA PETROVA-ZGUREVA
Digitally signed by VLADISLAVA RAYKOVA PETROVA-ZGUREVA
Date: 2023.04.29 16:36:20 +03'00'

/Владислава Згурева/

ДЕКЛАРАЦИЯ

на основание чл.100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Подписаният, **Иван Рашков,** в качеството ми на Главен счетоводител на Индустриален холдинг България АД, град София, ЕИК 121631219,

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Доколкото ми е известно, финансовият отчет към годишен консолидиран финансов отчет за дейността за 2022 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на Индустриален холдинг България АД.

29 април 2023 г.

Декларатор: Ivan Tsvetanov Rashkov Digitally signed by Ivan Tsvetanov Rashkov Date: 2023.04.29 16:40:22 +03'00' .....

/Иван Рашков/

Доклад на независимия одитор

ОДИТ
ФИНАНСИ
СЧЕТОВОДСТВО
ДАНЪЦИ
ПРАВО

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на Индустриален Холдинг България АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Индустриален Холдинг България АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 година, консолидиран отчет за доходите, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните бележки към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2022 година и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

Към 31 декември на предходната 2020 година, поради пандемичното положение тогава в страната в резултат на разпространението на COVID-19 и високия ръст на заболеваемост на персонала, Групата е извършило само частична годишна инвентаризация на материалните запаси в сектор „Машиностроене“ (на 45 % от техния размер). Спецификата на производствената дейност в този сектор прави провеждането на годишна инвентаризация на суровините, материалите и готовата продукция съществен компонент на процеса на годишно счетоводно приключване и важна контролна процедура за изготвянето на консолидирания финансов отчет.

Последицата от неинвентаризирането на наличните количества на материалните запаси, в размер на 6,615 хил. лв. тогава, към 31 декември 2020 година, които се явяват начални салда за сравнителната за този консолидиран отчет 2021 година, е обстоятелството, което доведе до това, че ние не бяхме в състояние да се убедим, чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури, относно количествата и оценката на отчетени разходи за материали за 2021 година, възлизащи на 8,187 хил. лв. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на разходите за материали и печалбата за годината, отчетени в консолидирания отчет за доходите за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, както и за същите показатели в съпоставимата информация за 2021 година в консолидирания отчет за доходите за 2022 година.

Одиторският доклад върху консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, с дата 29 април 2022 година, е също квалифициран относно този въпрос.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос е бил адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ключов одиторски въпрос	***Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит***
Възстановима стойност на нетекущи активи, включително репутация, в секторите „Морски транспорт“ и „Корабостроене/кораборемонт“ ***Оповестяванията на Групата по отношение на тестовете за обезценка на нетекущи активи, включително репутация, са представени в Пояснителни бележки № 17 Имоти, машини и съоръжения, и 18 Нематериални активи към консолидирания финансов отчет***	***В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:***
Към 31 декември 2022 година Групата отчита нетекущи активи, ангажирани в бизнес сектор „Морски транспорт“ с балансова стойност в размер на 123,013 хил. лв. и нетекущи активи, включително репутация, в бизнес сектор „Корабостроене/кораборемонт“ - с балансова	• получаване на актуализирано разбиране относно процеса на определяне на възстановимата стойност на ОГПП в Групата, в т.ч. на сектори „Морски транспорт“ и „Корабостроене/ кораборемонт“, , вкл. на ключови вътрешни

Ключов одиторски въпрос	*Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит*
стойност в размер на 87,932 хил. лв. (представляващи 50% от общия размер на активите на Групата). Състоянието и развитието на тези два бизнес сектора се влияе съществено от колебанията и цикличния спад в съответните индустрии като намалени чартърни нива и непълно ползване на корабостроителния и/или кораборемонтен капацитет. Всеки от тези сектори се третират от Групата като отделни обекти, генериращи парични потоци (ОГПП). Анализът на индикаторите за обезценка и определянето на възстановимата стойност на нетекущите активи, включително репутация, на ниво ОГПП, е сложен процес, който изисква ръководството на Групата да направи съществени приблизителни преценки за многообразието от събития, взаимовръзки и проявяващи се тенденции в бизнес-секторите „Морски транспорт" и„Корабостроене/кораборемонт". На тези преценки е присъща значителна несигурност, произтичаща от използването на различни прогнози и множество допускания като: компоненти и обеми на очаквани бъдещи парични потоци от оперирание на кораби, кораборемонт и други производствени дейности; норми на дисконтиране; и темп на нарастване в терминален период. В допълнение, Групата прави своите наблюдения, анализи и оценки на различни събития и обстоятелства с фокус за наличие, същественост и перспективи на ефекти върху нетекущите активи, включително репутация, в тези сектори, произтичащи от политическите, социалните и икономически последици, свързани с продължаващите събития в Украйна и наложените и новоналаганите санкции на Русия, както и на необходимостта те да бъдат отчетени в предположенията, преценките, параметрите и очакваните парични потоци на моделите за тестове за обезценка.	контроли, и проучване за промени спрямо предходните отчетни периоди. • преглед и оценка, със съдействието на вътрешни експерти на одиторския екип, на прилаганите методи, модели в съответствие с приложимата рамка и на основните допускания на ръководството на Групата при тестовете за определяне на възстановимата стойност на ангажираните нетекущи активи, принадлежащи към двата бизнес сектори (определени като ОГПП) „Морски транспорт" и „Корабостроене и кораборемонт" с фокус върху: o анализ за разумност и обоснованост на приложената норма на дисконтиране и на основните допускания, използвани при оценката на бъдещите парични потоци за съответния ОГПП (като очаквани приходи, очаквани разходи, очаквани капиталови разходи, темп на нарастване в терминален период) спрямо наблюдаеми и налични пазарни данни, историческа финансова информация, бизнес-планове на Групата и прогнозите за развитие на тези сектори. Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на компонентите на модела и на данните, заложени в сценариите; o анализ на разумността на получените резултати за размера на възстановимата стойност на двата ОГПП в контекста на полученото наше разбиране за развитието на двата сектора и прогнозите на ръководството на Групата. Ние тествахме математическата точност на формулите, използвани в модела за изчисляване на възстановимата стойност. Анализ за обоснованост на установения резултат от сравнението на възстановимата стойност и балансовата стойност на съответните експозиции, общо на ниво ОГПП и на ниво индивидуални обекти; и

Ключов одиторски въпрос	*Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит*
Поради значимостта на нетекущите активи, включително репутация, от секторите „Морски транспорт“ и „Корабостроене/кораборемонт“ като отчетни обекти за консолидирания финансов отчет на Групата, както и от вътрешно-присъщата несигурност и сложността на самите тестове и преценките при тях, свързани с оценката на тяхната възстановима стойност, ние сме определили тази област като ключов одиторски въпрос	○ анализ и тестване на чувствителността на възстановимата стойност на двата ОГПП спрямо промени в ключовите допускания. ○ оценка, съвместно с експертите на одиторския екип, на адекватността на анализа на Групата относно влиянието на продължаващите събития в Украйна и наложените санкции на Русия върху тези сектори и на заложените допускания за неговите ефекти по всички аспекти на процеса по определяне на възстановимата стойност на съответните ОГПП. • Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Групата относно тестовете за обезценка на нетекущи активи, включително репутация, в бизнес секторите „Морски транспорт“ и „Корабостроене/ кораборемонт“.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т. ч. декларация за корпоративно управление на Групата и консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно размера на отчетените разходи за материали за 2021 година, свързани със сектор „Машиностроене“, като съпоставима информация в консолидирания отчет за доходите за 2022. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с този въпрос съществено неправилно докладване на финансовите показатели и резултати, и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Управителният съвет на Дружеството-майка („Ръководството“) носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на „Дружеството-майка“ („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

— получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта, и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе.
б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) Консолидираната нефинансовата декларация за финансовата година на Групата, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на „Индустриален Холдинг България АД“ за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл „549300FB8MDVUGQ9UO94-20221231-BG-CON.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за управление на качеството (МСУК) 1 и съответно, поддържаме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазихме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

— получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
— проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
— проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
— оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
— оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
— оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, съдържащ се в приложения електронен файл "549300FB8MDVUGQ9UO94-20221231-BG-CON.zip", е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Индустриален Холдинг България АД от общото събрание на акционерите, проведено на 22 юни 2022 година, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Групата представлява четвърти по ред пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Индустриален Холдинг България АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

АФА ООД
Одиторско дружество, рег. № 015

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2023.04.30 12:05:14 +03'00'

Рени Георгиева Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Digitally signed by RENNY GEORGIEVA IORDANOVA
Date: 2023.04.30 11:32:03 +03'00'

30 април 2023 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България